

אלום הדדה

סקופ

מומחים קובעים:

הכנות ל

המיערב

עלול

להתמזג

בדרך כלל, כשאנו מצביעים על הראשונות של העולם הזה בפירסום פרשה כלשהיא, מתפרש הדבר כטפחה עצמית על השכם. הפעם, אני מקווה, ניתן יהיה להגדיר זאת כהכאה על חטא.

לפני שלושה חודשים היה העולם הזה העיתון הראשון והיחיד שפירסם בפירוט את שערוריית השחיתות בחברת הנפט הממשלתית נתיבי נפט, בידה הופקדה הפקת הנפט מבארות הנפט באבירודס ובמפרץ סואץ. העולם הזה היה אז גם העיתון הראשון שפירסם את דבר מינויו של עורכי-הדין משה בן זאב, בידי שר המשפטים, כדי לחקור אם יש יסוד להאשמות כי מעשי שחיתות בקנה-מידה ענק בוצעו בשנים האחרונות במסגרת חברה זו. בכתבת השער שנשאה את הכותרת "שחיתות ומעילות בנפט הישראלי בסיני" (העולם הזה 1771) פירסמו גם את עיקר העדויות שגבה עד אז החוקר בן-זאב. לא רק זאת. עכשיו אפשר לגלות, כי כמה מהמימצאים שהובאו בפני החוקר, ושאליהם התייחס בדו"ח המפורט שלו שפורסם השבוע, הובאו אליו בסיוע כתבי העולם הזה. כך, למשל, קיבל בן-זאב הוכחות מצולמות כי במח-סני חברה מדבר בחדרה, נמצא ציוד שהיה שייך בשעתו לחברת הנפט הלא-ר

שרה הנפט באבו רודס בעת כניסת כוחות צה"ל בי-1967

מית המצרית ושנגב ממיתקני הנפט המצריים באבירודס בדרך מסתורית. (בדו"ח של ממליץ בן-זאב כי יוטל על המשטרה לחקור כיצד הגיע ציוד שלל זה לידי חברת מידבר). התמונות שקיבל בן-זאב צולמו על ידי צלם העולם הזה. באותה כתבה מפורטת כתבנו, בין השאר, כי אותה שערורייה מאיימת להפוך לאחת משערוריות השחיתות הגדולות ביותר של המדינה. הבאנו דוג-מאות מוחשיות מדוע אנחנו טוענים כך. פירסמו רשימה ארוכה של ביוזונים, מעשי שחיתות, גניבות ותופעות שליליות אחרות שנעשו מתחת למסך האיפול, שהוטל בשעתו על ידי הצנזורה על כל המתרחש בחברת נתיבי נפט. השבוע, כאשר פורסם הדו"ח של בן-זאב, אנו נאלצים להכות על חטא ולהודות: טעינו, הוטענו, נכשלנו.

מסתבר כי מימדי השחיתות הם הרבה יותר גדולים מכפי שיכולנו לתאר לעצמנו. גילינו, לצערנו, כי ידענו רק חלק קטן ממה שהתחולל סביב הנפט הישראלי בסיני.

אבל גם היום, אחרי שנוכחנו בטעותנו, אנחנו יכולים רק לחזור על הדרי-שה שפירסמנו כבר לפני שלושה חודשים, ושבימים האחרונים הצטרפו אליה רבים: "הדרך לטיהור האווירה העכורה של עסקי הנפט בישראל, ששימשו מקור להתעשרות קלה ומהירה לרבים, היא במינוי ועדת חקירה ממלכתית... שתוכל לחשוף את כל האמת בפומבי!"

★ לקצץ את הבולואים!

ידיעות שהתפרסמו בימים האחרונים בעיתונות, בישרו כי במערכת הביטחון שוקלים עתה את צימצום ימי השירות השנתיים של חיילי המילואים. לא נעים, אבל גם במקרה זה היה העולם הזה העיתון הראשון, שהעז להעלות לדיון את הרעיון האפיקורסי של צימצום ימי השירות במילואים. במדורו הנדון, שנשא את הכותרת: מילואים: ניתח אורי אבנרי לפני חודשיים (העולם הזה 1774) את הבעיה, העלה את התביעה לבדוק בדיקה יסודית את כל מערכת השירות במילואים.

כתב אז אבנרי, בין השאר: "שנה שנה מסיים שנתון נוסף את שירותו הסדיר בצה"ל, ומצטרף למילואים. מי שמלאו לו 18 שנה ביום הקמת צה"ל, הוא עתה בן 41 וחודשיים, ועדיין משרת במילואים. השאלה היא: האם זה עדיין סביר. האם בכלל נבדקה שאלה זו אי-פעם מראשיתה ובכללותה. באופן אובייקטיבי, בעזרת שיטות מדעיות מעודכנות? ...אירגון מחדש של שיטת המילואים, בהתאם למציאות של שנות השבעים, יחסוך חלק ניכר (מתקציב הביטחון). הדבר טעון בדיקה יסודית!"

העובדה שבינתיים נעשתה כנראה בדיקה יסודית של הבעיה ובעק-בותיה נמסר כי יקוצצו ימי השירות במילואים, מוכיחה את חשיבותו של הוויכוח החופשי והפתוח בענייני ביטחון, שהחל בוויכוח סביב תקציב הביטחון.

אם יכול היה הנגיד החדש של בנק ישראל, משה זנבר, להכריז השבוע, עם כניסתו לתפקידו, כי "יהיה צורך לשקול מחדש את בעיית השירות במילואים", ולחזור כמעט מילה במילה על תביעתו של אורי אבנרי מלפני חודשיים, מוכיח הדבר כי לא כל מוסכמה היא בהכרח אמת מוחלטת. יש מוסכמות, שברגע שמסירים מהם את הילת הקדושה ומתי-חילים לכפור בהם, מצביע ההגיון הפשוט על כך שהן מעורערות מיטותן. מתפקידה של העיתונות הוא להעז ולהעלות את הכפירה הראשונה.

אורי אבנרי

אנו מטפלים בעולים

★ טלוויזיות שאוב לורנץ 1971/72

★ מודלים: SL-1000 — ELECTRONIC
ELECTRONIC — 100²

★ מכונות כביסה: קנדי, הובר, זינגר, פילקו

★ מערכות סטריאו, מכונות תפירה, רהיטים.

בנוסף, מבחר מגוון של מוצרי יבוא.

הספקה: 10 ימים

Tax Free

יבואנים לעולים ולקורפוס דיפלומטי

תל-אביב: רח' אלנבי 113 (בפסג'), טל: 624555

חיפה: "אדיב", ככר מאיריהוף 18 (ק. אליעזר) טל: 523085

נצרת עילית: בוזגלו, מרכז רסקו, טל: 55386

רמלה: מרכז הסלונים, הרצל 67, טל: 961605

חולון: סלון "סבוי", רח' סוקולוב 88, טל: 859642

טבריה: "רהיטי חן", רח' הגליל, טל: 20225

בגרות

זמקדמות

קורסי ערב למועדים אפריל ואוקטובר 1972
נפתחים השבוע

תוכנית ההטבות לתלמידיו:

- ★ ביטוח לימודים * אפשרות פיצול
- ★ אפשרות לימוד מקצועות בודדים
- ★ שכר הלימוד — כבשנה שעברה
- ★ תקצירים וחומר עזר — חינם

פרטים והרשמה: בשעות 1-9; 5-8

פוליטניקום

ת"א	ר"ג	חיפה
ברנר 17	תלפיות 19	שמריהו לויז 30

"העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי.
המערכת והמינהל: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134.
תאריך: 136 * מען מברקי: עולמטרס * "הדפוס החדש" בע"מ.
מ"א, רח' בן-אביגדור * הפצה: גד בע"מ * גלויות: צינקוגרפיה
כספי בע"מ * העורך הראשי: אורי אבנרי * המ"ל: העולם הזה בע"מ.

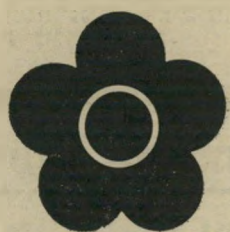
מצ'לסי, לונדון : אופנת הפנים היפות.

18 הגוונים האופנתיים המשגעים של השפתונים, שאינם משנים את צבעם גם כשאת מתנשקת.
"MAXIMOISTERIZER - SKIN SAVER"
המכיל ויטמינים רבים ומשמש בעת ובעונה אחת כקרם לחות ליום וכקרם מזין ללילה.
"MAKE-UP TO MAKE LOVE IN"
מערכת תכשירי-יופי האומרת לך: "חביבתי, כשאת מאבדת את ראשך, אין זאת אומרת שאת חייבת לאבד גם את מראה פניך"... מוצרים אלה אינם יורדים או נמרחים גם כשאת נמצאת ברגעי-האושר הגדולים שלך. ומה שחשוב מכל - מרי קוונט יודעת שאת רוצה להיות יפה, אבל אין לך זמן מיותר להקדיש לכך. תכשירי היופי שלה נועדו להקל עליך. הם נוחים ובלתי מסובכים - ואת זקוקה לכל אחד מהם!
מעתה - אין את צריכה לנסוע ללונדון כדי לקנות את תכשירי היופי של מרי קוונט. היכנסי לאחת הפרפומריות המובחרות ותשיגי אותם שם.

מרי קוונט - אשה בעלת דמיון והעזה, אשר הפרה מוסכמות ולעגה לכל הכללים - התפרסמה בעולם כולו כאשר יצרה את חצאית המיני. היא סיחררה ומסחררת עדיין את עולם האופנה בהציגה רעיונות חדשים וסגנונות מיוחדים בבדים ובצבעים. מה שעשתה לאופנה - היא עושה עתה לקוסמטיקה.
רעיונות נועזים - תכשירי יופי חדשים. בין אלה - "JEEPERS PEEPERS" - 3 גוונים של צלליות עיניים באריזה אחת, כדי ליצור מראה חדש, מיוחד ומסעיר לעיניך.

Mary Quant, Chelsea, London.

MARY QUANT

שהצהירות הכנסתם אינן תואמות את הכינסתם הריאלית.

צפוי עימות בין

החברה המאוחדת

לבין הפירסומאים

החברה המאוחדת של מפא"י לשעבר, המרכזת בידה את הוצאת כל העיתונות הלועזית של מפלגת העבודה, ושיזמה הוצאת עיתון בוקר בשם בוקר טוב, שיצורף לכל עיתון לועזי שבהוצאתה, עושה ניסיון לעקוף את הפירסומאים.

מנהלי החברה פונים ישירות לחברות ומפעלים, מציעים להם הנחות גדולות על ידי מחירי הפירסום בעיתוני המפלגה, על ידי מצע ישיר עם העיתון, ללא תיווך הפירסומאים. מנהלי החברה, החושבים להעלות בדרך זו את כמות המודעות ואת הכנסות עתונתם, עוררו כבר את זעמם של הפירסומאים, הרואים בצעד זה חתירה תחת מעמדם.

צעירים יוזמים פעולה

נגד אלימות המשטרה

ביוזמתם של בוגרי המוסד החינוכי בקיבוץ השומריהצעיר גן-שמואל, עומד להתארגן גוף של נוער וצעירים, שמטרתו לפי עוז נגד גילויי האלימות שהתגלו לאחרונה על ידי המשטרה וכעד יחם הומאניטארי בשירות בתי הסוהר.

יוזמי הרעיון כבר פנו לגופים וארגונים של נוער, על מנת לזווג פעולה משותפת שתעורר את דעת הקהל בארץ ואת הממשלה, לחסל את גילויי הברוטאליזם של המשטרה בעודם באיבם.

בשלב ראשון מתכננים היוזמים לארגן הפגנה רבת משתתפים של נוער נגד הפעלת אלימות ללא צורך מצד המשטרה.

בנו של מתי מגד

חשוד בעישון סמים

בין 11 התלמידים שנעצרו בשבוע שעבר ליד המרכז הקהילתי עז-שם אבא חושי כי חיפה, היה גם בנו של הסופר והמבקר הספרותי מתי מגד, שהוא מורה לספרות במדרשת "אורנים".

בנו של מתי היה הצעיר שהוריו לא הצליחו לגייס 500 ל"י כדי לשחררו בערבות, והיה צורך להטיל עיקול על רכושם לשם כך.

בינתיים הסכימו עורכי "ידיעות אחרונות" לפרסם הכהרה נוספת, שהתפרסמה במדורה האחרון של סילבי, אחרי שהוכחה להם ששם פירסום ההכהרה, המציינת כי בכתיבה הופיעו פרטים שאין להם יסוד עובדתי, אך פירסומם מטיל דופי במפקד בכיר, בחבריו המפקדים ובצה"ל, יראו של פונות צה"ל את הפרשה מחוסלת מכחינתם.

אגב, הרשעת ידיעות אחרונות והענשתו, ע"י ועדת שיפוט המורכבת מנציגי צה"ל ואגודת העיתונאים, קבעה תקדים: זוהי הפעם הראשונה שעיתון מורשע ומוענש על עבירה שאין בה פגיעה בביטחון המדינה.

בוטלה תוכנית ל"צוא

פועלים ערבים לחו"ל

תוכנית שנרקמה במשך חודשים רבים לייצוא פועלים ערבים מהגדה ומרצועת עזה לארצות אירופה, בוטלה לאחרונה סופית. אחרי שהסתבר שאין סיכויים להגשמתה.

יוזמי התוכנית, ובראשם סגני-אוגד (מיז). עקיבא סער, תוכננו לשלוח פועלים ערבים מהגדה למדינות כמו גרמניה וצרפת, שם מבוקשת עובדות ידיים זולות. התוכנית זכתה לתמיכה בחוגי הממשל, שסברו כי יש בה להגביר את זרם ההכנסות של המדינה במסבחי-החוק, אחרי שהפועלים הערבים יישגרו את שכרם למשפחותיהם שי ישארו בתחומי שלטון ישראל.

התוכנית ירדה מעל הפרק אחרי שהסתבר כי לכל היצע של ידיים עובדות בשטחים יש ביקוש בישראל עצמה.

מציעים לחדש פירסום

ספר הנישואים

בחוגי האוצר שוקלים הצעה שהועלתה לאחרונה לחדש נוחג המקובל במרבית ארצות-המערב, שהיה נהוג גם בשנותיה הראשונות של המדינה, לפיו תפרסם המדינה נה את ספר הנישואים, בו יפורטו הצהרות ההכנסה השנתיות של משלמי מס-ההכנסה בישראל.

לדעת מציעי ההצעה, הרי במצב הנוכחי הגובל כמעט בהיסטוריה, בו דורשות שיכבות שלמות העלאת הכנסות כתוצאה מקינאה בהכנסות שיכבות אחרות, מן הראוי לפרט את ההכנסות המוצהרות של כל משלמי המיסים בפומבי. פירסום כזה עשוי להעיד, כי שיכבת המתעשרים בישראל, עליהם מדובר הרבה לאחרונה, אינה אלא שיכבה דקה הכוללת כמה אלפי אנשים.

שיקול נוסף הוא שפירסום ספר נישואים מים מגביר את מוסר תשלום המיסים, ועשוי לסייע בידי האוצר לגדות מעדימי מס.

תנשקיה

הממשלה חלוקה -

הדתיים יכריעו

הממשלה הולכת ונערכת כשתי קבוצות, ההופכות לסיעות-קבע.

הסיעה הקיצונית של משה דיין כוללת שבעה שרים: דיין עצמו, גולדה מאיר, שמעון פרס, יוסף אלמוגי, שלמה הילל, זאב שרף (המסור לגולדה), ישראל גלילי.

הסיעה המתונה כוללת שמונה שרים: סינחס ספיר, אבא אבן, יגאל אלון, י"ש שפירא, חיים גבתי, ויקטור שר-טוב, נתן פלד ומשה קול.

במצב זה יהיה ערך מכריע דתיים, שהפכו שוב לשוניהמאזניים. קודרת שדושת השרים של המפד"ל יכריעו את הקו בכל הכרעה.

כל שלושת השרים הדתיים קרובים בדיעותיהם לפינחס ספיר, אולם הם עומדים תחת לחץ צעירי מפלגתם, התומכים בדיין. במצב זה יכריע את הכף, כנראה, ח"כ יצחק רפאל — שהכרעתו האישית עשויה לקבוע את ההחלטה ההיסטורית של הממשלה לגבי מלחמה או שלום.

רפאל קרוב יותר לספיר מאשר לדיין, וייתכן כי במצב זה יש סיכויים טובים יותר לסיעה המתונה בממשלה.

מישלחת מאוחדת

לוועידת בולוניה?

ההכנות לוועידת בולוניה נכנסו להילוך גבוה, עם החלטת הנשיא אנוואר אדיסאדאית לתת לה את האור הירוק.

בראש המישלחת המצרית עומד לוטפי אל-חולי, שהוא שמאלי-קיצוני, אך מקובל על המיסטר. אל-חולי עורך כתבי-עת שמאלי רציני, המוצא-לאור מטעם העיתון אל-אהדאס, בחסות עורכו הימני, חסנין הייכל.

בלב המארגנים האיטלקיים שרר ספק לגבי עתיד הוועידה, כאשר נדחק הצידה במצריים יוזם הוועידה, חאלד מוחייאל-דין. אולם עתה הבהירו המצרים כי הם עצמן יחליטו מי ישתתף בוועידה מצרי — וכי הם תומכים תמיכה גמורה ברעיון של מיפגש בין שותרי-שלום ישראלים וערביים. הדבר יהווה חלק ממאמץ מצרי של הרגע האחרון למנוע מלחמה, על-ידי הסדר היכול להתקבל על-ידי דעת הקהל הערבית.

כדי בכך נעשים בישראל מאמצים לאחד את כוחות השלום ממפ"ם ועד רק"ח במישיחת משותפת. הדבר יהיה תלוי בנכונות אנשי מפ"ם להסכים למצע שיתקבל על דעת המארגנים, ושיפתור את מדיניות ממשלת גולדה מאיר.

ידיעות אחרונות נקנס

על רשימתה של סילבי

בתביעה שהוגשה נגד עורכי ידיעות אחרונות על שפירסמו לפני שבוע את כתבתה של סילבי קשת אודות "החנרל המכסיקני קאסטניאס", שניתן היה לפרשה כייחוס מעשי שחיתות לקצין בכיר בצה"ל, וזאת מבלי להגיש לביקורת הצנזורה הבטחוני, הורשעו עורכי העיתון פה אחד, כעונש על עבירה זו הוטל עליהם קנס של אלף ל"י.

"שיכון עובדים" טובה לילדים!

ב"שיכון עובדים" לא רק בונים דירות טובות
ב"שיכון עובדים" מפתחים איזורי מגורים חדשים יחדשים
ושכונות מרווחות ומתוכננות היטב.
יש מרחק מתאים בין בית לבית,
יש משמחי דשא וגנים ויש מרחב למשחקי הילדים.
ב"שיכון עובדים" אתה מקבל דירה טובה
עם תכנון סביבתי מודרני.

פרטים והרשמה בכל סניפי שיכון עובדים בע"מ:

תל-אביב: רח' ליאונרדו דה וינצ'י 21, טל. 250211

ירושלים: רח' הלל 8, טל. 231771

חיפה: רח' החלוץ 43, טל. 60915

באר שבע: רח' מצדה בנין

"מרכז הנגב", טל. 3542

אשדוד: רוגוזין 12, 31890

כל הכבוד לחנה זמר

בין האנשים שעקרונית אני תומך ב- מאבקם הפוליטי, נמצא גם מזכיר ההסתדרות יצחק בן-אהרן. אני חושב שהוא עשה יותר מכל מזכיר אחר שקדם לו, לחיזוק כוחה הפוליטי של ההסתדרות ולהתחרות האמון של ציבור העובדים במדינה. הוא לוחם למען האינטרסים של הפועלים, על אף המכשולים שהממשלה מערימה על דרכו. אני מקווה שיום אחד הוא יצליח להבקיע את שיבת-הבידוד, המורכבת מעסקים מפלגתיים-ממונים, ה- חוצצת בינו ובין ועדיה-העובדים.

עם בן-אהרן כמועמד לראשות-הממשלה, יש למערך סיכויים לשמור על מעמדו בבחירות הבאות. בלעדי, ר' בלי מלחמה-הפותרת-את-כל-הבעיות, עשוי המערך לספוג מהלומה כבדה בבחירות לכנסת השביעית.

דווקא משום תמיכתי בכך אהרון התקוממתי נגדו, כאשר קראתי על כוונתו לקרוא לבי-רוח את חנה זמר, שהעזה לאשר פירסומו של מאמר התור-קף את מוכ"ל ההסתדרות בעי-תון ההסתדרות, "דבר", אותו היא עורכת.

המאמר, כפי שמסתבר מההודעה לעיתונות שנמסרה על-ידי דובר ההסתדרות, "תוקף ראיות, ובצורה חסרת תקדים, את מר בן-אהרן" ועל כך תיקרא חנה זמר לבידור רעיוני בפני פורום הסתדרותי. אני מתפלל על בן-אהרן, אם נעשה לו עוול משווע, אם העלילו עליו עלילות שואה הפוגעות בשמו הטוב, יכול היה

זמר

לנהוג ככל אורה, לתבוע את כותב ה- מאמר ואת עורכת העתון על הוצאת דיבה לפי חוק לשון-הרע. אם נאמרו ב- מאמר דברים שעוררו את חמתו של בן-אהרן, יכול היה לכתוב מכתב למערכת, או לכתוב מאמר תשובה, שוראי היה מתפרסם במקום בולט בעיתון.

אין כאן שום מקום לעריכת בידורים רעיוניים עם חנה זמר. בדיוק כפי שבן-אהרון מסרב לראות את עצמו כפקיד ממשלתי הממונה על ההסתדרות, כך רש-אית הגברת זמר לא לראות את עצמה כפקידת ההסתדרות, הממונה על העיתון.

לא כל חברי ההסתדרות תומכים טר-טאליט בכך-אהרון, ומחובתה של חנה זמר, כעורכת עיתון ההסתדרות, לתת ביטוי גם ל-דעותיהם של מתנגדי המוכ"ל, מה גם שזכות התגובה שמורה לו, כמו לכל מותקף אחר. סי-רובה של הגברת זמר, לקבל הוראות ותכתיבי מדיניות מ-פיו של בן-אהרון, ראוי להע-רכה לא פחות מסירובו של בן-אהרון לקבל הוראות ותכ-תיבים מהממשלה וממפלגת

הרוב. חופש הביקורת, וביקורת-הביקורת וביקורת-הביקורת הוא אחד מעמדי די התווך של הדמוקרטיה, בה דוגל מר-כיר ההסתדרות. תגובתה של הגברת חנה זמר: "אנחנו לא פראנדה", ואין בדעתנו להחניק את חופש-הדיבור ב"דבר", מוכה אותה ה-שבוע בציון-לשבה, ואילו התנהגותו של בן-אהרון בעניין זה מקנה לו ציון לגנאי.

משכחת הרוצחים

יכול להיות שאין פשע-מאורגן בארץ, בנוסח ה"מאפייה", אבל קשרי המשפחה הקיימים בין המעורבים בפרשיות-הרצח אהודות ראויים, נדמה לי, לתשומת-לבו של היועץ המישפטי.

בתיאור פרשת הרצח של דב ליבנה, אשר נורה בשבוע שעבר במשרד חכרת "בדינסק" אני מוצא את הקטע המאלף הבא:

"חברתו (של החשוד ברצח) היא צעירה, שהיתה גרושתו של עודד קפליצקי, אשר נרצח בחודש יוני השנה בתל-אביב. קפ-ליצקי היה קשור בעיסקי העולם התחתון, ונאמר בשעתו כי נידון למוות על-ידי בית-דין של העולם התחתון. הרצח אירע בדירתה של זוהרה תנעמי, אלמנתו של גואל תנעמי, סוחר-סמים ידוע שנרצח באוגוסט 1970 וגופתו נמצאה בדרך ל-לטרון."

מעניין, מה? הכל אינטימי, משפחתי כזה, כמובן, זה לא אומר עדיין שקיים אצלנו פשע-מאורגן, מכסימום שהשפס הפך כאן לעסק משפחתי. אבל זה, כנראה, לא מאדיג את היועץ המישפטי.

לפני זמן מה, אגב, היתה במסיבה ש-נערכה לכבוד שיחורורה של עצמאותה ישראלית מהכלא, בו בילתה שנתיים על-השחתת פניו של ידידה, איזו ברתוק, ב-מייאש וסכיני-גילוח. איזו ברתוק, המכונה "צלף", נמצא אשם, כזכור, ברצח רחמים זביללו, בעל מועדון-הקלפים ברחוב גארי

לה, אשר מתחת לריצפתו נמצאה שנה קר-דם לכן גופתו של סוחר-הסמים ברלה מנדבושקין.

את המסיבה לכבודה של עצמאותה יש-ראלי ערכו האחים רבינסקי, שהיו חשור-דים, בזמנו, בהשכלת הרימון לביתו של רבינסקי אלמוזיליו, שסירב לסגור את התיק נגד בוז'ובסקי מחדרה, שנתפס על-חם בשעת נסיון לשדוד את סניף "בנק הפועלים", שבו נהרגה מכדור טר-עה הילדה שושנה באום, רבינסקי אלמוז-לינו, שטוהר בשעתו על-ידי ועדת-חקירה משטרתית מאשמת נטילת שוחד, איבד את אחת מעיניו בהתפוצצות הרימון, ו-טען בבית-המשפט שלא ראה את האחים רבינסקי, אף כי שכן באותה קומה העיד שראה אותם יוצאים מדירתו שניה לפני התפוצצות הרימון.

המסיבה נערכה, אגב, בחסותם של שני שופטי בית-הדין העליון של העולם ה-תחתון, ובין אורחיה-הכבוד נוכח גם זק-פולוצקי, המבוקש על-ידי משטרת צרפת על אית-שלום שני מיליון פרנק מסי-הכנ-סה, מרווחיו בניהול רשת בתיווגות והי-מורים בפאריס.

המסיבה היתה עליזה מאוד, (השכנים, שהתאוננו על הרעש, נעצרו על-ידי ה-משטרה). מי לא היה שם? חוץ מהקור-בנות, לא נעדר שם איש הקשור במידה זו או אחרת עם פרשיות הרצח במדינה, שתודה לאל אין בה, עדיין, פשע מאורגן.

שחיתות, רמאות, גניבת ציוד בסכומים אסטרונומיים, תשלום חשבונות עבור עביר-דות שלא בוצעו, פיטור פקידים שסירבו לאשר חשבונות פיקטיביים, ואיום בחיסול פסי של מתחרים. אני לא מבין איך יכול מר בן-זאב לחשוש לכבודם של האנשים המעורבים, לאחר רשימה מדהי-מה זו של האשמות!

מתוך סירובו לטפל בנושא הפעוט הזה, בנימוק ה"ל, עלול להתקבל הרושם כאי-לוגי, רמאות ושחיתות אינן פוגעות בכבודו של אדם, כמו הוכחה להשתתפות באורגיה של זונות, האם לזאת התכוון מר בן-זאב, או שמא גביע בחזרונות זאת עמדה של אדם נאור, החי בתורה המתיר-נית של המאה ה-20, וטוען בצדק שאין כל פגם מוסרי בזנות ואופני המישגל ה-חביבים על האדם — בין אם הם מבוצעים ביחידות או ברבים — הם עניינו האישי, ואין לכרכם עם מעילות, גניבות ומעש-רמייה ששום איש-עסקים ממולח אינו נקי מהם לגמרי?

אני פשוט רוצה להבין מה היא עמדתו, בנדון, של היועץ המישפטי לשעבר של ממשלת ישראל.

יובל יוסיפון

תרומתו להכרה עממית וממלכתית באיציק מנגר ז"ל, על עשרות, אם לא מאות, בנות העלייה-השנייה אותן הצליח לשחרר מבתוליהן, תוך הקרבה עצמית שלא פסקה עד עצם היום הזה, ועל עוד מיפעלים חינוכיים ותרבותיים רבים, שיעצבו את פני הדורות הבאים.

מי הוא זאב יוספון, אתם שואלים? אילו העמיד מר אבנרי לרשותי את כל עמודי "העולם הזה", אולי היה מספיק המקום כדי לספר מעט מן המעט שבשחו של האיש המופלא הזה, שלו אני חייב זה עשר שנים 250 ל"י.

תשובה לקורא

אינני פקיד ממשלתי, המקבל שכר, בין היתר, עבור היענות לסניותיהם של אור-חים, השכר שאני מקבל ב"העולם הזה" ניתן לי עבור הנהלת חשבונות, ולא עבור כתיבת מכתבים לקוראים, המנהלים קורס-פונדציה עם עיתונאים גדולים ממני. אינני מבין באיזו זכות אתה תובע ממני תשובה. מעולם לא התי-חייבתי לענות על מכתבי קורר-אים, גם אם הם נחמדים ומשע-שעים, לא כל שכן, על מכתבי קוראים בלתי-סימפטיים.

הברייה בידך, מר טימברג, אתה רשאי לשלוח מכתב למע-רכת, ובמידה והאחראי למדור זה ימצא בו עניין, ומשהו הראוי לדפוס, הוא ודאי יפרסמו, אם תצרף למכתב צילום פוטוגני. אתה רשאי לחדול לקרוא את המדור שלי, אם אינך מוצא בו עניין עוד, ואתה רשאי, כמובן, להתרגז עלי, ולנקום בי על-ידי כך שלא תשגר אלי יותר מכתבים.

גב. עלי להודות שמשלוש האפשרו-יות שהעמדת בפניך, חביבה עלי במיוחד האפשרות האחרונה.

טימברג

השבוע הגיע אלי מכתב מקורא בשם יעקב טימברג (דרך הנצחון 159, ת"א) בו מאשים אותי האיש בנרקיסיון, באפ-סות ובכלומיות בדמות עיתונאי. הוא מזכיר לי שנוקתי, בצדק, מכל העיתו-נים, ומקווה שאורק בקרוב גם ממערכת "העולם הזה". הוא טוען שאינני מתייחס לעבודתי ברצינות, ושאני מר-ידי מערכו של התואר "מנהל חשבונות", כאשר אני מ-מש תמש בו.

וכל זה למה? משום שלא ענית לי על מכתב ששיגר אלי. בפירוש כך! איך אני מעז לא לענות על מכתב, שזה שעיתונאים גדולים כחיים חפר, אורי אורן, שולמית אלוני ואפילו אורי אבנרי, ענו על מכתביו?

ובכן, קודם כל, מר טימברג הלא-כל-כדייקר, אינני זוכר שקיבלתי אי-פעם מכתב ממך. (ב) אם קיבלתי ממך מכתב, כנראה שלא היה בו עניין הראוי לתשומת-לב, אחרת ודאי הייתי זוכר אותו. (ג) אם קיבלתי ממך מכתב, ובו עניין הראוי לתשומת-לב, אין הדבר מחייב אותי עדיין לענות לך.

המיצרך היחידי שמחירו לא עלה: הבטחות הממשלה

מלכת המים 1971 (מימין), מדגימה תסרוקת בשם "תסרוקת איריס", בתצוגה שהוצגה השבוע עליידי צמד הספרים דוד וליזה, בסידרת תסרוקות חדשה: שיער קצוץ מאחור, החושף את העורף כשמלפנים הוא יורד לאורך הלחיים. דגם השיער הקצר שמשמאל נקרא, "חוצפה" ובמרכז התמונה "תסרוקת 2000".

איריס דוידסון

הגיעה בשבוע שעבר לביקור בטורקיה כשכל עיתוני המדינה מקבלים את בואה בברכה. עיתון אחד אפילו פירסם כותרת ענקית: "מלכת בריטניה, אליזבת טיידור, מגיעה היום".

הופעתו של דויד בן גוריון מעל דוכן הכנסת, בישיבה שנערכה לכבוד יום-הולדתו, הצטיינה בכמה נימות אישיות. באמצע הנאום, היה נראה ליו"ר, ראובן ברקת, כי בן-גוריון זקוק למים. הוא רמו לסדרן, יצחק ציגלר, וזה מיהר להעמיד ליד ב.ג. כוס מלאה. "לא צריך", צחק הוקן, והמשיך בדבריו. לקראת הסוף, כשסובב עמוד, הרים לרגע את עיניו מן הכתוב וניחם את ה"כיס: "אני כבר גומר".

למחרת היום נפתחה הישיבה בהספד לשני ח"כים שנפטרו בימי הפגרה. שניהם זכו לגאומייהספד מעל הדוכן. לא כל הח"כים התלהבו מנאו-מים אלה. בדרך משל סיפר ל"אחרמכן ח"כ ל"ע גרעון האוזנר את הבדיחה הבאה: הגביר בעיירה היה סקן לדעת מה יגידו עליו אחרי מותו. עשה את עצמו כמת, הובא לי-הלווייה, וכך שמע את נאומי-ההספד. אחרי שהמספידים שיב-חו את גדיבותו, חוכמתו, תכונותיו, אומץ-לבו, יושרו ורחמי-נותו, הרים הגביר לפתע את ראשו מן הארון ושאל: "ומה בדבר ענוונותי?"

השובב של מפלגת הע-

ח"כ גח"ל צבי צימרי-מן חזר מארצות-הברית, שם דיבר, בין השאר, בבית-הנבחרים של מדינת פלורידה. בדש מעילו הוא נושא עתה, בגאווה, את הדגל המקורי של פלורידה, עוד לפני היות ארצות-הברית, עליו המילים: "Let Me Alone".

הכל ידעו כי שמעון פרס לא היה מאושר ממינוי סגן שריהתקשורת, השיך הי-דרוני ג'בר מועדי. הדבר נכסה עליו, והוא קיבל את הדין. אולם הדבר לא מנע מ-עמיתו לשמוח לאידו. כשעלה פרס על הדוכן כדי להכריז רשמית על המינוי, בהבעת פנים בלתי-מאושרת בהחלט, ליגלג שריהעבודה יוסף אל-מחני: "רק אני מקופה. אין לי סגנים!" פרס, שיש לו עכ-שיו שני סגנים (בתחבורה ובי-תקשורת), חיך חיוך מר.

שחקן הקולנוע הבריטי המפורסם, פיטר יוסטינוב, שהגיע השבוע לישראל כדי להשתתף בצילומי הסרט המש-אית הגדולה ופיטר המסכנה, שיתחילו בשבוע הבא באילת, הופיע ודאי כאשר גילה כי במקום נהג פרטי צמוד, הר-עמדה לרשותו נהגת פרטית צמודה. הפתעתו היתה ודאי גדולה שבעתיים כאשר התברר לו שהנהגת אינה אלא זלזלר ברילב, בתו הצעירה של רמטכ"ל צה"ל רביאלוף חיים ברילב. מובן שזוהר לא הוצי-מדה ליוסטינוב עליידי צה"ל. זוהר, שסיימה את שירותה הי-צבאי אחרי שאירעה לה תקי-לה בשעת צניחה, החליטה לעי-מוד ברשות עצמה. מזה מספר חודשים שהיא השתכנה בי-אילת, שם היא מוצאת את מחייתה כמדריכת תיירים. כא-שר שמעה כי מחפשים נהגים לצורך ההסרטה של העמאית הגדולה, הציעה את עצמה וי-התקבלה.

אנב, פיטר יוסטינוב (50), הגיע לישראל אחרי ש-שבועיים קודם לכן התגרש מאשתו, מוזא קלוטיא (44), מי שהיתה פעם שחקנית קני-דית. הם התגרשו אחרי 17

הכנסת, באומרו: "חבר-כנסת צריך להקדיש את זמנו לכני-סת. ההיעדרות משיבות הכני-סת היא בושה גדולה. אני יכול להגיד שאני לא נעדרתי". בין השאר גילה דינור, כי בזמנו, כשקיבל את פרס ירושלים, תרם את סכום הפרס לייסוד קרן לסובלנות. כשגילה כע-בור כמה שנים ששום דבר לא נעשה בכספי הקרן, העביר או-תה לאוניברסיטה כמילגה בעד עבודה בנושא "כיצד לחנך ל-סובלנות".

האילתי רפי נלפון, שהוא עיוור בעין אחת, ידוע במקוריותו. השבוע שלח רפי מכתב-בקשה למשרד-הביטחון, בו הוא טוען כי בגלל עוורונו החלקי, מגיע לו חצי כלב.

פסוק השבוע

ח"כ גח"ל גרעון פת: "יש לנו מנהיגים אשר מהדקים את החגורה רק כאשר הם מתיישבים בכורסא במטוס הלוקח אותם לחו"ל".

דו אלמגור ומרים עציני לפני הדיא-טה שלהם. השניים, שחברו יחד לצורך הצגת השטן ובת האיכר, הוא כמתרגם ועורך החומר והיא כמפיקה, התערבו על 100 ל"י, מי יצליח להוריד יותר קילוגרמים במשך חודש. השבוע התחילה התחרות באיזוהר מפסקת שנערכה בקיבוץ עין-השופט, בשקילה ובסידרת צילומים של לפני הדיאטה. בעוד חודש מתכוננים השניים להישקל ולהצטלם שוב כדי להשוות את התוצאות, ומי שיוריד יותר, יזכה.

דין אריוועבי, שכתב מכתב חריף ביותר לראש הממשלה גולדה מאיר, לשר יגאל אלון ולמנכ"ל רשות השידור שמואל אלמלוג, בין השאר כתב זועבי, כי גור אדין היה בסך הכל מורה קטן בנצרת וקורא בקוראן. השיב אבו ג'ריר: "אמת, אבל התקדמתי בדרכי שלי, בדיוק כפי שהתקדם סייף אדין שהיה פקיד קטן בעירית נצרת. בלי עין הרע".

בגיל 87 עדיין עוסק הפרופסור בריציון דינור, מי שהיה שריהחניון והתרבות בתקופת כהונתה של הכנסת השנייה, בכתובה אינטנסיבית. דינור עומד להוציא לאור עוד 22 ספרי היסטוריה על ארבעים הספרים שכתב עד כה. בראיון שהעניק השבוע לעיתונאי לוי יצחק הירושלמי במסיגרת המדור 3 דורות — 3 תשובות, בו נהוג הירושלמי לראיין בני שלושה דורות במשפחה אחת על נושאים אקטואליים, התיי-חס דינור בין השאר גם לי-תופעת ההעדרות של חברי

ויטוריו דה'סיקה (69), השחקן והבמאי האיטלקי סידר לעצמו טילסול-תמיד, למען תפקידו בטרטו החדש, "הקטור איש השרירים", בו משחק דה'סיקה המתולתל את האל יופיטר בדמות מודרנית של ספטר קרקטות.

לילה, שנערכה והוגשה עליידי מולי שפירא. אסתר, שי-שהתה אינקוגניטו בבית הור-ריה בחיפה והסכימה להתראיין רק אחרי הפצרות מצד אחיה, סיפרה בראיון כי היא מלאת חרדות מפגיעות וממוות וזה מורגש גם בחומר שהיא משי-מיעה. דבר נוסף אותו גילתה הזמרת: היא קרובה מאוד לי-ציור והיא מתכוונת להתחיל לצייר.

עובד בית השידור הי-ערבי והטלוויזיה, נור אדין המכונה אבו ג'ריר, היה נבזר. הוטל עליו מטעם משרד יועץ ראש הממשלה לעניינים ערביים להנחות את הטכס הי-מסואר של חנוכת המיסגד הי-חדש אל-אסטקלל בחיפה. מי-רוב מכובדים מוסלמים, נוצי-רים, יהודים, דרוזים, בהאים ואחמדים, הוא לא ידע על אילו שמות להכריז בקול רם ועל אילו לדלג. לבסוף הוא ויתר על כל השמות מלבד שמו של ראש עיריית חברון מוחמד אדיע'עברי. מי שנעלב קשות מאקט זה היה ח"כ סייף א-

בודה הבריתית, ג'ורג' בר-און, הוציא השבוע לאור את זכרונותיו, הנחשפים כבריטניה כלחמניות טריות. זה לא פלא, מפני שבראון, הידוע בלשונו החדה, הוא האיש שאמר לי-גולדה מאיר: "מותק! את מזכירה לי משהו בתקפותך... אהה! את מזכירה לי את ארנסט בוויין!"

זכרונות מן היום הי-ראשון לעבודתו כמנהל נמל אשדוד, העלה מרדכי (מוטה) ברגר, בסיור היכרות ראשון שערך, שמע ברגר התלחשויות מפני העובדים: "אחרי חיים לסקרב, מלבישים עלינו גני-רל חדש..." ברגר לא התאפק, והשיב בחיוך: "האמינו לי, אינני גנרל, אני בקושי רבי-טוראי".

ראיון לא-שיגרתית בכי-נותו, בו חשפה הזמרת אסתר עופרים רגשות ובעיות פניי-מיות של חרדות ופחדים מפני החיים והמוות והופעות בפני קהל, הובא לשידור בשבוע שי-עבר בתוכנית גלי צה"ל, הי-

לינק

לצה"ל

המציאות היומיומית, הדיווחים מעל דפי העיתונות, הכל פוקח עיניים. גם המסך הקטן גורם שלא בידועין שירות-דוב למנהיגיו הדגולים. אין כמו ראיון טלוויזיוני עם שר כלשהו, מנהיג כלשהו, כדי להמחיש מי הם המנהיגים אותנו. לא אצביע למערך, אפילו יתכן דרכו. זוהי חובתו החברתית והמוסרית לתקן מה שקילקל. למי נצביע? בבחירות הקודמות הצבעתי פעם ראשונה. לאחר שירות צבאי, רחוקה מכל פוליטיקה ככל חיילי צה"ל, עמדתי נבון כה במקצת מול שפע הסתקאות. חוש נס-תר כיוון ידי לאות "ש".

נאווה דהכני, תל-אביב

אין דבר, המשיכי.

הגיהנום

והשביתות

גם אני כמובן כועס על הרוסים על שהם מספקים נשק רב לערבים חנים אין כסף, בו בזמן שלנו קשה מאוד לקבל מן האמריקנים אפילו רובה אחד. אבל אפילו אידיוט יבין שליהודי רוסיה דייטוב. כי יהודי שבורח מגיהנום לא מכי ריו מייד שביתה ברעג שהוא מגיע במטוס לנמל-התעופה לוד. כנראה שברוסיה וגרוזיה דייטוב להם.

קורא, תל-אביב

הספורטוטו

רימה אותי!

חושבני שרומיתי עליידי הספורטוטו בכך שבמשך העונה שחלפה, לא זכיתי, ואולי לא זכיתי בגלל אותם המישחקים שנמי כרו או שנחשדו.

בידי נמצאים כל סופסי העונה שחל-פה שהשתתפתי בספורטוטו ואשר לא זכיר תי אלא לסכומים קטנים מאוד עד 20- ל"י בלבד. אבל כל סכום ההשתתפות במשך העונה מסתכם בכמה מאות לירות. מאחר ואין לי האמצעים והזמן הדרושים להגיש תביעה נגד חברת הספורטוטו, אבקש לדעת אם יש אפשרות, דרך העיר תון או כל דרך אחרת, להגיש תביעה נגד חברה זו לאור העובדות שצינתי לעיל. ישראל אבני, בתיים

סיוט

לילי

"העולם הזה" 1781, "זה לא יכול לקרות פה", במדור "הנדון", על הכושים העבריים המגיעים לארץ. בחלומי של אורי אבנרי - "זה לא יכול לקרות פה", נשכח משום מה פרט אחד אודות העברים. היתה תקופה מסוימת שהעם העולה הזה

(בסיוט, אני מתכוון) הקים מחתרת אנטי-יהודית בשם לוחמי חרות הישראלית - לח"י. אירגון קיצוני זה, מראשית דרכו בארץ, אימצו לעצמו דרכי מחשבה מוזרות, שהתבטאו בעיקר בנוסח, "הלאה היהודים המלוכלכים" ו"העברים משני עברי הירדן". למרות שאירגון קיצוני זה תפס רק חלק מן העם העבריישראלית, הרי שהוא תפס חלק חשוב בהיסטוריה של העם. למען השם לים את הנוף, אני מצרף את סמלו של העם הנ"ל כפי שנגלה לי בסינטי-הלילה שלי... (ראה תמונה).

עם זאת, אני חוזר ומציין, שראשית צמיחתו של אירגון זה, שאנו עדים לה כיום, מאפיינת רק מתי-מיסר, שעדיין לא נקטו

"העולם הזה" 1782, על הסערה שהתחוללה בצה"ל בעקבות פיר-סום כתבת ההשמצה של סילבי קשת ב"ידיעות אחרונות" נגד האלוף רחבעם ("גנדי") זאבי. כקורא ותיק של העולם הזה, השתוממתי שדווקא אתם יצאתם להגנת גנדי, אחרי שעמדתם בראש מותחי הביקורת עליו בפרשות שונות בהן היה מעורב.

נובימיר

רק לפני שבועיים פירסמתם שהיה זה הוא שהוציא את האויר מגלגלי מזכיר ההסתדרות. זכור לי גם מיקרה בו הביא אורי אבנרי לכנסת את הזמנתו של מנחם בגין בידי גנדי לציד מחבלים, אחרי ש-הצנזורה פסלה לכם קודם ידיעה על כך. פתאום שיניתם את עורכם!

יובדל נובימיר, ירושלים

העולם הזה ציין בכתבתו שגנדי עשה די מעשים שעבורם הוא ראוי לבי-קורת, מכדי שיהיה צורך לטפול עליו האשמות-שווא ושקרים.

איזה אבסורד זה?! העולם הזה מגן על צה"ל מפני משמיציו! אני חושב ש-המצב הוא רע מאוד עם צה"ל זקוק להגנת העולם הזה!

אבל במחשבה שנייה, מסתבר שהעולם הזה הוא העיתון היחיד שמסוגל לעשות מה שעשיתם אתם.

ב.נ. (קצין-קבע), אי-שם

שינאתכם לסילבי קשת, שדפקה את אורי אבנרי, מעבירה אתכם על דעתכם. עכשיו אתם מוכנים להגן על כל מי שהיא תוקפת אותו...

יפה הורוביץ, תל-אביב

בהתאם למסורת של העולם הזה להתייצב תמיד לצד החלשים.

למי

לתרום קודם?

"העולם הזה" 1780, "איך לתרום לבנגל-דאש"ו" מכתב למערכת. רונית אלון מחיפה שואלת, איך היא יכולה לעזור לילדי הפליטים מבנגלה-דאש, שרבות מהם צפויים לסכנת-מוות מרעב?

לרונית: למה לך להתאמץ כליכך הרי-בה? אני מציע לך לבקר קודם במחנות-הפליטים הערביים בנגדה המערבית או ברצועת-עזה, ואחר-כך תחליטי למי לתרום.

דגים חסן, כפר-סננין

מדיניות

ומציאות

היום, 19.10.71, התבשרתי באמצעות כתבה קצרה בהארץ, כי יום אחד לאחר חנוכה, קו" האוטובוסים תל-אביב-שא-רם-אלישיין, יצא מתל-אביב אוטובוס ריק.

אין דבר שידגים טוב יותר את ה-תהום בין "מדיניות" למציאות מאשר ידי-עה קצרה זו.

ב.נ. ראשון-לציון

למי

נצביע?

המחללים והשחיתויות במערך בולטים לעין, ואין חשש שנשכחם. אפילו עד הבחירות הבאות.

Lon

לחב' לון לקוסנוטיקה דרושות יועצות יופי

המועמדות שתתקבלנה תוכשרנה ע"י חברת "לון" לעבודה כיועצות יופי בתנאים מצויינים עם עזרה ברכישת

חוג לקוחות קבוע

מלאי את התלוש ושלחי לאחת הכתובות:

תל-אביב — רח' גאולה 34, טל. 58171

ירושלים — רח' יפו 33, טל. 228743

חיפה — רח' ירושלים 17, טל. 527283

באר-שבע — שולמית דרוור, רח' חוגלה 12, טל. 5442.

לכב' חב' "לון"

שם.....כתובת.....

עיר.....טל.....

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל מזכירות לימודי הסמכה

מודיע כי

הרשמת מועמדים לסמסטר שני (חודר) חסתיים ביום ו' 12.11.71

הערה: אין הרשמת מועמדים ליחידות האקדמיות הבאות: רפואה, ארכטיקטורה ובינוי ערים, ביולוגיה.

מייק ג'אגר ולהקת "האבנים המתגלגלות"

הגיעו לתל-אביב
בסרט

תנו לי מחסה

קולנוע, "תל-אביב" 9.30, 7.15, 4.30

ביזבוזים במערכת הבטחון

ני אינו חמור. הם יעלו בזול יותר. גם המילה יחידה-קרבית, אינה מיד לתיקסס וגוף זה אינו בחינת "פרה קדושה" שאין לגעת בה. גם ביחידות קרביות אתה מוצא לעיתים פלוגות מיפקדה עמוסות לעייפה בגיבויקים, בתריסרי רבי-סמלים שאינם עושים מאומה ואיש אינו יודע מה יש צורך בהם, ובחיילים שבעצם היה צורך לשחררם מיד ולשלחם הביתה, אלא שלאיש לא איכפת שיבלו 30-40 יום בבטלה על חשבוננו של משלם המיסים. בשל קוצר היריעה איני מרבה בפרטים ואסתפק בהערה נוספת בלבד: טענותיכם אינן צריכות להיות כלפי שר-הבטחון או עוזרו. תפקידם הוא לדרוש עוד ועוד ועמדתם טבעית. הן טענות צריכות להיות מופנות כלפי שר-האוצר, פקידיו ומנהליו, וכן חברי ועד-ההחזק-והביטחון. עליהם להיות "כלב המשמר" של משלם המיסים ולהציק לשר-הבטחון ללא-הרף. למרבית הצער אין הם עושים זאת והתוצאות נראות לעין.

עו"ד אוריה כאר, תל-אביב

שליש, "התהלכו" במשך שנים בדיחות, על אותו פרופיסור, בעל אינסלקט כביר, אשר במשך שנים היה מבלה את תקופות המילואים שלו, בתור "ש.ג". עם כובע לבן, בסגירת שערים ופתח חתם. אני לא הייתי מלגלג לאותו פרופיסור, אלא למפקדיו במילואים ולאנשי השלישות...

תופעות חמורות אחרות, הן גיוס אני שיש לשם עבודות מע"ץ וגידור, או לשם העמסת משאיות בפגזים, או לשם נקיון, או סתם לשרותה של פקידת הגדוד הנחמדה. תופעות אלה קיימות עד עתה, אם כי היקפן מצומצם מעט באחרונה, עקב הביקורת החמורה של הציבור, לרבות מכתביו של כותב שורות אלה לשר-הבטחון ולוועדת-החוקי-והביטחון של הכנסת.

את כל העבודות לעיל, יכולים לבצע בנקל עובדים אזרחיים ואפילו ערביי השטחים — במקומות שסיווגם הבטחוני

כל הכשונותיהם של שר-האוצר, שר-הביטחון וקצינים בכירים שונים, אינן יכולות לעזור עיני אלפי חיילי מילואים, הרואים, מתרשמים ואינם כה שוטים, כפי שסגן-אלוף זה או אחר עלול לחשוב.

המצער והמתמיה בנדון, הוא ש"הביזבוזים אינם גורם של אי-שמירת ציד, או רכישת מוגזמת של אביזרי לחימה. ההיפך הוא הנכון. דווקא בכל הנוגע לציד יש הקפדה הגורמת לאבדן סורדים. היו ימים, ואני תקווה שימים אלה חלפו ללא-שוב, שצוערים סולקו מבית-הספר לקצינים בגין אובדן שתי מחסניות של עוזי בעת הסתערות, אובדן את-חפירה, או אובדן סתרשף של מקלע. ההגזמה בנדון לא היתה רחוקה ממימסום.

הביזבוז האמיתי הוא בכוח-אדם, שלדעת קצינים בכירים לא מעטים, הוא כח "זול" למדי. באוניברסיטה בירוק

פעולה. עם זאת, הסיכום אלה הנשמעים לרוב מעל גלי האתר ובעיתונות. אילן עירו, קיראון

מכתבו

של קורא מיקרי

"העולם הזה" 1779, מכתבו של פאוזי אל-אסמר, ו"גיהינום באש" קלון, "העולם הזה" 1870, פרשת הכושים מדימונה.

איני קורא נלהב של עיתונכם, גם איני משתדל לעשות זאת, אך מדי פעם יוצא לי לעיין בו כאשר אני הולך לספר שלי, ונאלץ לחכות בתור.

באחד הגליונות קראתי שני דברים שזיעזעו אותי, ממש לא האמנתי שבמדינת-ישראל יכול לקרות דבר כזה. זה היה העובדות על כלא אשקלון, ומכתבו של הערבי פאוזי אל-אסמר.

האם אפשר להתנכל לאדם בצורה כזו רק על רקע של חשד בלבד? היה מוטב לבדוק היטב את הבעייה שלו, ואם נמצא

(המשך בעמוד 10)

השומר על רכושך...

20W-50, KENDALL M-6 — המעולה בשמני מנוע בארצות הברית לרשות המנוע שלך בישראל... מן עליו מכל משמר גם בעבודה מאומצת ביותר ובטמפרטורה גבוהה... מאריך את חיו... מבטיח בכל תנאי נסיעה איטית או מהירה. נהיגה ללא דאגה וללא תקלה...

תן לך: KENDALL M-6 לשמור על רכושך.

להשיג בכל תחנות "סוונל" ובמוסכים ובחורים.

שמן המנועים של היום-המקדים את המחר!

(המשך מעמוד 9)

אשם — להעמידו לדין. זה עדיף על העי-
מדת המצפון היהודי במיחן כה קשה.
בגליון אחר זיעזע אותי עניין הכושים
העבריים. העובדות שהבאתם לא קראתי
באף מקום. וממש מזועזע לדעת שדברים
כאלה קורים במדינת היהודים.
אני ממש מברך אותכם.

אפרים שילון, נצרת עליית

ועדה ציבורית

לחקירת המעצרים המנהליים!

בקשר למכתבו של המשורר הערבי פאר
זי אל-אסמר, ברצוני להעיר שזו בעיית
רבים מהמשכילים הערביים בארץ.
עד היום יושבים עשרות ערבים במע-
צר מינהלי ללא שום אשמה. המטרה של
המעצרים היא להתנכל להם ולהפעיל פחד
על הצעירים הערביים. שלא יפצו פה.
אני מציע לכם להציע הקמת ועדת צי-
בורית שתבדוק מיקרים דומים.

סולימאן זועבי, נצרת

המישמר

לא בסדר

מיכתבו של אל-אסמר וזיעזע אותי ממש.
הוא מצביע על מצבה של קבוצת האנשים
המקופחים ביותר בישראל — הערבים.
די שבמשרד מסוים תיפול הכרעה שער-
בי מסויים חשוד, ואדם כזה צפוי למעצר
ללא-משפט ולמאסר-בית ממושר. דהיינו,
לשילוח חרות — ואין פוצה פה ומצפון.
ברצוני להביע את מחאתי, כאורה ב-
מדינת-ישראל. על קיום מצב-דברים כזה.

שמואל מירן, חולון

תינוק

בהשאלה

"העולם הזה" 1782, "טרנדית
במשפחת בנאי", על הסיכסוך
בין גברי ואורנה בנאי.
תגידו, אתם חושבים באמת שהקוראים
שלכם מטומטמים?

מה פתאום הרמו המצולם בתמונת השער
האחורי. כאילו שהבן של אורנה וגברי
נולד לפני הנישואים. הפוטרימוטו שלכם

אורנה, שירלי וגברי

אומנם מוצלח, אבל אנחנו יודעים שאורנה
נולד אחרי הנישואים ולא לפניהם.
בדומה ומשה ברוכין, חיפה

● תמונת השלושה שימשה כהזמנה
לחתונת אורנה וגברי. התינוק שבתמונה
היא שירלי, בתו של אמרן הגששים אברי-
הם (פסנל) דשא, שהושאלה לזוג רק ל-
צורכי צילומים.

לינץ' לצה"ל או לינץ' לדימוקרטיה

לעבור לסדר היום על השמצה כל-יך
חמורה של סילבי קשת. שפורסמה בעיתון
כל-יך פטריטי וכל-יך מקובל, כמו ידיעות
אחרונות. אילו העולם הזה היה מפרסם
את השמצתה של סילבי קשת — הכל
יודעים שזהו שבועון מסויים מאד. שרק
משמיצים מסויים מאד, מעיזים לפרסם
בו את השמצותיהם המסוימות מאד נגד
ראש-המשלה. הבטחון והקליטה הנעצרים
על כולנו. אבל ידיעות אחרונות? — זה
כבר דבר אחר.

צה"ל איננו מוסד פרטי של אלופים-
חובשי-כומות-שחורות או של סילבי קשת
שיצאה לגילוי-אריות במצודת-כפיר —
צה"ל הוא צבא העם והעם בוודאי רוצה
שהמשמץ או צבאו יועמדו לדין באמצעות
מנגנון התביעה הכללית ולא על-ידי עורכי
העולם הזה.

גם לעורך העולם הזה יש תפקיד אחר,
מאשר להשמיץ את סילבי קשת המשמיצה
— בתפקידו כחבר הכנסת של העולם הזה

מסים

— כוח חדש, היה עליו, והוא עוד יכול
לעשות זאת, לתבוע חקירה מיידית בהש-
מצותיה של סילבי קשת, כדי שוועדת
החקירה המשפטית שתתמנה מטעם הכנסת
לעניין זה, תמליץ להעמיד לדין את סילבי
קשת וידיעות אחרונות, אם באמת יתברר
כי האמור ברשימתה הוא שקר — או,
להעמיד לדין את המושמצים, אם יתברר
כי לא הושמצו כלל וכי האשמותיה של
קשת הן האמת, או אפילו חלק ממנה.

הנייר סובלני, אך לא דעת-הקהל. התיק
של סילבי קשת לא נסגר על-ידי משפט
הלינץ' שערך בה העולם הזה. מערכת
החשבונות הפרטיים שיש לכמה מחברי
מערכת העולם הזה עם הגברת סילבי קשת,
אין בה צידוק לרשימה שפורסמה. אם
סילבי קשת ניסתה לעשות לינץ' בצה"ל
— עשה העולם הזה מעשה לינץ' בדימו-
קרטיה.

על היועץ המשפטי לממשלה להציל
אותו. הקוראים והאזרחים, ממעשי הלינץ'
שעשתה קשת בצה"ל והעולם הזה בקשת,
בדרך הדימוקרטיה לבדיקת האשמותיה של
קשת — הדימוקרטיה זקוקה לדין-צדק, ו-
בהקדם האפשרי.

ארכם מסים, תל-אביב

טעות

לעולם צודקת

"יש להתכונן לקראת תופעה של נישואי
תלמידים בגיל בית הספר התיכון". דברים
אלה אמר אמר ד"ר י. בן-יוסף, יו"ר המר-
עצה הודגו גית של הסתדרות המר-
רים... בסמפוזיון על חינוך מיני שנערך
בתל-אביב (מערב, 28.10.71).

עופרה קפלן, תל-אביב

קוראים השוחים מכתבים
מתקשים לנסח אותם בקצרה.
עדיפות תינתן למצופים תמר
נות למכתביהם.

תקליטים

● השיגעון החסידי בפיומן הישראלי
מתחיל כנראה להתייבש, אם לשפוט לפי
פסטיבל הזמר החסידי תשל"ב
(הד ארצי 14203) אשר הנציח את המאורע
שהתרחש לפני כמה שבועות בהיכל התר-
בות.

פסטיבל זה, שהניב בשנים קודמות כמה
פירות אהודים מאד, כמו "והאר עינינו",
"יברכך", או "ידיד-נפש" נשמע השנה,
הרחק מאורות-הבימה והתלהבות התחרות,
חד גוני וחסר השראה באופן יוצא מן
הכלל.

הרצון המאולץ של המלחינים, המעבדים
והזמרים, להגיש פיומונים שהם ספק
חסידיים, ספק פיומוני-קצב, ספק להיטים,
הביא הפעם לידי כך שכל השירים דומים
זה לזה, עד שאין כמעט להבדיל ביניהם.
ואף אחד מהם אינו שיר חסידי, ואף לא
פיומוני-קצב או להיט, והו סתם אוסף של
ימורים מוריים, לא בשריים ולא חלביים,
אשר ההבדל היחיד ביניהם הוא המבצ-
עים.

ששי קשת זכה לפרס ראשון ("שישו
ושמחו") רק משום שזאת שנת ששי קשת
במציעים, כי השיר דל ומשעמם לא
פחות מן השאר. "חמדת ימים" של קרלי-
בך, בטיפול "שובני ציון" היא דוגמה
ומופת למה שקורה כאשר מנסים להפוך
בכוח אמונה אמיתית בדברי המקורות,
ללהיט עם גיטות, הצצות ודיסוננסים.
קרליבך עדיף בכל אחד מימות השנה,
ואם יש טעם להמשיך את הפסטיבל הזה,
אולי צריך היה לתת לרבי המרקד ולחב-
ריו, לנהל אותו, הם יודעים בדיוק במה
המדובר.

תיאטרון

● רק לעתים רחוקות מזדמן לשחקן
צעיר וחסר-נסיון יחסית להיכנס, בפעם
הראשונה, לתפקיד ראשי במחזמר שכל
דמויותיו הן צללים שתפקידן להבליט את
תלת-הימדות שלו. ולעתים רחוקות
עוד יותר קורה ששחקן בלתי-מנוסה כזה,
מצליח במשימה המסוכנת, ומחזיק את הר-
הצגה כולה על הכתפיים.

אבל זה בדיוק מה שעושה אושיק לוי
בשמה בנמל (מפיק: אורגד ורדימון,
אולם אלהמברה, 19) כשהוא גולם מין
יהושע פרץ מומר, המלהיב פועלי-ינמל
בברק שבעיניו ובמרץ שבהתנהגותו. מר-
ביל אותם לשביתות ולדרישת תנאים טוב-
בים יותר, ומסתבר, כפי שאפשר להסתבר
רק במחזמר, עם בתו של מנהל-העובדה.

אושיק לוי מזאקו

נוכחותו של אושיק לוי והחינוניות שבה
הוא מפור את הלצותיו, במיבטא מרוקאי
טהור (הוא היחיד בין כל השחקנים ש-
אינו שוכח את מיבטאו גם כשהוא מזמר),
היא בעצם הסיבה העיקרית לראות את
שמו בנמל.

הסיפור של יורם מטמור, ושמוען ישר-
אלי, על צמד חברים שכמעט ונפרדים
בגלל אשה, על רקע תסיסת פועלי הנמל,
הוא במישקל-נוצה, החומר — ברמה של
"אשתי דומה לפולקסדאגן, אי-אפשר לדי-
עת מה קדימה ומה אחורה", הפיומונים
של דן אלמגור לא יעשו היסטוריה, המר-

בארץ בביצוע המקורי של ג'ודי קולינס. תרגומיו של דן אלמגור, או עיבודיו החופשיים לשירים מוכרים, הצטיינו, כי

בלי הרף את ילדיה המבקשים ממנה הסברים לאורך ההצגה, כי הם פשוט הפריעו לה להתרכז. הרי כדאי להורים לבקש את ילדיהם שיקחו אותם לנעליים אדומות.

בידור

השטן ואשת האיכר שלישיה

חדשה (רפי גרנות, מיכל טל ואמנון ברני זון) מגישה ערב שלם של שירי עם מכל רחבי העולם. שהמשותף לכולם: התרגום מים של דן אלמגור. הפתעה נעימה בהחלט. השלושה בחרו בקפידה את הרפרטואר שלהם, הכולל, בין היתר, שירים מוכרים היטב כמו "גרינס" ליבס" האירי, "הצפרדע יצא לחזר", או, להבדיל, "סרנה", הבלדה המוכרת בעברית בשם "סירתי", ואשר תורגמה הפעם בי נאמנות מן המקור בלאדינו.

העיבודים המוסיקליים של אריה לבנון הוכנו בטעם, התאורה (שמעון רייכשטט) שימושית ואינה מגוימת, והזמרים ניחנו בקולות ערבים, בעיקר מיכל טל, אשר הגישה ביצוע מרשים של "אנתיאה", שיר אשר בוודאי אפשר יהיה לשמוע בקרוב

תיאטראות ואת תפאורותיהן ממחסני גרוטאות עליידי אמרגנים צמאיים, הרי מעריכים את הקהל הצעיר כקהל מטומ"טם, זוהי הצגה מיקצועיות, עם צוות מיקצועי.

המפיקה מרים עציוני לא חסכה בתפאורה שהכין במיוחד אריק סמית, ברקדנים מיקצועיים, בשחקנים מיקצועיים ובי מחשבה על הסיפור ועיבודו המיוחד. ה-אגדה האכזרית במקורה, של אנדרסן, על הילדה היתומה, שחלמה להיות פרימדונה מפורסמת ונענשה על-כך, כשמתה נעולה בנעלים מכושפות, נוטלה מן הסממנים המאקבריים שבה, והותירה רק משל נוגע ללב על ילדה טובה, צועני מרושע וליצן רחום וחנון.

זה גורם לפשטנות בסיפור, אבל נותן שפע הזדמנויות לצחוק מתעלולי הווירטואוזיים של יורם בוקר (הליצן), מריש עותו המקסימה של אריה אליאס (הצועני), מהופעתה הרעננה של מרים פאסקאל סקי (היתומה קארין), ומשני שחקנים ותיקים ואציליים כחנה'לה הנדלר ומיכאל מסינגר.

אם לשפוט לפי אותה אמה שהשתקה

סיקה של משה וילנסקי היא ערבה לאוון, (בעיבודים מקצועיים של אלכס וייס) אבל לא מדבקת ביותר.

ואפילו שמעון ישראלי, המגלם את ברור, החבר הגברתן והמגמגם של ז'אקו (אושיק לוי) מלך הנמל, אינו אלא חזרה נוספת על דפוסים אופייניים לו, מימי הצגות היחיד שלו, אם כי קולו המדהים בכל פעם מחדש הוא תרומה מבורכת לכל מחזמר. היו על הבימה גם כמה נשים, קצת יותר מנדנדות וקצת פחות, אולם מה שנוגע לכשרונות הדרמטי, מוטב לו לאיש מנומס שישוחח על מוג'האוור.

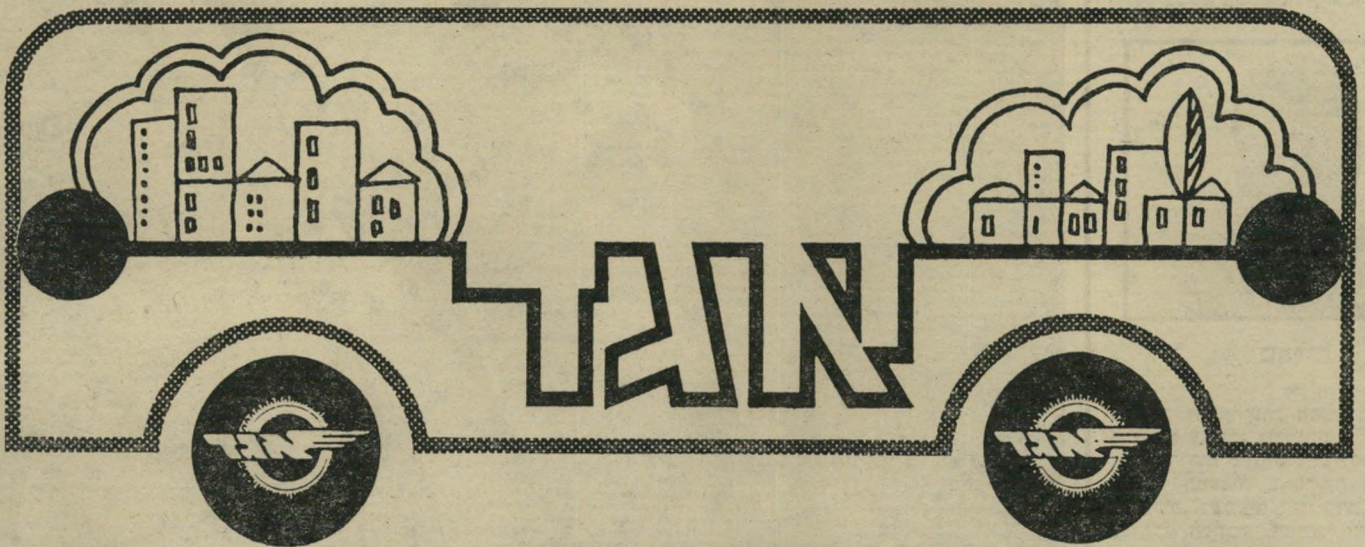

● "אני נחרדת למחשבה שבארץ גדל דור של שונאי-תיאטרון!" הכריזה שושנה רביד, השחקנית הוותיקה, כאשר ניגשה לבימוי הצגת ילדים בלתי-שיגרי תית בהחלט נעליים אדומות (תיאטרון יובל). בלתי-שיגרית — כי לעומת ה-הצגות הטיפוסיות, המתבשרות כמה ימים לפני חופשת סוכות או הגוכה, הנעשות כלאחר יד ואוספות את שחקניהן משיירי-

יורם בוקר כליצן

דרך כלל, בטעם טוב והומור, פרט לכמה חריגות גסות, כמו "בלוז המהמר" הכושי (המשך בעמוד 12)

הקו הבטוח בין שתי נקודות

NATIONAL בירושלים:

כתיבה במכונה — חודש!

קורספונדנציה, קצרנות, פנקסנות
בפיקוח משרד העבודה:

ביח"ס, "הפקיד", י. פורמן, בצלאל 18

בעיות ולבטים
בחיי המין

מאת הד"ר מרדכי זידמן

הוצאת רשפים

להשיג בחנויות הספרים הגדולות

מי שבא בא!
ל מ ס י ב ו ת
במועדון טיראן

הרצליה, חוף ים, טל. 930650

(המשך מעמוד 11)
המפורסם, שהפך לחיקוי חיוור ומיותר ל-
שירייה המחאה האינדיאניים של באפי סנטי-
מרי.
הטענה העיקרית שאפשר לטעון נגד ה-
שלישייה היא שבעוד השירים הדרמטיים
זוכים בפיה להגשה נמרצת, ושירים קור-
מיים אינם מחמיצים את ה"פואנטות" של

"השמן ואשת האיכר"

הם, הרי השירים העדינים יותר מאבדים
כמעט את כל קסמם — דווקא בגלל עודף
המרץ של השלושה.

ספרים

גאי טאלזה הוא עיתונאי שהחל כותב
בגיל 15 וזכה לתהילה כסופר, כאשר כתב
את מחלכת הכוח, המספר בפירוט רב את
חיי היומיומיים של העיתון בו עבד טאל-
זה במשך עשר שנים — ניו יורק טיימס.
בעקבות הצלחה זו, יצא עתה לאור קובץ
מאמרים שפירסם טאלזה במשך השנים ב-
כתביעת שונים הנושאים את השם הכולל
Fame and Obscurity ("תהילה ו-
אפולרית") (בנטס 1971).

טאלזה הוא אחד מאותם העיתונאים הי-
אוספים את נתניהם בראיונות ומחקרים,
פוגשים אנשים ושואלים שאלות, ואחר-
כך כותבים סיפור, שהוא כאילו פיקטיבי,
אבל הוא מבוסס על כל מה שצבר במשך
ימי ההכנה למאמר. סיגנון עלילתי זה
מעניק למאמריו אופי של סיפור קצר,
יותר מאשר כתבה עיתונאית, כשההבדל
הוא, כמובן, בכך, שסיפורים אלה מבוססים
כולם על עובדות בדוקות.

התהילה שבקובץ הסיפורים, מתרכזת
הפעם בסידרה של מאמרים המוקדשים כו-
לם לאנשים מפורסמים — פרנק סינטרה,
פיטר או'טול או ג'ו לואיס. האפולרית היא
זו האופפת את הפועלים הבונים את גשרי-
הענק בכל רחבי אמריקה, או את האנשים

טאלזה

הקטנים והמאורעות הפעוטים המתרחשים
מדי יום ברחבי ניו-יורק.
כאשר הוא מקדיש פרק לפראנק קוסטלו,
מראשי המאפיה באמריקה שגורש חזרה
לאיטליה, נשמעים הדי הדם האיטלקי ש-
בעורקי המחבר, המתאר את הגאנגסטער
אמנם כפושע, אבל גם כ"מי שהחזיר ל-
מהגרים האיטלקיים את האמונה בכבוד
מוצאם".

בתארו את האפולרית, נדמה כאילו מימד
האגדה גובר על הריאליזם, וסיפוריו על
בניית גשרים והסיכונים הרבים הכרוכים
בכך, מזכירים יותר את אגדות המערב
הפרוע ומיבצעי הגבורה שלו, מאשר את
ריח הויעה הקשור בעמל הרב.

הפרקים על ניו-יורק מזכירים את
אמריקה המוחזרת, בלקטם כל מיני עובדות
מפתיעות. למשל: האיש הגבוה ביותר
בעיר זו הוא אדוארד כרמל, יליד תל-
אביב, 2.49 מ', 216 ק"ג.

take your TIME

TIME - תוצרת דובק, הסיגריה המובחרת הצועדת בראש, הרחק לפני כל סיגריה אחרת

צו ריתוק קולקטיבי

בנסיבות אלה, הצורך באישור ההסתדרות לשביתה — פירושו אישור השביתה.

■ ■ ■

● **אומרים:** החוק נועד למנוע בעד קבוצות קטנות של עובדים, השולטות במיקרה על עבודת-מפתח, להשכיח את עבודתם של עובדי אחרים, כדי לסחוט שכר מופלג.

זהו סיסמה אפיינית של שטיפת-מוח — שקר מראשית ועד סופה.

החוק חל על כל העובדים, בכל המפעלים הממשלתיים והציבוריים, והוא כובד את הרוכש כשם שהוא כובד את המיעוטים.

■ ■ ■

● **אומרים:** אין כוונה לשלוח את העובדים לבית-הספר.

זהו שקר. יש כוונה, והדבר הוא בלתי-נמנע. מי שיממש את זכות-היסוד ויכריז שביתה, יהיה צפוי לתשלום נזקים למעביד — ואם לא ישלם, ילך לבית-הסוהר. בית-המשפט יכול להוציא נגדו צו — ואם יפר אותו, יהיה צפוי למאסר בלתי-מוגבל, בעוון כזיון בית-המשפט.

■ ■ ■

● **אומרים:** החוק בא להבטיח צדק סוציאלי.

נכון ההיפך הגמור: החוק בא להגדיל ולהנציח את הפער החברתי. כל סוחר יכול להימנע מלספק סחורה, אם המחיר אינו מוצא חן בעיניו. רק סחורה אחת תהיה מוגבלת: הסחורה ששמה עבודה, הסחורה היחידה שיש לרוב העצום של העם, הסחורה היחידה של העניים והאביונים. להם אסור לסחור בסחורתם, לדי רוב עבודה מחיר הוגן, להימנע מלספק אותה בתנאי-ניצול.

עד היום היתה הפליה מחפירה בין ההכנסה מעבודה ובין כל שאר ההכנסות. על ההכנסה מעבודה משלמים מס-אמת עצום. על ההכנסה מרכוש או ממסחר או משרות עצמאיות משלמים מס הרבה יותר נמוך, או לא משלמים מס כלל. עתה תהיה הפליה מחפירה נוספת: יהיה חופש המיקוח לכל האזרחים, מלבד השכירים הרוצים להתמקח על כוח-עבודתם. הם יהיו עבדים.

חברה שבה יש חופש-מיקוח לעשירים, ואין חופש-מיקוח לעניים — הפער הסוציאלי בה מוכרח לגדול בהתמדה. חוק זה פותח פתח לאסון לאומי, המסוכן שבכל האסונות. היכן חובת הממשלה לשמור על רמת המחירים. על גובה המסים. על הערך הריאלי של השכר? היכן הערובה לחלוקה צודקת של ההכנסה הלאומית? היכן המחסום בפני התעשרות טפילית, ספסרות של מלחמה ושלוה. שוד כספי הציבור. עליית רמת-החינוך של האריסטוקרטיה החדשה לכל אלה — אין מחסום. הדבר היחיד המופקע ברגע זה הוא זכות העובד לשכר הוגן. הדבר היחיד הנכנס עתה הוא יכולתו של השכיר להיאבק על שכרו.

■ ■ ■

אין צורך בדוקטרינות, ישנות או חדשות, כדי להתנגד לחוק זה. הוא פסול מכל הבחינות המוסריות והמעשיות. הוא אנטי-דמוקרטי, אנטי-ליברלי, אנטי-סוציאליסטי ואנטי-לאומי כאחד.

הוא אנטי-דמוקרטי, באשר הוא שולל את זכור ית-היסוד של האדם. הוא אנטי-ליברלי, באשר הוא נוגד את החופש. הוא פסול מבחינה סוציאליסטית, באשר הוא מדכא את העובדים וקורא דרוור להתעשרות העשירים. הוא אנטי-לאומי, באשר הוא יגביר בהכרח את הפער בין השכבות ואת כל המתחים הפנימיים המסריכנים בחברה.

הוא אפילו אנטי-תועטני — באשר הנסיון הורכב, כי חוקים כאלה אינם שווים את הנייר שעליהם הם מודפסים. שום חקיקה שרירותית לא תעמוד מול הדינמיקה של החיים, מול ציבור המאמץ שנעשה לו עוול.

חוק מסוג זה ניתן להפעלה ביעילות רק במישור טוטאליטרי. כל עוד תתקיים בארץ דמוקרטיה בדשה — החיים יעברו עליו לסדר היום. כי אי-אפשר לשלוח לבית-הסוהר את רוב העם — כי אז גם הסוחרים יכריזו על שביתה. אני מציע לכם: הסירו הצעת-חוק מבישה זו מסדר היום. וירקו אותה לפחית-השפה. כי שם מקומה.

(דברים אלה נאמרו על-ידי אורי אבנרי בכנסת בוויכוח על „החוק ליישוב סיכסוכי עבודה“)

ההסכם מחייב אותו לעבוד תמורת שכר חודשי השווה למחיר של כיכר לחם.

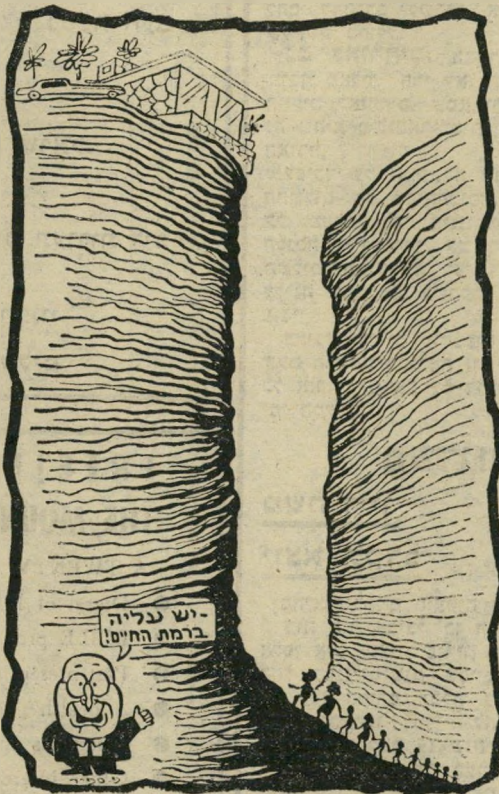
אם בתקופת ההסכם משתנה כל מערכת המחירים, ועל אחת כמה וכמה כאשר קורה הדבר בגלל מעשי הממשלה עצמה, הרי מתבטל החוזה מאליו, לפי כללי המישפט המקובל.

■ ■ ■

● **אומרים:** החוק הזה נועד לשמור על פעולת השירותים החיוניים.

שקר וכזב. החוק אינו מדבר על „שירות חיוני“, אלא על „שירות ציבורי“. קנה-המידה הקבוע בו אינו לפי מידת החיוניות, אלא לפי הבעלות. החוק אוסר שביתות של עובדים ממשלתיים וציבוריים. כמו נהג-ישרים. בלי קשר לחיוניות עבודתם, ואין הוא חל על שירותים חיוניים בלתי-ממשלתיים. כמו התחבורה.

את החוק לא יזמה הממשלה, כשידטון הררי צה להבטיח שירותים. את החוק יזמה הממ-

זאב ב. הארץ

שה כמעביד הגדול ביותר בארץ, הרוצה למינוע שביתות נגד עצמו.

זהו מזימה חצופה של מעביד, המבקש לגצל את הכנסת ואת בית-המשפט, כדי לחסוך לעצמו את הצורך להבטיח תנאים הוגנים לעובדיו.

החוק הזה אינו אלא צירייתוק קולקטיבי.

■ ■ ■

● **אומרים:** אין החוק מבטל את זכות השביתה, אלא בתקופת ההסכם הקולקטיבי.

לא דובים ולא יער. החוק אוסר שביתה גם במקום עבודה שבו לא היה קיים מעולם הסכם קולקטיבי, וגם במקום-עבודה שההסכם הקולקטיבי בו נסתיים. בשני המקרים, דרוש לשביתה אישור מטעם המוסד המרכזי של „ארגון העובדים הכללי“.

אין בארץ חוק המבטיח את הדמוקרטיה בתוך ההסתדרות, את זכות החברים, הטיעות והאגודות המקצועיות בה, את הנוהלים הרמוקטיים בתוכה. בנסיבות הקיימות, אישור ההסתדרות לשביתה, גם לפני ואחרי קיום החוזה, כימעת אינה אפשרית. כי ההסתדרות היא זרוע מבצעת של הממשלה — מנגנון שיטורי הי עובדים.

המוכיר הכללי של ההסתדרות, המכיר בעובדה זו, דרש לבצע רפורמה יסודית בהסתדרות. רפורמה זו לא בוצעה, ואין כל סיכוי שתבוצע. להיפך, ישנם כל הסיכויים לכך שבמקומו של המוכיר הנוכחי יבוא, בעוד שנה או שנתיים, שר-העבודה יוסף אלמוגי — יוזם החוק לאי שור השביתות.

בהשמיענו את התנגדותנו הטוטאלית להצעת החוק לאישור השביתה, המתעטף באיצטלה של „חוק ליישוב סיכסוכי עבודה“, אנו משמשים פה לרבים וטובים בכנסת, בהסתדרות ובציבור, שפיהם נסתם ומצפונם נאנס. בדרכים של כפייה ואונס, מירמה וכחש, מנסים עתה לחוקק חוק שלא קיבל מעולם את אישור הבוחרים בקלפי, חוק המחזיר אותנו מעידן הדמוקרטיה וזכויות-האדם אל העידן הפיאודלי, עידן של אדונים, צמיתים ועבדים. קדמה לכך מערכת של שטיפת-מוח ללא תקדים. טיפוסית-שקר, החוזרות ללא-הפוגה בכל אמצעי-התיקשורת, הופכות לידה ליום, שהורג ללבן.

הבה ונבחן סיסמות אלה, אחת לאחת, כדי לגלות את הכזב, ולחשוף את המציאות המתחבאת מאחורי מזימה חקיקתית זו.

■ ■ ■

● **אומרים:** הסכם הוא קדוש. חוק זה נועד לשמור על קדושת ההסכמים.

אין שקר גדול יותר מזה. בחברה הדמוקרטית אין קדושה אלא לזכויות-היסוד של האדם. אין ערך ואין תוקף לשום הסכם, שבו מותר אדם על זכותו האנושית היסודית. אדם רעב המוכר את עצמו כעבד — אין תוקף להסכמתו. אדם הנאלץ, באיום של אקדח, לחתום על חוזה של עבודת-כפייה, אין תוקף לחתימתו. חופש-השביתה הוא זכות-יסוד דמוקרטית, כמו חופש-הדיבור וזכות-ההגנה העצמית. בהרעורר זכות זו, הופכת העבודה לעבודת-כפייה. עבודת-הכפייה אסורה על פי האמנות הבינלאומיות, שישראל חתומה עליהן. הסכם השולל את חופש-השביתה — בטל ומבוטל מעיקרו.

■ ■ ■

● **אומרים:** חייב אדם לכבד את חתימתו ולקיים חוזה שחתם עליו.

זה נכון, אם אין החוזה שולל זכות-יסוד אנושית. אני בעד קיום ההסכמים. כל חברה מסודרת מבוססת על חורבן המוסרית והמעשית של אדם לקיים הסכם שחתם עליו. אולם, האם זהו מה שנאמר בחוק זה? לא דובים ולא יער!

חוק זה מחייב את העובד לקיים הסכם, שהוא לא הסכים לו מעולם, שלא נשאל לגביו, שלא היה כלל צד לו.

אילו נאמר בחוק שעל העובדים לכבד הסכם אחרי שהם אישרו אותו בהצבעה חשאית, ברוב דיעות — נחא.

אולם החוק אומר את ההיפך. ההסכם המחייב לפי חוק זה הוא זה שנחתם על-ידי מוסדות ההסתדרות, על פי הנחיית הנהגתה, מוסדות אלה כפופים לתכתיב הממשלה, באמצעות מרכז המפלגה. לפי ערוותו של המזכיר הכללי של ההסתדרות, חברה-הכנסת יצחק כניאורין, אין לפי עולם עצמם שום השפעה על מוסדות אלה, ואין להם ייצוג אמיתי בהם.

לפי הצעת-החוק, דעת העובדים אינה קובעת, ואינה מובאת כלל בחשבון. גם דעת האגודות המקצועיות — של הימאים, של פועלי-הבניין, של פועלי-המתכת, וכו' אינה קובעת. קובעת אך ורק החלטת „ארגון העובדים הכללי“ — כלומר, המוסד המרכזי של ההסתדרות, המשועבד כל-כילו לממשלה. (והרי זו מוכח כיום לגנר עינינו, בצורה חותכת, על-ידי הדרך בה הוחלט על קבלת חוק זה עצמו!)

יתר על כן, לפי החוק יכול שר-העבודה „להרחיב“ את תוקפו של הסכם קולקטיבי גם על עובדים שכלל לא היו צד לו, אפילו להלכה. מאות רגע, הופכת עבודתם לעבודת-כפייה, כולל עבודת-כפייה של שעות נוספות בניגוד לרצונם.

בלשון פשוטה: חוק זה חופף את העובדים למחנה של צמיתים ועבדים, השייכים לאדונים פיאודליים, והמסורים להם לשכט וזחסר.

■ ■ ■

● **אומרים:** אין לשנות את תנאיו של הסכם קולקטיבי בעודו בתוקפו. לכן אסורה כל שביתה המבקשת לשנות את שריה-העבודה והתנאים הסוציאליים אישור מוחלט.

זהו שקר בסיסי, לפי כל תפיסה מישפטית הקיימת במדינת-ישראל.

במישפט הלאומי והבינלאומי, קיים העיקרון של REBUS SIC STANTIBUS, לאמור: ההסכם מתבטל מעצמו אם השתנו מישודן הנסיבות שבהן הוא נחתם.

אם חתם אדם הסכם-עבודה תמורת שכר המבטיח את מחייתו בכבוד, ולפתע פרצה אינפלציה דוהרת — אין

בויליזול את דרישות הוועד הצעירים, קבע ממרום נסיונו: „במדינה אף אחד אינו רעב, ואף אחד אינו מתגלגל בר חוב“

הטבות לאנשי המכס. את השקפי תו הסוציאלית גילה דיין בדברו על ביוז בוז 17 המיליונים במצודת כפיר. הוא הצ' דיק לגמרי את הקמת המצודה במקום זה ובמחיר זה, הוסיף בלעג: „אילו היו חוסי כים את הכסף הזה, היו מבזבזים אותו על כל מיני הטבות לקבוצות-לחץ. כמו ההט' בות לאנשי-המכס!“

הקצינים מחאו כפיים גם להערה זו, שי העמידה את עליית שכרם של עובדים מי

שר-הביטחון

„אף אחד אינו רעב...“

עוטייכולת כה-הטבה לקבוצות-לחץ. ושי קראה לצה"ל בגלוי לבזבז את כספי הר מדינה.

היה זה נאום מיוחד במינו בישראל, אם כי מקובל בארצות-החוץ מסוימות. כי היה זה נסיון מופלג של פוליטיקאי, איש-צבא בדימוס, לגייס את הצבא למדיניות ריאקצ' ציונית, תוך הפצת סיסמות לאומניות ור הפיכת הצבא עצמו לקבוצת-לחץ כלי כלית.

מדיניות

ישיבה בין

הכסאות

פעמיים הצביעה ישראל באותו יום גור' לי באו"ם, כאשר נדונו קבלת סין העממית וגירוש מישטרו של צ'אנג קיי-שק. בשתי הצבעות סותרות, הצליחה להושיב את עצמה, כרגיל, בין שני הכסאות. ההצבעה המכרעת היתה דווקא הרא' שונה, ה„נוהלית“, בה נדונה ההצעה הר אמריקאית שיהיה דרוש רוב של שני שלישים להצבעה המהותית. בהצבעה זו המכה ישראל בארצות-הברית — דבר שהציב אותה במחנה האנטי-סיני המוב' הק.

אילו נתקבלה הצעה זו, היתה קבלת סין העממית נדחית לפחות בשנה. כי כמה מן המדינות, שקפצו ברגע האחרון לצד סין, היו אז נשארות בצד ארצות-הברית. במיקרה זה לא היה נמצא רוב של שני שלישים לקבלת פקין.

ספק אם הצבעה זו תישכח במהרה על-ידי הסינים וידידיהם.

הפתעה ומחאות-כפיים. כעבור שעה קלה נערכה ההצבעה הרשמית על קבלת סין. לפי ההוראות שקיבל מראש, הצביע יוסף תקוע בשלב זה בעד קבלת סין.

הסלובוניה האמריקאית (שהועתקה על ידי הסלובוניה הישראלית) התעכבה על פניו של תקוע, כאשר אמר „הן“ לקבלת פקין. היא גם קלטה את מחאות-הכפיים הסוערות מצד הנציגים המופתעים, שהת' רגלו זה מכבר למחשבה שישראל היא גרורה אמריקאית, ושהיו בטוחים שישראל (המשך בעמוד 22)

העם

איך יבוא

ימי המשיח

החלטת הממשלה להנהיג שרות בהת' נדבות לבנות הוא מעשה מבורך, הפותח פתח לרפורמות חשובות.

כידוע, לא בוצע מעולם חוק השרות האומי, אשר לפיו היו חייבות בנות „דתיות“, המשוחררות מגיוס בצה"ל, לש' רת בשרות לאומי אחר — בחינוך, בבתי-חולים, בסעד, ועוד. עכשיו החליטה הר ממשלה לבטל חובה זו. להבא יהיה שרות הבנות, שהצהירו על דתיותן, בהתנדבות. תרצינה לשרת — טוב. לא תרצינה — גם טוב.

והלי התקדמות חשובה אחרת, אל תקר פת-הוועד של החלוציות.

גם לבנים. הצעד הבא הוא, כמובן, להפעיל את אותו עקרון יפה גם על הר בנים. הרי לא יתכן שתהיה במדינה הפ' ליהי בין המינים, ושיתפללו כאן „ברוך שעשני אשה“.

על הממשלה, אפוא, לבטל את חובת השרות של הבנים, גם של מי שאינם בחורי-ישיבה, שיצהירו כי אינם יכולים לשרת „מטעמי דת“. המצהירים כך ישות' ררו מכל שרות-חובה, אבל יהיה מותר להם להתנדב לשרות אלטרנטיבי, כגון שליחות בחו"ל.

גם לאזרחים. הצעד שלאחר מכן מובן מאליו. הרי לא יתכן להפלות בין חיילים לאזרחים, שמא ייאמר על המדי' נה שהיא מליטאריסטית, ושהב נדפק רק האזרח.

לפיכך על הממשלה לבטל את חובת' התשלום של מס-ההכנסה. אזרח שיצהיר כי „מטעמי דת“ איננו יכול לשלם מס-הכנסה — ישוחרר. אם ירצה, יוכל לשלם תשלום-בהתנדבות, לפי רצונו — למשל לליגה למלחמה בשחפת, או לאילנטי-פולין.

בחוגים דתיים מוסמכים קיימת התקווה שעם הגשמת רפורמה זו, יצהירו סוף-סוף כל אזרחי ישראל על דתיותם, וכך יבואו ימי המשיח.

מפלגות

משה דיין

יוצא לקרב

מחאות-כפיים סוערות רעמו בהיכל הר תרבות התל-אביבי, בו הצטופפו כשלושת אלפי איש, קציני-שיריון מכל הדרגות — החל בסגני-מישנה שסיימו בשבוע שע' בר את הקורס, וכלה במפקדי חטיבות. הם התאספו כדי לחגוג את יום השיריון, במלאת 15 שנה למיבצע-סיני.

האיש שעורר את סערת-המחאות היה משה דיין — בנאום שאין לו תקדים בר היסטוריה הקצרה של המדינה.

ציונות של מאנקים. נאומו של דיין היה מחוץ לתוכנית. כפי שפורסם מראש, עמדו לנאום בעצרת רק מפקד גייסות השיריון, „ברן“ אדן, ראש אמ"ן והרמטכ"ל. באמצע היתה צריכה להיות הפסקה של עשרים דקות.

ברגע האחרון החליט דיין לנצל הזדמ' נות זו להופעה-רבתית. ההפסקה קוצרה, ובמקומה הופיע דיין.

מן הרגע הראשון לא השאיר ספק לגבי מטרת הנאום — הכרזת-מלחמה נגד הכור' נה של פינחס ספיר לקצץ בתקציב-הביט' חון.

לשם כך חילק דיין את נאומו ל-פרקים, אשר להם הוא נתן כותרות כמו „שיריון וציונות“, „שיריון ותקציב“ ור „שיריון ומלחמה“.

„פנתרים-שמנת-רים.“ הציונות הר משוריינת של דיין כללה עימות מעניין. זה מול זה העמיד שר-הביטחון את ביצורי קורבן-לב ואת היאחזויות נח"ל. בקבעו כי אלה עלו כמו אלה, שאל: „איפה הציו' נות הטובה יותר?“

המסקנה, שעוררה מחאות-כפיים סור ערות: קו בר-לב הוא ציוני יותר מן הר היאחזויות.

לאחר מכן התמודד עם הטענה שדרוש קיצוץ בתקציב-הביטחון כדי להגביר את ההוצאות הסוציאליות של המדינה. הוא דיבר בלעג על „פנתרים-שמנת-רים“, פטר

הוועד הציבורי להנהגת נישואין אזרחיים

"יום המזר"

יום ג', 9.11.71, הוכרז על-ידי הוועד כ„יום הממזר“. ביום זה, בשעה 11.00 בבוקר, תתקיים עצרת הזדהות ברחבת המנורה מול בניין הכנסת בירושלים. בסיומה, תגיש משלחת מטעם הוועד לחברי הכנסת עצומה ובה דרישה להנהגת נישואין אזרחיים לאלתר.

בעצרת ישאו דברים אישי ציבור, והרב טוביה בן-חורין ישא „תפילה למען פתיחת המוחות“.

אזרח שוחר חופש,

כל עוד קיימת חרפת הממזרות בקרבנו, נקום ונכריז:

כולנו ממזרים!

בוא להשתתף בעצרת!

בית הספר הישראלי ללימוד התנ"ך בתכתובת

מציע לכם ללימוד בחינם חוגי תנ"ך בשפה העברית, האנגלית, הצרפתית או הרומנית.

✱ כיצד להבין את התנ"ך.

✱ העבר, ההווה והעתיד של ישראל.

✱ ספר דניאל ומהתגלות.

לאחר סיום הלימודים יוענקו לתלמידים תעודות דיפ-לומה של „הר ציון ירושלים“.

למד תנ"ך בחינם, בביתך ובזמנך הפנוי

פנה אל: ת.ד. 10060 ירושלים

FREE!!!

THE MOUNT ZION REPORTER

A TWENTY PAGE MONTHLY MAGAZINE IN COLORS

- Digest of ISRAEL NEWS (printed in ISRAEL).
- BIBLE prophecies on Daniel and revelation, explained.
- Past present and future of ISRAEL pre-announced in the Bible.
- A health page: how to live and eat. TO LIVE LONG.
- Questions and answers on Israel and on the Scriptures.
- Other interesting articles!

This beautiful magazine will be sent FREE upon asking.

Write to us TODAY and you will receive it at ONCE!

Address:

THE MOUNT ZION REPORTER

P.O. Box 568

JERUSALEM ISRAEL

כריכות

העולם הזה

קוראים המעוניינים לברוך את גליונות „העולם הזה“ של שנת 1970, יכולים להביא את הגליונות שברשותם למערכת „העולם הזה“, רחוב קרליבך 12, תל-אביב, בין 10 בבוקר ל-2 בעהריים.

הקוראים יקבלו במקום, תמורת 14 ל"י, שני כרכים, א' ו-ב' של 1970.

עבור כל גליון חסר יש לשלם 1.80 ל"י.

בחצי חנים מאיל-המכוניות יצחק שובינסקי

שסכות פשיטת-רגל ריחפה על מיפעלו

שביגי ישלם עבור המכונית 10 ל"י. שמעה פולה בן-גוריון את ההצעה וקפצה מיד: „אם כך, קח 20 לירות ותן שתיים.“ כפי שהסתבר מהמידע שהגיע למשטרה, לא כללו טובות ההנאה רק מכוניות כי תנאים נוחים. כך, בין השאר, קיים חשד שמספר פקידים בכירים בילו חופשות בי בתי-מלון מפוארים בארץ על חשבוננו של שובינסקי, סוחר הלקרדה מרחוב הגשר שהפך תוך שנים מועטות לאיל-המכוניות של ישראל. אישים אחרים, שלא היו מור כנים להסתפק במכוניות העממיות של טריומף, זכו לקבל באמצעות שובינסקי ומפעליו מכוניות מפוארות יותר, מיגואר ועד ב.מ.וו.

עלה על כולם אותו חבר ממשלה, לו העניק שובינסקי לדברי הידיעות שהגיעו למשטרה, סירת-מירון. כאשר נשאל השר על כך, הוא השיב כי הסירה לא נועדה לו, וכי הוא העביר אותה לאחד הקיבוצים. אין זה סוד ששובינסקי — שידע כי משרד-התחבורה, השולט על ענף פיתוח המכוניות בארץ, נתון בשליטת אנשי אחדות-העבודה — הגדיר את עצמו כי אהוד מפלגה זו, תרם תרומות נכבדות לקרנות הבחירות שלה, ואף העסיק כמה מאישיה הבולטים כמנהלים במפעלו.

להשיג את הרשימה. השמועה על הימצאותה של רשימה זו אינה פרי רכילות או דיבה. היא מבוססת על כמה מהמחקרים שנעשו בי שעתו סביב עסקי שובינסקי וליילאנד. כל הסימנים מצביעים על כך שרשימת מקבלי טובות ההנאה, נאספה בשעת חקירה שהורה בשעתו לעשות אלוף-מישנה (מיל) אריה שחר, לשעבר מנכ"ל מפעלי ליילאנד מטעם כור, וכיום מנכ"ל מפעלי ים המלח.

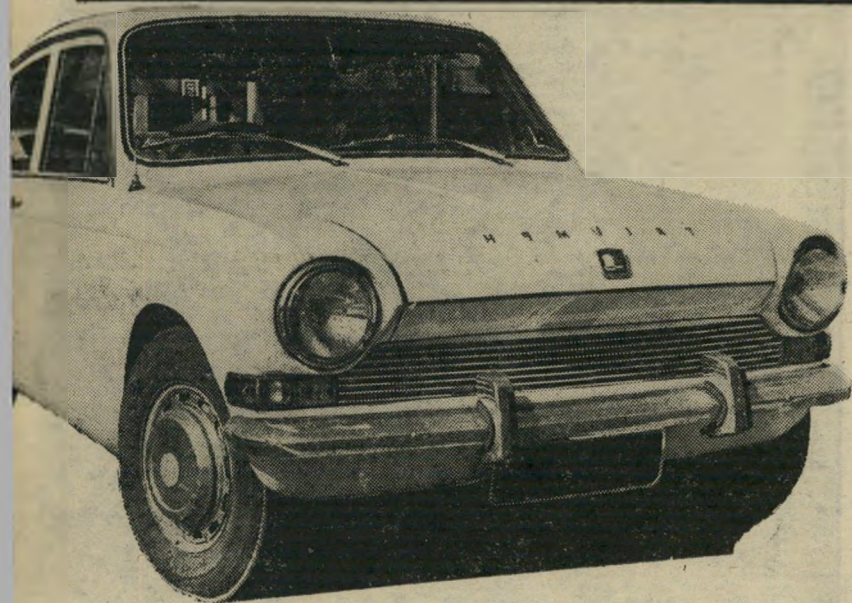

מיום שנכנס שחר לתפקידו, הוא גילה תופעות מוזרות בחברה שהיה צריך לנהל. כמה מתופעות אלה הביא שחר בי שעתו לידעת מנכ"ל כור, מאיר עמית. כך, למשל, הובא לידעת עמית כי עמיל המכס החיפאי, הממונה על שחרור משאיות ליילאנד המגיעות לגמל חיפה, הוא משה פייקוביץ', לשעבר מנהל רכבת ישראל ואחיו של יגאל אלון. הוא גבה דמי עמילות בסכום שעלה על מאה ל"י למכונית. ביוזמתו של שחר נערך מכרז חדש לעמילות המכס בחיפה, וזה זוכה במכרז קיבל רק 28 ל"י עבור כל משאית ששחררה מהמכס באמצעותו.

אי-מכוניות שובינסקי
מדוע הוא נותן?

מתנה אישית לשו

מכונית טריומף מתוצרת אוטוקרם
לאישים בכירים מותר לנסות

יתכן שהאמין או כי אנשים שלא ירצו ליפול יחד עמו, לא יתנו לו ליפול.

הקירת המשטרה, שהחלה לפני כשלושה חודשים, הגיעה מסיבות שי אינן ברורות למבוי סתום. נדמה היה כי תיק החקירה נסגר, אבל כמה אנשים, שהיו מעורבים בשעתו בחקירה סביב טובות ההנאה שהעניק שובינסקי לאישי הצמרת, לא היו מוכנים להשתתף הפרשה. הם חששו כי גורמים בכירים, המעוניינים לחפות על שובינסקי, לוחצים לסגור את התיק כדי למנוע שערוריה ציבורית. אנשים אלה הם שגרמו לפיצוץ המחודש של הפרשה בשבוע שעבר, מבלי שלמעשה חלה כל תזוזה בחקירה המשטרתית. מי שהיה מעוניין לשתוק ולהשתיק את העניין עד כה, ממשיך להיות מעוניין בכך גם עכשיו.

בין שאר הגילויים שגילה שחר, היתה העובדה כי אוטוקרם נוהגת לתת לאישים שונים מכוניות מדגם טריומף לצרכי ניסוי לתקופה ארוכה. לפעמים נעשה הדבר באמצעות חברת בת להשכרת מכוניות. בתום תקופת הניסוי הממושכת, היו מצהירים על בלאי מואץ במכונית, ואז מוכרים אותה לאיש שנסע בה במחיר נמוך בהרבה מהמחיר שגדרש מלקוחות אחרים של החברה.

ביוזמת שחר נערכה חקירה, בה נאספה גם הרשימה השמית של מקבלי טובות ההנאה, שהועברה למאיר עמית. בשעתו סופר כי כאשר החל אפרים איי לין לייצר במפעלו בחיפה את מכוניות הלארד, הוא רצה לתת במתנה את אחת המכוניות הראשונות שייצרו במפעלו לדוד בן-גוריון. בן-גוריון סרב לקבל מכונית חניס, ואז הוציע אילין, לדברי ההלצה,

ויוסף רונברג בפרשה, טרם העלתה ה"משטרה כל מימצאים של ממש בחקירה. אולי בשל העובדה שהיא לא התאמצה כל כך למצאם.

הסיפור כולו החל עוד זמן רב לפני ישיבת הכנסת בשבוע שעבר. עוד לפני מספר חודשים הופיעו פירסומים בעתונות על טובות הנאה שמספקת חברות אוטוקרם וליילאנד של שובינסקי לפקידים בכירים, העשויים להועיל לה.

כך, למשל, נודע ששני פקידים בכירים בבנק לפיתוח התעשייה, יצאו למסע סאי פארי באפריקה במימון עקיף של החברה. שני בניו של פקיד בכיר במשרד ממשלתי אחר, שהיה אחראי להזמנת מאות משאיות מדגם ליילאנד, זכו במילגות לימודים מאחת הקרנות של ליילאנד. שלמה שילוח, איש גבעת ברנר, שהיה בזמנו המפקח על התעבורה במשרד ה"תחבורה, זכה אף הוא אחרי שפרש מתפקידו, לנסיעת השתלמות באנגליה על חשבון ליילאנד.

אולם הידיעה שגרמה למיפנה פורסמה לפני כשלושה חודשים בהארץ. היתה זו ידיעה של שמשון ארליך, כתבו הכלכלי של הארץ, לפיה קיבלו אישים שונים מ"אוטוקרם מכוניות במחיר הקרן. ידיעה זו הובאה לתשומת-ליבו של היועץ-המשפטי, שהורה למשטרת חיפה לחקור.

ממשטרת חיפה התקשרו באותה תקופה עם ארליך, ביקשו ממנו למסור להם את כל הידוע לו בפרשה. ארליך, שהתמחה בפרשת ליילאנד, אחרי שפירסם בזמנו סדרת כתבות שביקרו קשות את המיפעל, מסר את כל הידוע לו לחוקרים. מה שהצליחו חוקרי משטרת חיפה לגלות אז היתה, כי קיימת שמועה על רשימה שמית, בה מופיעים לא פחות מ-101 שמות של אישים מצמרת המדינה והפסקי דות הבכירה שלה, שקיבלו טובות הנאה משובינסקי או מפעליו בצורה זו או אחרת. לפי השמועה נמצאו עותקים של אר תה רשימה בשני מקומות: אצל מנכ"ל כור, אלוף (מיל) מאיר עמית, שהקונצרו שלו היה שותף עם שובינסקי במפעל ליילאנד; ואצל משרד עורכי-הדין בראש עומד ח"כ המערך חיים צדוק. עד כמה שידוע לא הרחיקה המשטרה לכת מעבר לזה. היא לא עשתה כל ניסיון

ההתרגשות במסדרונות הכנסת היתה גדולה. היה זה ביום שלישי בשבוע שעבר, כאשר התכנסה הכנסת לשמוע את נאומה המדיני של ראש-הממשלה גולדה מאיר, בו נפתח המושב. כבר עט כל שרי הממשלה היו נוכחים בבניין במעמד זה. אבל לא היה זה דווקא נאום מה של גולדה שגרם להתרגשות.

היתה זו ידיעה שפורסמה יום קודם לכן בהארץ, ובאותו יום גם בשני הצהרונים. היא סיפרה על חקירה משטרתית בדרג של קציני המטה-הארצי של המשטרה, המתנהלת כדי לגלות מה מסתתר מאחורי הטענות כי אישים שונים בעמדות מפתח בממשלה, ביניהם אישים בצמרת השלטון של המדינה, קיבלו טובות הנאה בצורות שונות ממפעלי המכוניות הישראליים אוטוקרם וממנהל המפעל ובעליו הישראלי יצחק שובינסקי.

יתכן שעצם הפירסום שניתן לחקירה לא היה גורם להתרגשות פומבית, לולא נפוצה אותה יום במסדרונות הכנסת הי שמועה, כי למחרת היום עומד הארץ לפרסם את הרשימה השמית המלאה של כל הפקידים הבכירים במשרדי הממשלה, של האישים בעמדות המפתח האחרות, ושל שרי הממשלה עצמם, שקיבלו בצור רה ישירה או עקיפה טובות הנאה מ"אוטוקרם ומשובינסקי.

הרדתם של הפקידים הבכירים ואישי הצמרת היתה מוקדמת מדי, כפי שהתברר למחרת היום, כאשר נראה היה שמסך אפול הוטל על הפרשה, שום ידיעה לא הופיעה מאז בעתונות על הי פרשה. גם הפירסום לו ציפו כולם, שיכיל לול את הרשימה השמית המלאה של מקבלי טובות ההנאה, אל סף פשיטת רגל, ידיעות אלה נמשכו הידיעות על המצב הכספי החמור אליו נקלעו מפעלי המכוניות של יצחק שובינסקי, מצב שאיים להביא את המפעלים אל סף פשיטת רגל, תוך גרימת נזקים חמורים מאוד למדינה. אותם אישים שדאגו פן ימצאו את שמם ברשימה, יכולים גם היום להמשיך לישון בשקט, בשלב זה אין כל סכנה ששם הטוב ייפגע. שכן, למרות הידיעות על פעולתם של הקצינים ראובן מינקובסקי

השערורייה ושרוצים להסתיר

הכותרות בסכנה!

לפי הדו"ח, מותר היה להגיע עד לעומק של שמונה מטרים מתחת לפני הקרקע דאז — כלומר, מדפני החפירות. למעשה הגיע מור בכור אחד, ליד הכותרת הדרו"ח, לעומק של למעלה מ-10 מטר.

בשירות של המיטלת עצמה, מסומר גים פני הקרקע במקום זה במיטפר 8, כלומר שמונה מטרים מראש הכותרת. קרי קצית החפירה היא מתחת למיטפר 18. בכור השני, היה פני הקרקע במיטפר 10 מראש החומה, והבור עצמו הגיע ל- מיטפר 20 בשירות.

כלומר: גם כאן החפירה היא בעומק של למעלה מעשרה מטר (כד מוספר בשירות) הוא מטר אחד.

החפירה הגיעה בשני מטרים מתחת לנקודת הסכנה, שנקבעה בדו"ח המומחים. דו"ח זה לא שר

מסכנות את הכותרת.

השערורייה השנייה התעוררה כאשר נס' חבר ב-1968 כי פרופסור ועמיתיו הארי כיאלוגים חפרו ליד הכותרת, ורק לאחר מכן ניסו לברר לאיזה עומק מותר להגיע. הסערה הביאה את שריהדות, זרח ורהפטיג, אל בימת הכנסת. בנובמבר 1968 הצהיר: "הוחלט להפסיק את החפירה בסמוך לכותרת המערבית והדרומית, ול- הטיל על ועדת מומחים לבדוק, לתכנן ולפקח על העבודות, להבטחת היציבות של הכותרת המערבית והדרומית".

מה שהוסתר מעיני הציבור, עד עצם היום הזה, הוא שאז כבר היה בידו החופרים דו"ח סודי, שהזהיר בפני תוצאות מעשיהם. דו"ח זה חתום בידי שלושה מומחים — הפרופסורים הולצמן, וייסמן ושפירא מהר טכניון החיפאי. הוא נושא את התאריך 30.4.68, ונועד למצוא תשובה לשלוש בעיות: (א) הבטיחות בעת ביצוע החפירה, (ב) יציבות הכותרת אחרי השלמת ה- חפירות, (ג) מעקב.

כתבו הפרופסורים: "(מותר) הפור בכורות אנכיים, שאורכם כביוון אורך הכותרת, ושארם לא יעלה על 1.5 עד 1.8 מטר, ורוחבם כרוחב החפירות המבוקשות, עד לעומק המדא — היינו, כשמונה נה מטר מפני הקרקע (שי א).".

הבורות יהיו מרוחקים מרחק ארבעה מטרים זה מזה. אחרי גמר החפירה של כל בור, יש להרכיב בו פיגומי פלדה. תפקידם של פיגומים אלה הוא לאון את תוספת לחץ העפר של הכותרת, העשויה להתהוות כי כתוצאה של העמקתו בשמונה מטרים. כפי שהובלט בזמן פגישתנו, בדיקה רלוונטית כלשהי יכולה להיעשות אך ורק אם יהיו בידינו הנתונים הבסיסיים, והם — עובי הקיר במיפלס קרקעית החפירה ואופיו של המילוי בצד הריהבית. דו"ח זה נשמר, כאמור, בסוד. השבוע, כשניסה כתב "העולם הזה" לברר את קיומו ואת פרטיו, הוא נתקל בקיר אטום.

חפירה בעומק מסוכן

במשרד הדתות פנה הכתב לדובר משרד הדתות, הרב דרוק. תשובתו: "הדו"ח הוא מיסמך פנימי של משרד הדתות. אסור להראותו לעיתונאים. הלוואי ותכתוב שהכותרת המערבית עומד ליפול!" (הרב המכובד קיווה שזה יפגע בארי כיאלוגים, שהם אויבי משרדו).

ממי אפשר לקבל את המידע? לדברי דרוק: מהאדריכל יוסף שינברגר, יו"ר ועדת הבטיחות של הכותרת. דרוק אף הבי טיה, ברוב אדיבותו, להודיע לשינברגר שמותר לו לדבר.

שינברגר בסדפון: "אמסור דו"ח רק לשריהדות!" (טריקת השופרת).

דרוק, לאחר מכן: "כן, שינברגר אמר גם לי שהוא מוסר אינפורמציה רק לשר". מה אומר הפרופסור גדליהו וייסמן? וייסמן: "אינני רוצה לדבר עם עיתונאים על המחקר שלי. עשיתי תי את המחקר לפי בקשת הפרוי פסור מור. לפני שנה, שדחתיו לו מסכנות. לא אדבר!"

מדוע מתעטפים כל הצדדים בשתיקה כה עמוקה? מה יש כאן להסתיר? האמת הפשוטה היא שהמי צוות הפרופסור וייסברג וחבריו לא נתמלאו. יתר על כן: הנוגי עים בדבר ככלל התעלמו מהן. ואלה הן העובדות: לפי ההמלצות, אסור שאורכו של בור יעלה על 1.8 מטר. אולם הבור הצמוד לכותרת הדרומית הוא באורך של למעלה משישה מטרים. חשוב עוד יותר, ומסוכן הרבה יותר, העומק.

מי שרוצה לברר פרטים מדויקים יור, הייב לעבור מסך עבה של איפול והשתקה, שקרים וחציאמיתות. הגורמים הלוחמים זה בזה, על חשבון הכותרת, מוכי גים לעשות יד אחת כדי שהאמת המזע זעת לא תיודע לציבור הרחב.

עד לעומק שמונה מטרים

תי שערוריית קודמות, בגלל אותה סכנה, זינעו את הציבור כי עבר.

זמן קצר אחרי כיבוש העיר העתיקה, התחיל משרד הדתות לחפור מתחת לבניין ה"מחמה". הסמוך לכותרת המערבית. הדבר נעשה בחיפזון, ללא אמצעיבטיחות, ללא חקירה מוקדמת, מתוך אמונה שכל יום יקר, בגלל החשש שהמקום ייחזר לירדן. אז כמה סערתיחות, והחפרי רות הופסקו, משנתברר שהן

ה נשמע כחלום בלהות, או כבודות תפלה. אבל זוהי עובדה פשוטה: הכותרת המערבית עולה לה תמוטט.

בגלל רשלנות של כמה מוסדות, מעשים ומחדלים הגובלים בקלותידעת פושעת, ואינטריגות שונות של אישים ומישרדים, עלול להתרחש אסון.

בית המוקדש נפל, דרעת רכיב, כגלל מחממות היהודים, כינם לבין עצמם. עתה עתיד לקרות אותה הדבר, כגלל אותה סיכה, לשריר האחרון של אותו מיקדש.

זאב רוזנברג, עוזרו של שריהדות, בשם השר: "אנו לא ישנים בלילות מרוב דאגה. הכותרת קרוב ללכנו!"

מאיר ברדוב, סגנו של הארכיאולוג פרופסור בנימין מור, החופר במקום: "אם הכותרת לא נפל עד עכשיו, הוא לא יתמוטט!"

מאיר ברדוב, סגנו של הפרופסור מור, טוען כי הממצאים של מומחי הטכניון, "הוציאו מן השרוול ואין להם כל שחר".

נה מאן, ולא נתקבל שום אישור מוסמך שאפשר להגיע עמוק יותר, ללא סכנה לכותרת.

איר מתרצים האחראים את ה- פגיעה קלתידעת הזאת בחוקי ה- בטיחות — פגיעה שאינה מסכנת רק חיי אדם, אלא גם עלולה לגרום להשמדת אתר המקודש ליהודים וללא יהודים?

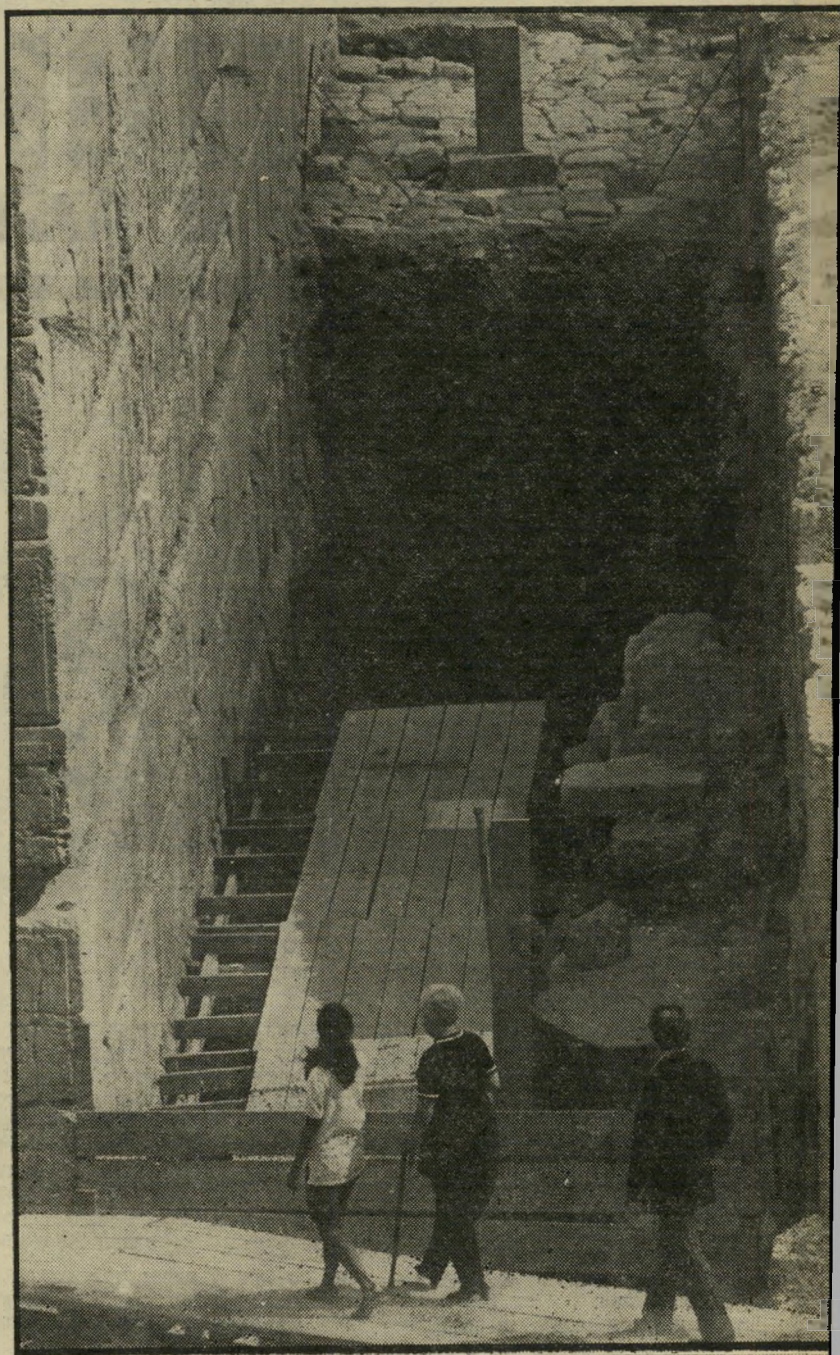
מי משקר?

פרופסור מור: "פרטי הדו"ח של וייסמן — זה עתיקות!" אך מור לא טען שיש לו דו"ח אחר, מידי מומחים אחרים. מאיר ברדוב, סגנו של מור: "הנתר גים האלה (של וייסמן) הוצאו מהשרוול. הגענו לעומק של 18—17 מטרים (מראש הכותרת), וזה הגבול." (טענה זו סותרת את השירות של המיטלת עצמה).

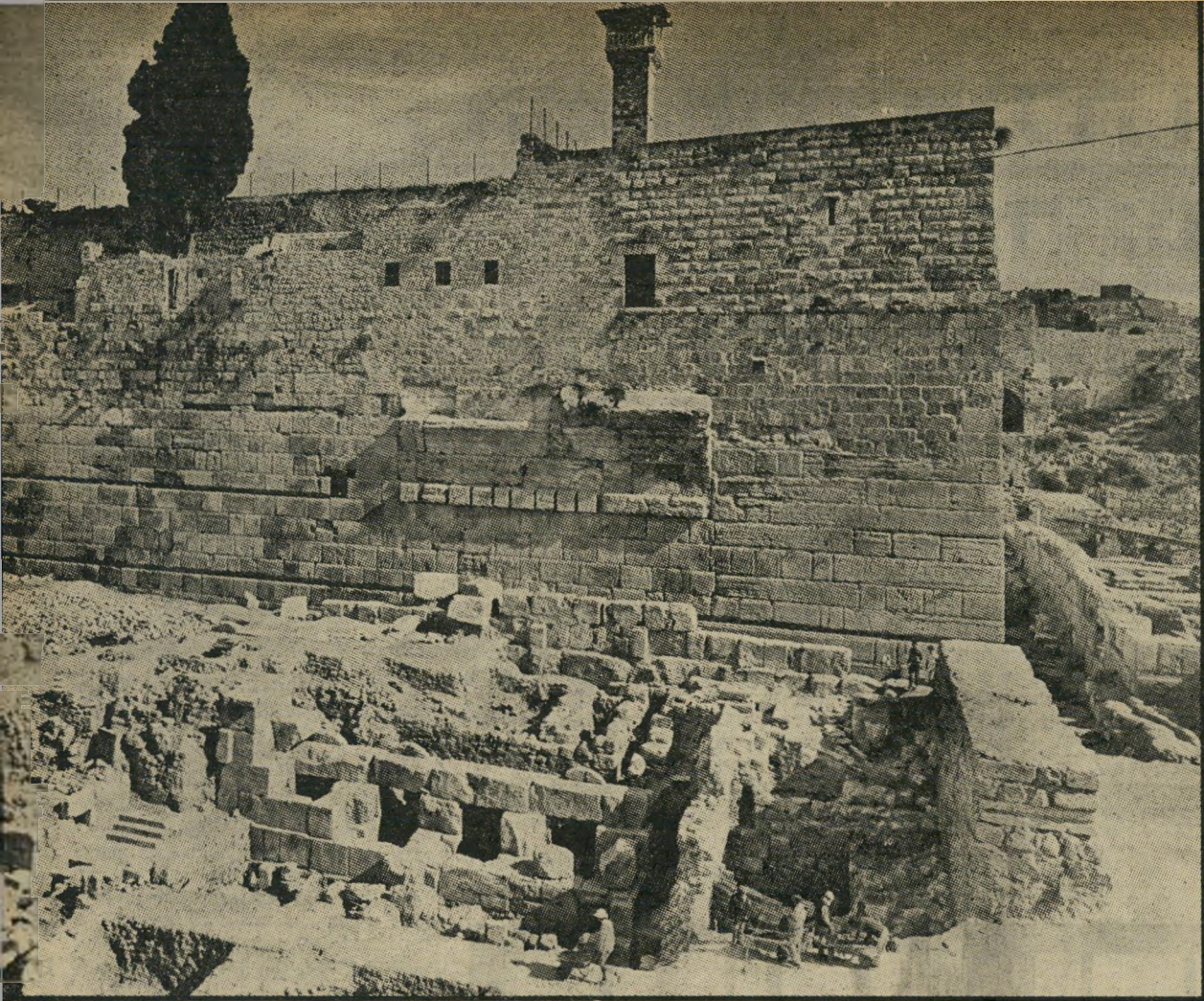
מוסיף ברדוב: "בדקנו את עובי מחי צות הכותרת." (הכוונה לדופן החיצוני של הכותרת). "הוא מגיע ל-4.9 מטרים."

מי אחראי למצב? לכאורה, יש ועדתבטיחות. היא שייכת למשרד הדתות, שהוא האחראי לכל ענייני הכותרת. יו"ר הוועדה הוא שינברגר.

ברדוב: "פניתי פעמים רבות אל משרד הדתות, והזהרתי שי כמשך שנה לא התכנסה הוועדה לבטיחות הכותרת אפילו פעם אחת. אני אחד מחברי הוועדה, ולפי

חפירה זו נעשתה בדיוק ליד הפינה הדרומית-מערבית של הכותרת. לפי דו"ח המיטלת הארכיאולוגית עצמה, היא חפורה שני מטרים מתחת לגבול המותר על פי הדו"ח המדעי הסודי, המתגלה כאן לראשונה. התצלום מוכיח שגם פיגומי הפלדה, למניעת התמוטטות, לא הותקנו.

התקן חייבת הוועדה להתכנס כל חודש, כדי לדון במצב הקיים.

לפני חודשים פניתי בכתב, בפעם הראשונה, לשרי הדתות, והודעתי שהוועדה אינה קיימת. לפני חודש קיבלתי רק את התשובה שמיכתבי הועבר לראש הממשלה, סף שינברגר. פגשתי את שינברגר, ושאלתי מה בנוגע למיכתבי. הוא לא ענה לי. מידע? טוען בן-דוב: "אתה צריך להבין שבין הרבנות הראשית לבין משרד הדתות מתנהל קרב על השליטה על הכותל המערבי. שרי הדתות, מסיבות פוליטיות, מונע מהוועדה לבטיחות הכותל להתכנס לשיחות כל חודש. יש. איזו התכנסה הוועדה, היא היתה צריכה לקבל החלטות בניגוד לאינטרסים של משרד הדתות. בכלל, יושב ראש הוועדה היה צריך להיות מהנדס-בניין. שינברגר הוא רק אדריכל. אבל שרי הדתות סומך עליו." כשנשאל דובר שרי הדתות מדוע לא התכנסה הוועדה, השיב: "האדריכל שינברגר אמר שאינו חייב למסור פרטים לעיתונות. הסיבות התקיימו כרגיל." מי משקר? דובר משרד הדתות או סגנו של פרופסור מור?

ועוד הדובר: "השר התעניין רק לפני חודשים במצב הכותל." מה נסתר או לשר? אני לא מתמצא בפרטים הסכינים. צריכים לשאול זאת אצל האדריכל שינברגר. המצב טוב."

בית-שימוש

באקום בטיחות

ברור שמצב מחסיר זה לא יכול היה להיווצר, לולא היו כולם עוסקים במלחמות היהודים. מסביב לכותל, נלחמים הדגויות נות של כל המשרדים הממשלתיים. כל אחד רוצה לחזור על מיבצע-טיטוס, להשתלט על הכותל.

- בין השאר:
- שרי הדתות, שהוא האחראי לכותל.
 - הרבנות הראשית, השומרת לעצמה חוקה במקום.
 - משלחת הפרופסור מור, החופרת בחלק הדרומי-מערבי של הכותל.
 - משרד החינוך, המתעניין בכותל מבי

כון הכותל עצמו, מאחר שהחופרים התעלמו כליל מן ההוראות שנקבעו, בעיקבות חקירת מדוקדקת של מומחי הסכנין. בתצלום נראית, "קשת רובינסון", הבולטת בכותל, שהיתה מכוסה עד הכיבוש. מימין: קטע מהחומה הצלבנית. מאחורי הפניה: רחוב מתקופת בית אומאייה, אחרי הכיבוש המוסלמי.

כשנשאל אם הוא אחראי למה שעלול לקרות, השיב: "אשוחח איתך רק בנוכחות הפרופסור מור." אחרי שמאיר בן-דוב, סגנו של מור, הודיע לו טלפונית, בשם הפרופסור, שי מותר לו לדבר, השיב הפרופסור מהטכנין: "אני לא חייב לדבר. לא אדבר!" נראה שלא האמין כל כך לכנות איש רש של מור ובן-דוב.

מקור מוסמך טוען כי כיום יכול כל זעזוע חזק — כגון פיצוץ בעיר העתיקה, כום של מטוסים, מעבר דחפורים כבדים בקירבת המקום, להפיל את החומה הקדושה. פעם, כשאך נכנסו לארץ, הפילו בני ישראל כותל חזק אחר, ביריחו, ברעש של שופרות. כשהקיפוהו שבע פעמים, בינתיים השתכנדה הטכניקה, ואפשר להפיל את הכותל בעזרת כום של מטוס או זעזוע של דחפור.

בזר חדש גדעניות אלה עובדות בהתלהבות בסינון עפר החפירה, כדי לנלות מימצאים חדשים. העפר בא מבור חדש, שיגיע גם הוא אל מתחת לגבול המותר לפי מימצאי הסכנין. ועדת-חבטיחות, האחראית לכך, לא התכנסה מזה שנה, בגלל אינטריגות בין משרד-הממשלה השונים.

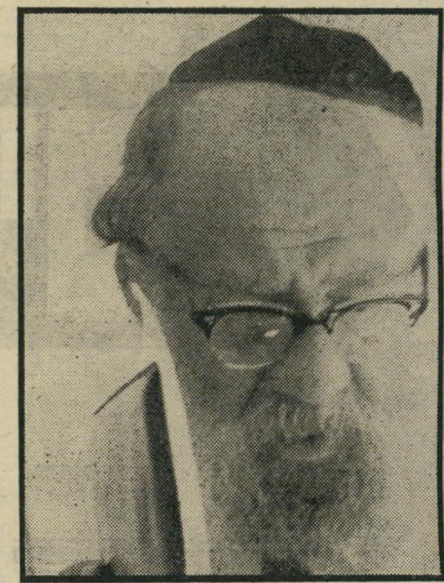
כותל זה עלול ליפול! זה מראה חפירות של חפרופסור מור, בפניה הדרומית-מערבית של הכותל. כל מה שנראה בתמונה זו, היה מכוסה אדמה, כאשר כבש צה"ל את העיר העתיקה. עתה נחשפו מימצאים רבים — אך במחיר סי

עוד בשנת 1968 הודיע, לעומת זאת, מהנדס מחוז ירושלים של מע"צ והמנכ"ל (דשעבר) של משי"ר-העבודה, שהם אינם רואים עוד את עצמם אחראיים על מה שי עזו להתרחש בכותל, ולכן לא יבצעו עבודות-בטיחות במקום. מע"צ סירבה אפילו להתקין חגורות בטון בכורות של מור. היא הסתפקה ביצוע תיקונים בריצפה של הורדוס, שי נתלתה, ובהתקנת בית-שימוש לנשים.

שרי הדתות לוחם ברבנות

מלחמות אלה גרמו להסתבכויות בלי סוף, כשכל מוסד תוקף את הרשיון וגם מול פני הסכנה אין איש מוכן לנטוש את חזקתו. המאורע שעורר מחדש את החששות הדרומים היה צירייה, שהוציאה עיריית ירושלים נגד בניין בית-הדין הרבני הגדול, הסמוך לכותל. **טדי קולק גילה שיסודות הבית התערערו, והוא עזב דחפורים.** עד כה ניסתה העירייה לטשטש את השערורייה הזאת, ולהרגיע את הרוחות, אך עתה הסכנה מוחשית מדי. בן-דוב מגלה שמשרד הדתות לא הסכים בשום אופן שבית-הדין הרבני הגדול יעבור לאחד הבתים שבקירבת הכותל, מול רחבת התפילות. שרי הדתות חשש שמא קירבה כזאת לרחבת התפילות תקנה לרבנות אחיזה במקום, כך שרגלי משרד הדתות יידחקו. אולם הרבנות תתי עקשה, סירבה לקבל בניין רחוק מן הכותל, אפילו יהיו התנאים יותר טובים. **התוצאה: הרבנות נשארה בינתיים בבניין המסוכן, וכך היא מבקרת שם מסכן את חייה.** אגב, אין זו הפעם הראשונה שהאינטריגות של משרד הדתות גורמות לשערורייה. ערב הבחירות הכנסים המשרד את המתפללים לשטח החפירות, כדי לשתקן ולהשתלט על המקום. רק אחרי הבחירות הצליחו הארכיאולוגים להוציא משם את המתפללים. ולהמשיך בחפירותיהם. תוך כדי כך ראו ברכה בעמלם. הם חשפו, בין השאר:

- שרידים מתקופת בית-אומאייה (שורשלת הכלים שמשלה בדמשק, זמן קצר אחרי כיבוש הארץ).

הדובר של משרד הדתות, הרב דרוק, אומר: "חלואי ותכתוב שהכותל עומד ליפול." עוד חשר אומר שאינו יכול לישון בלילות.

- חינה מדינית.
- ועדת-השישים למקומות הקדושים, הבוחרת בקדושה.
 - רשות הגנים הלאומיים, השייכת ל-משרד ראש-הממשלה, שלא התיימשה לשים את ידה על כל העניין.
 - הוועדה המחוזית לתיכנון ובניין ערים בירושלים, והצוות לעיבוד תוכנית האב לירושלים, הסוענים כי העניין צריך להימסר להם. כמו כן הצוות לעיבוד תוכנית-המיתאר למיזרח ירושלים.
 - משרד-הביטחון, המיוצג על-ידי מהנדס החבר בוועדת הבטיחות לכותל.
 - עיריית ירושלים, הוואה את עצמה, כמובן, כסמכות מעשית עליונה.

המשטרה מגלה חריצות נגד גנבים קטנים ואזלת-יד כשמדובר בשוד של מיליונים

חוקר בן-זאב

אין זה מעשה מקובל ושיגרתי לתת פירסום פומבי להתכתבות אקטואלית בין שני שרי ממשלה. אם בחר שר-המשפטים, יעקב שמשון שפירא, לבקש משר-האוצר לתת פירסום פומבי למכתב שכתב אליו, היו לו ודאי סיבות טובות לכך.

כי מכתבו של שפירא לספיר היה גספח לדו"ח שהשתרע על פני 26 דפים, שנכר תב בידי עורך-הדין משה בן-זאב, אשר מונה על ידי שר-המשפטים לחקור בתלור נתו של הגיאולוג דוד גיב בדבר מעשי שחיתות וגניבות בחברת הנפט הממלכתית נתיבי נפט, והתעשרות מנהלה מרדכי ("מוטי") פרידמן.

נוכח מימצאי החקירה של בן-זאב, שהי תה מצומצמת במידה, מוגבלת בסמכויותיה וחסרת שיניים, אך יחד עם זאת חשיפה חלק מאחת השערוריות הגדולות כי תולדות המדינה, הרגיש כנראה שר-המשפטים צורך להסביר ולתורץ תמיהות המת עוררות נוכח צורת טיפולה של הממשלה בפרשה כה חמורה. מכתבו לשר-האוצר, מלבד היותו מכיל את הקביעה הפסקנית שלמרות כל הממצאים אין הוא רואה מקום להסרת מוטי פרידמן מתפקידו כי מנכ"ל נתיבי נפט, הוא מכתב בו מלמד שר-המשפטים סניגוריה על עצמו. הוא מת גונן נוכח הטענה כי עצם מסירת בדיקת הפרשה לבדוק חסר סמכויות ולא לשופט חוקר או ועדת חקירה רשמית, היא שעי רוריה בפני עצמה.

מסע שוד, גזל וביזה

טוען שפירא במכתבו: "העניין לא התאיים כלל למסגרת של ועדת חקירה. כי הממשלה רשאית להחליט על הקמת ועדת חקירה רק כאשר היא ראתה שקיים עניין שהוא בעל חשיבות ציבורית חיונית אותה שעה, הטען בירור. נושא תלונתו של דוד גיב היה מיושן קצת ולא העסיק את דעת הציבור והחוק לא איפשר למנות ועדת חקירה למקרה זה."

טיעון זה של שר-המשפטים, שנועד לנקות את הממשלה כולה, תוך הסתמי כות על החוק, הממתן חיפוי וגייבוי למה שנעשה והתגלה בנתיבי נפט, הוא אולי הצד ההמור ביותר בכל הפרשה.

שימו לב מה קורה כאן!

כמעט ארבע שנים, מאז תום מל-חמת ששת הימים, הוטל מסך איפול כבד ביותר על כל מה שהתרחש בתחום הפקת הנפט בשטחים המוחזקים בסיני. במסווה של צנזורה בטחונית נמנע מהעיתונות לדווח, לבדוק או לסקר מה התרחש בתחום עדין זה.

אותה שעה התרחשו בשדות הנפט הרבתיים והימיים בסיני ומסביבם דברים נוראים. מאחורי מסך הסודיות הבטחונית נערך מסע של שוד, גזל וביזה. אישים אירחיים, שרק בגלל קשרי חברות אישיים מונו לנהל שלל שערכו מאות מיליוני דולארים, איפשרו לחבורה של מושחתים

לגנוב את רכוש האומה ולהתעשר על חשיבונה.

למרבית המזל ניצלו שדות הנפט של אבורדוס והרכוש שהיה בהם, מגורלם של מיכרות המגנן באברוזימה ובאוס-בוגמה: שם פשוט נגנב, נשדד ונחמס רכוש בשווי של עשרות מיליוני ל"י, מבלי שמישהו יטרח להתלונן, לבדוק ולהאשים. והנה, באה אישיות בעלת משקל, כמו הגיאולוג דוד גיב, ומטיחה האשמות כלפי

בעניין) הוא מגיע למסקנה ש"אין בעניין חשיבות ציבורית, מאחר שהוא מיושן ולא העסיק את דעת הקהל."

מה זה נקרא מיושן? מדוע לא העסיק הנושא את דעת הקהל, בגלל האיפול או מחוסר עניין? מדוע אין בגזל כספי המדינה עניין ציבורי? על שאלות אלה אין שר-המשפטים עונה. ספק אם הסניגוריה שמלמד שר-המשפטים במכתבו על עצמו ועל הממשלה,

בקשר לזכויות הקידוח שלה במידבר סיני. עוד יותר מזה: כאשר מכר פרידמן את חברתו הפרטית למידבר, הוא שכר עבור נתיבי נפט ממידבר ציוד ושילם עבורו מכספי המדינה הרבה למעלה מהמקובל. כותב בן-זאב בדו"ח שלו לגבי פרשה זו: "סביב העיסקה פשטו רינונים, כי היתה זו למעשה עיסקת שוחד, שפרידמן הצליח לעשות תוך ניצול מעמדו כלפי חברת מידבר, כמנכ"ל נתיבי נפט."

הגניבה והמצאה- היכן הגנבים?

בן-זאב אף מביא עדויות בקשר לרינונים אלה.

"תרומה לקרן הבחירות"

יצחק לוי, מנהל חברות, העיד על דברים ששמע מהגיאולוג הראשי של מידבר, באומן: "באומן היה מלא מרי רות על שהנהלה שלו נכנסה בעניין הקנייה של הציוד. הוא התפלא מאוד שמצד אחד מר פרידמן הוא נציג הממשלה — ממונה מטעם משרד-הביטחון והאוצר — כנותן זכיון לחברתו לקידוח. ומצד שני הוא מכר להם את הציוד, ומצד שלישי היתה לפרידמן זכות חתימה שנייה על צי-קים של מידבר. מר באומן התלונן באופן גלוי שנח כהן מקבל שוחד מספקים וקבי לנים והוא רמו לי שאין לו שום ספק שמוטי פרידמן, בשותפות עם הדרגים הר

תצליח לטהר אותם מאחריות לצורת הטיפול השלומיאלי בפרשה — צורת טיפול כה כושלת שבכל מדינה מתוקנת אחרת היתה גורמת מיד להתפטרות הממשלה. בניגוד לשר-המשפטים, הרי האזרח הרגיל, כשיבוא לעיין במימצאיו של בן-זאב, יגלה עד מהרה כי למרות היות הדו"ח מוגבל ואנמי, הוא מכיל גיי לויים והאשמות מסמרי-שיער.

האשמות אלה מצטמצמות אומנם בכמה תחומים בלבד, אך מה שהתרחש בהם יכול רק להעיד על מה שהתחולל בתחומים אחרים, אותם לא בדק בן-זאב.

הנושא הראשון שבדק בן-זאב היתה העיסקה שנערכה בין מנכ"ל נתיבי נפט מוטי פרידמן, לבין חברת הנפט הזרה מידבר, בה מכר מוטי למידבר את חברת הקידוח הפרטית שלו, קונטיננטאל, בעיסקה שהכניסה לכיסו סכום של כמיליון ל"י ללא תשלום מס הכנסה.

מה שחמור בעיסקה זו אינו הרווח שר הפיק מוטי פרידמן ממכירת ציוד קידוח ישן ומשומש, אלא העובדה שהוא עשה את העיסקה בחיתו מנכ"ל נתיבי נפט, שניהל את כל המגעים והעסקות עם מידבר

מנכ"ל נתיבי נפט. האשמות אלה נוגעות רק בחלק קטן מהדברים שהתרחשו באמת בשדות הנפט של אבורדוס. הן התייחסו בעיקר לעסקותיו הפרטיות של המנכ"ל, אך התעלמו מתופעה חשובה הרבה יותר: צורת פעולתו של מנכ"ל נתיבי נפט, שנייזל מופעל ממלכת כאילו היה רכוש הפרטי, ושאפשר בכך לשורה ארוכה של מושחתים, להיהפך תוך זמן קצר למיליונרים.

"רינונים על עיסקת-שוחד"

אז, כאשר נקרא שר-המשפטים בשם הממשלה להחליט איך לבדוק את התלורנה ואיך לטפל בה (וזאת אחרי שבורר ראשון שמונה לבדוק את התלונות מגיש לו שורה ארוכה של המלצות איך לנהוג

פרידמן

קמחי

סידקין

תוקה של משטרת ישראל, הממחרת לברר כל חשד אמיתי או מדומה של גניבה, פריצה או גנבון סחיטה, כאשר מדובר בגנבים ועבריינים קטנים. אבל, כאשר מדובר בגניבות בקנה-מידה גדול, גניבות ביקה של מיליונים מכספי האומה ורכושיה, או מרכוש שלל, מגלה המשטרה ציידת למופת ואירצון להסתבכות.

במקרים כאלה היא מתינה להוראות מגבוה, אם ואיך צריך לפעול.

העולם הזה, לפיהם מוכת בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי במחסן חברת חידבר בחדרה היה מונח ציוד שנגנב מי סיני. הסתבר בן-זאב גם כי למחרת הצייד לום, הועבר הציוד שצולם ממחסני החברה ונעלם בצורה מיסטרית.

עקיפת ההגינות והמוסר הציבורי

מוטי פרידמן, בעדותו בפני בן-זאב, לא יכול היה להמציא הסבר מלווה ב"מיסמכים, כיצד הגיע הציוד שנגנב מסיני, ושהיה שייך לחברת הנפט המצרית הלאומית, למחסני חברת חידבר. שרגא אוסי טרובסקי, עובד נתיבי נפט, שהושאל ל"חידבר והיה אחראי לציוד שלה, לא יכול היה להסביר אף הוא את מקור הציוד הגנוב. הוא אומר בין השאר בעדותו: "הייתי מגדיר את הרישומים של נתיבי נפט לאותה תקופה כבלגן גדול."

תוך כדי בירור פרשה זו נחשפה פרשת שחיתות נוספת. מוטי פרידמן, במאמציו להסביר את פרשת הרכוש הגנוב, גילה לבן-זאב כי מקובל בין חברות נפט לשייך את הציוד זה מזה. והנה, באחד הימים, רצ"ת חברת קונטיננטל, השייכת למוטי פרידמן, לשאול ציוד מחברת נתיבי נפט הממשלתית. שמנהלה הוא אותו מוטי פרידמן. אבל מוטי אינו בחור אידיאלי. הוא עצמו תופס שאינו יכול להשתמש בחברתו הפרטית בציוד של החברה הציבורית ש"הוא מנהל אפילו תמורת תשלום. הוא מצא תכסיס מחוכם מאוד כדי לעקוף את חוקי ההגינות והמוסר הציבורי.

לפי דבריו הוא, הוא ביקש מסירקין, מנכ"ל חברת הנפט הציבורית נפטא, שי"הוא גם אחד מחברי מועצת המנהלים של נתיבי נפט, ש"אם קונטיננטל תזדקק לשאול ציוד מנתיבי נפט, תעשה זאת נפטא בשבילה. סירקין הסכים לכך וכך גם פעל."

רשלנות בלתי מבוטלת

אחרי שהוא מודה כי "לא ראיתי עצמי מוסמך וגם לא בעל יכולת לערוך בעניין זה חקירה ממצה, שמטבעה צריכה לשאת אופי של חקירה משטרתית מובהקת", קובע בן-זאב: "אני מוכן להניח לזכותו של פרידמן שלא היה בכוחותו לגיבוי בדרך זו ציוד של נתיבי נפט."

זהו קביעה מסוכנת מאוד. מה זאת אור"מ מוכן להניח? כאשר נמצא ברשותו של משהו רכוש גנוב, אין לפי החוק מקום להנחות אם הוא רצה לגיבוי אותו או לא. במקרה זה מאשימים אותו כחוק כאילו היה בכוחותו לגנוב וחורב בה הוכחה, שלא היתה לו כוונה כזו, מוטלת עליו.

ממשיך בן-זאב ואומר: "פרידמן נהג ב"רשלנות בלתי מבוטלת מבחינת חובת הנאמנות שהוא חייב לנתיבי נפט כמנכ"ל וחבר הדיקטוריון שלה. הוא העמיד עצמו במצב של גיבוי אינטרסים בלחץ רכוש שלה לשימוש על ידי חברתו הפרטית." וזהו האשמה חמורה ביותר. שריהמשר"פטים לקח על עצמו אחריות רבה מאוד, כשאחרי קביעה כזו, המאשימה מנכ"ל של חברה ממשלתית ברשלנות בלתי מבוטלת ובאי נאמנות. הוא פסק כי "אין מקום להסרת מר פרידמן מתפקידו כמנכ"ל נתיבי נפט."

מה שכל בעל חברה פרטית היה עושה כשהיה מגלה שהאיש שהופקד על ניהול רכושו נהג בו ברשלנות בלתי מבוטלת ובחוסר נאמנות, אין הממשלה מוכנה לעשות. כי המדובר הוא בכספי הציבור.

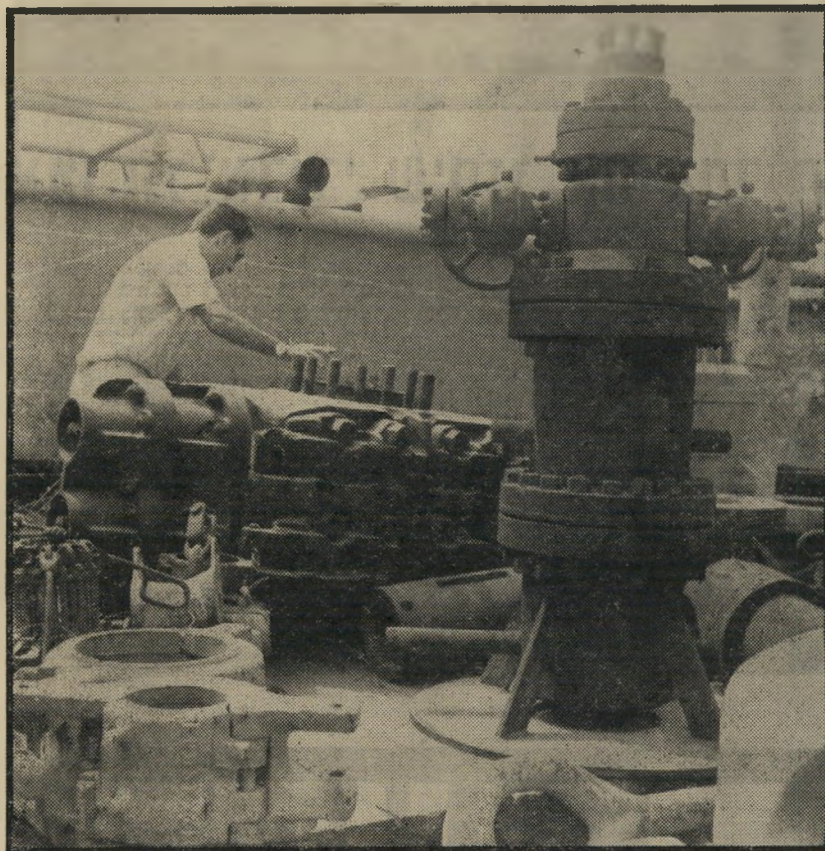
לפי ההגיון המשפטי של משה בן-זאב ושריהמשר"פטים, הרי כל זמן שמוטי פרידמן מן לא ייתפס ביד, ממש בשעת ביצוע גנביה, אין כל מקום לפקפק ביושרו ולסלקו מתפקידו.

הגיון זה הוא שגרם כנראה גם לשיי

סוף העסקים של חברתו בישראל. גם טענתו של בן-זאב, כי לפרידמן היו אישורים לביצוע העסקה, ביניהם אישור מצבי דינשטיין, מי שממונה כיום על ענייני הדלק באוצר, אינה עומדת במבחן ההגיון. עיסקה אינה הופכת מפסולה לכשרה בגלל אישור מגבוה. לכל היותר יש להאשים באחריות לעיסקה כזו, מלבד את פרידמן גם את הממונים עליו, שנתנו לו אישור לביצוע העסקה ובכך הפכו לשותפים לה. הנושא השני בבדיקתו של בן-זאב היה נושא גניבת הציוד מסיני. קובע בן-זאב: "כללית, הכל מודים שהיו גניבות ציוד בסיני... הובא לידעת הדיקטוריון (של נתיבי נפט) שיש גניבות בשטח. מרבית הציוד היה באבורדוס. ציוד של הרבה מיליונים דולארים. היו גניבות במאות אלפי לירות. דני קמחי קנה ציוד בצ"ל במשרד הביטחון בשביל החברה שלו מגל — ונמצא שנלקח על ידו עוד ציוד שלא הותר. אחר-כך הוחזר הכל. הד"ר דינשטיין וגם סלמן ידעו על זה."

מאוחר יותר, גבה בן-זאב עדות הנ"ל געת אף היא לדני קמחי, מי שהיה סגנו של פרידמן בנתיבי נפט. מצטט בן-זאב את דבריו העד ברו"ח שלו: "אני חושב שעשו ביזה של הרכוש. אני בטוח שמוטי פרידמן ידע על כך. הוא עצמו נתן לי לפעמים הוראות להעמיס. תוך מזה, דני קמחי היה סגנו. הם היו רוב הזמן בשדה למטה."

נקודה זו, המתייחסת למי שהיה סגנו של מוטי פרידמן, דני קמחי, היא אחד הצדדים החמורים ביותר ברו"ח של בן-זאב.

ציוד הנכס שנגנב מסיני במחסני חברת "חידבר"

זאב, כי היא מצביעה על היחס הסלחני שיש לבן-זאב כלפי מנהלי חברות ממשל-תיות המואשמים בגניבה.

דני קמחי מואשם בגניבה ובן-זאב קורא לזה "לקיחת ציוד שלא הותר". מסתבר לבן-זאב שפקידים בכירים כמו צבי דינשטיין ויעקב סלמן ידעו על כך, ואין לו לומר דבר בנושא זה. ואותו דני קמחי, שהואשם בגניבת ציוד, ממשיך להיות מנהלה של חברת גו ציבורית, מגל, מבלי שאיש יחקור אותו על האשמות שהוטחו נגדו.

על רקע יחס סלחני ורכושיה זה, ניתן להסביר גם את גישתם הסלחנית של שריהמשר"פטים והיועץ-המשפטי לשעבר, כלפי מוטי פרידמן.

בפני בן-זאב הובאו הוכחות ברורות, כי ציוד שנגנב מסיני הובא לחברתו הפרטית של מוטי פרידמן, כשזו עוד היתה ברשותו. עוד יותר מזה: בפני בן-זאב הובאו צילומים, שצולמו על ידי צלם

גבוהים בממשלת ישראל, נהנים מכל מיני הטבות הנ"ל. הוא הדגיש לי את הכוח הבלתי מוגבל של מוטי פרידמן והשפעתו על משרד הביטחון ועל משרד האוצר."

עד נוסף העיד על שיחה שהיתה לו עם נורמן קאופר, אחד ממנהלי חידבר, שאמר לו כי חברתו מתייחסת לקניית חברת קונטיננטל באותה צורה בה היו משחדים את הפקיד האחראי לחווה בארצות אפריקה. לדברי קאופר, לא היתה כל הצדקה לרכישת מכונת הקידוח של פרידמן. אפשר היה לרכוש מכונה כזאת הרבה יותר בזול. קאופר סיפר כי מוטי פרידמן אף דרש שחברת חידבר תשתתף בקרן הבחירות של אחת המפלגות...

איך בדק בן-זאב האשמות חמורות מעין אלה?

יחס סלחני ורכושיה

כ? האנשים שניהלו את המו"מ עם מוטי פרידמן אינם בארץ. בן-זאב גבה עדות רק מפי גיימס טוקר, ממנהלי חברת חידבר. טוקר זה הכחיש בפני בן-זאב את כל הדברים שיוחסו למנהלים אחרים של

החברה ואת עצם עיסקת השוחד. על עדות זו, בה הוא רואה עדות בעלת חשיבות מכרעת, מסתמך בן-זאב בעיקר, כשהוא בא לפסוק כי העיסקה בין מוטי פרידמן לחידבר נעשתה בתום-לב, באי-שורם של הממונים עליו במשרד האוצר ומשרד הביטחון.

עם כל הכבוד לכושרו המשפטי של עורכי-דין בן-זאב, זוהי מסקנה מפוקפקת מאוד. שכן, מה ציפה בן-זאב? שנציגה של חברה זוהי, שקיבלה וכינות לקידוחי נפט בסיני, יבוא ויתוודה בפניו כי חברתו שילמה שוחד למנכ"ל החברה הממשל-תית עימה ניהלה משא-ומתן?

אותו נציג חברה זוהי, הרואה כי למי רות כל הסערה הציבורית ממשיך אותו מוטי פרידמן לנהל את נתיבי נפט, זוהי לגיבוי בלתי רגיל, הן במשרד האוצר והן במשרד הביטחון, צריך להיות טיפס גמור כדי לאשר את האשמות שנשמעו מפי מנהלים אחרים של חברתו. צריך להיות ברור לו שאישור מעין זה פירושו יהיה

ר' שו, ליאונרדו דה-וינצ'י, יהודה
אישיקויות וכל שאר השליחים מתהפ-
כים ודאי מאז ראש השנה היהודי האחר-
רון בקברותיהם. כי מאז אותו תאריך סר-
בבת בעולם גירסה חדשה לאחד המעמדים
האחרונים בחיי ישו — הסעודה האחרונה
שלפני הצליבה.
הפארודיה המצולמת אינה מתכוונת כמור-
בן למעמד עצמו, אלא לגירסה המצויירת

AVE CAESAR
הגרפיקאי אשר צי-
ר, שגלויות הברכה
שלו הפכו לשם דבר. השנה הכין ציור
גלויות ברכה בצורת לוח שנה באורך של
חצי מטר, עליה הודפסה בצבעים תמונת
סעודתו האחרונה, מעוררת התיאבון.

שלו, שהפכה לאחד מנכסי האמנות האנו-
שית. זוהי הסעודה האחרונה של קיסר אשר.
קיסר, שיש הקוראים אותו ציור, הוא
ציור אשר (32), גרפיקאי עליו העומד
בראש סטודיו לאמנות גראפית, הנושא את
שמו הפרטי. מלבד חוש ההומור המפותח
שלו, יש לו כמה תכונות יוצאות-דופן
נוספות. כך, למשל, הוא אולי העולה הי-
רשום היחיד ממדינת אקוואדור שבדרום
אמריקה. על כל פנים, הוא עצמו אינו
מכיר משפחות עולים נוספות מאותה ארץ.
זה גם מסביר מדוע העניקו לו הוריו את
השם הפרטי ציור בהיולדו.

"בדרום אמריקה", מסביר ציור, "ציור
זה שם פרטי נפוץ כמו חיים ומשה ב-
ארץ."

פעם היה ציור, בעל הפנים העגולים

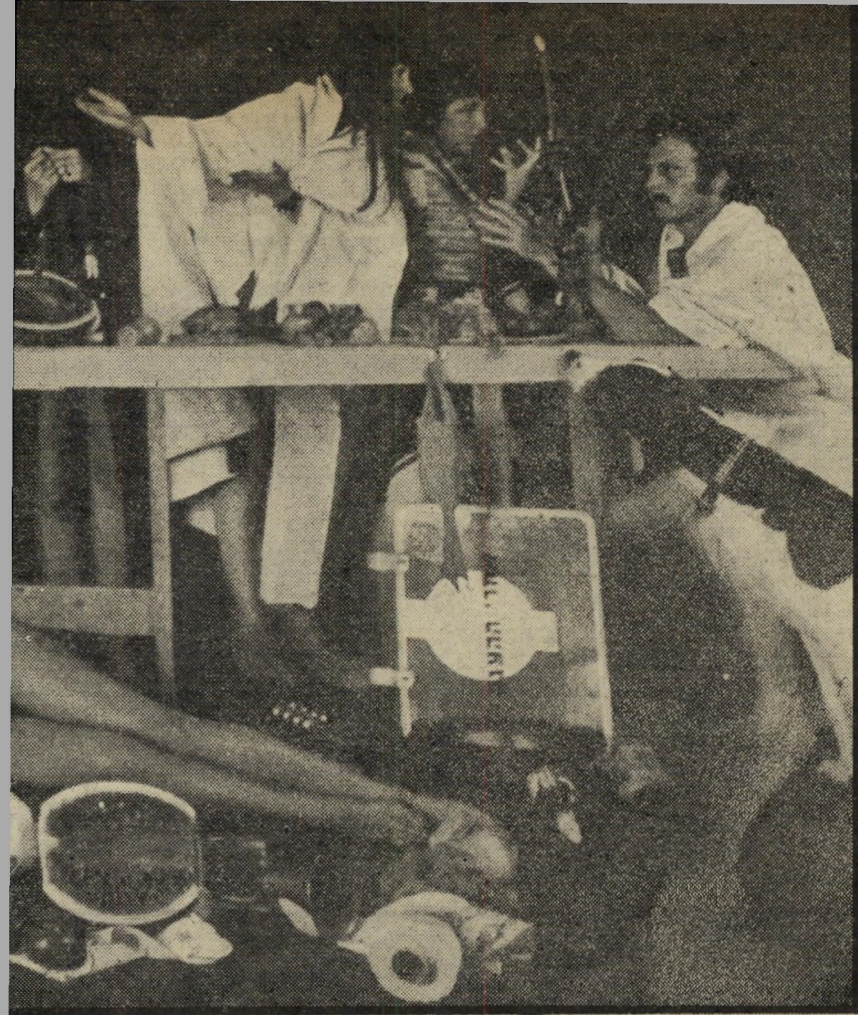

שלום ויונים

גלויות טובה ששיגר
ציור לידידיו לפני שנה. בתמונה נראית
יונה היושבת במקום איסטרטגי על גופת
נערה עירומה. היונה המפוחלצת זכתה
שנה קודם לכן בפרס שני ליום העצמאות.

הו. תל-אביב!
ברכת "שנה פוריה" צורפה לתמונת פוטומונט'
זו, שהיוותה את גלויות הברכה לשנה החדשה
של ציור לפני שנתיים. הגופות הם גופות שחקני המחזמר הו. כלכותה,
ואילו הפנים הם פניו של ציור (שלישי משמאל בתמונה) ועובדי משרדו.

אמן תל-אביבי שיחזר את אחד המ

המקור: תמונתו של
הצייר האיטלקי ליי-
אונרדו דה-וינצ'י,
המתארת את הסעו-
דה האחרונה בחיי
ישו הנוצרי (במיר-
כז). ציור זה הוא
אחד מאוצרות הי-
אמנות הקלאסית.

וההייכניים, מפורסם גם במשקלו. שהגיע
ל-135 ק"ג. הוא היה האבטיפוס של הישי-
ראלי השמן, כשכל הפירסומאים בארץ הש-
תמשו בו לצילומי הפירסומת שלהם. היום
הוא שוקל 100 ק"ג בלבד. אך את חוש
ההומור והרוח הספורטאית שלו לא איבד
עם יתרת הקילוגרמים.

הסטודיו של ציור גם הוא מוסד בפני
עצמו. יותר משזה מקום עבודה ל-13
האנשים המועסקים שם, זאת מעין קומור-
נה של אמנים. הסטודיו, שהוא בין הגדו-
לים בסוגו בארץ, אינו בנוי על יחסי עבד-
דה רגילים. העובדים מרגישים עצמם כעין
משפחה קטנה, ללא הירארכיה של סמכו-
יות. הרעיונות נולדים שם ספונטאנית
וחלוקת העבודה מתבצעת וולנטארית.

אחת לשנה, ערב ראש-השנה, מרשים

הסעודה

הפארודיה: לעג ל-
מעמד הקדוש של
הסעודה האחרונה
כפי שנראה בסרטו
של הבמאי הספרדי
לואי בונואל, ויי-
רידיאנה, שהוא סא-
טירה אנטי-דתית,
חריפה ומקוממת.

לעצמם ציור ועובדיו להשתולל קצת.
ולחפיק רעיון גראפי פירסומי שלא היה
מתקבל עלידי אף פרסומאי. כך, למשל,
הפתיע ציור לפני שנתיים את לוחיות משי-
רדו. כששיגר להם סצינת עי-ום מתוך
הצגת הו, כלכותה! כשפני השחקנים אי-
נם אלא פני עובדי משרדו. השנה, שוב
הופיעו עובדי הסטודיו בגלויית שנה-טובה
מקורית — בה הם נראים מסבים לסעודה
האחרונה, שהיא חיקוי מקורי לתמונתו
המפורסמת של דה-וינצ'י.

מספר שלמה כהן, מנהל הסטודיו:
"ישבנו וחשבנו על רעיון לגלויית שנה
טובה. משהו אמר: בואו לא נעשה שום
דבר. נשב ונאכל ונשתה ונצלם את זה".
מכאן ועד לרעיון הסעודה האחרונה של
הסטודיו כבר לא היה המרחק גדול. ואם
כבר סעודה אחרונה — אז למה לו כסא-
רודיה על ליאונרדו."

מדים המקודשים בחיי ישו - בצורה שתזעזע כל נוצרי מאמין

לא נותר אלא להתחיל לשחזר את המעמד. כל אחד מעובדי הסטודיו קיבל תפקיד וערך במשך יום חזרות עליו. כדי שבשעת הצילום ידע בדיוק את מקומו ותנוחתו. אחר כך נשלחו העובדים להביא אביזרים לתפאורה. כל החפצים שבתמונה משקפים את תחביביהם ואופיים של האנשים המופיעים בתמונה. הכלב, הנראה בקצה הימני של התמונה, אינו אלא ברבור, כלבו של שלמה כהן, שהוא "הפויני" סר החכם ביותר בתל-אביב והסביבה."

כל העסק, מהצילום ועד הדפסת התמונה, נעשה בהתנדבות. רק את האוכל שיוגש בסעודה היה צורך לקנות. וזה עלה כמה מאות לירות טובות. גם דוגמנית הרעיון, גיגי, הרובצת למרגלות השולחן כשהיא מלטפת את רגלו של ציור, עש-

האחרונה של קיסר

תה זאת בשביל כסף. הצלם דרג ברג נסר חף אף הוא בהתלהבות הכללית של היצירה. ומה שהתחיל כצילום פירסומה, הפך למסיבה עליוזה שנמשכה כל הלילה.

הסעודה האחרונה של ציור, שהופצה באלף עותקים כלוח שנה, בו מצויינים ימי ההולדת של כל עובדי המשרד, זכתה להצלחה בלתי רגילה. אנשים שנחלקו בה החלו להתעניין ברכישת עותק לעצמם. לסטודיו ציור החלו להגיע מכתבים מאלמונים, כולל חיילי צה"ל, שביקשו לצייד אותם בתמונה המקורית המשעשעת.

יתכן ויהיה עוד צורך להפיק את התמונה כפוסטר, אם ימשך הביקוש. הביע הפריסומאי אריה גלבלום את התגובה האופיינית למראה היצירה: "עכשיו אני מבין מדוע תמונה-ליווה חייבה!"

מדוע הכנים הנרצח את רוצחו לחדר המיבצעים של "בריקס"?

התנהל הדו־שיח בערך כך:
ליבנה: מה יש? מה אתה רוצה?
האורח: סליחה, שכחתי משהו ב'חדר ההלבשה'! (של הצוות, תא ה'נמצי' ליד הדלת החיצונית, משמאלו של הנכנס).
ליבנה: היכנס!
ליבנה הלך אחרי האורח לחדר ההלבשה. שם קרה הדבר: האורח הוציא אקדח פארבלום, בעל קוטר של 9 מ"מ, תבע מקצין המיבצעים לעמוד מבלי לזוז. האורח התכונן להוציא את הכסף מן הכי

שען: היתה 18.40. דב ליבנה, קצין המיבצעים של חברת ברינקס, ישב ליד שולחן הפיקוח שלו. משמאלו היתה הכספת, שאליה מובילים אנשי ברינקס את הכספים שהם מוספים על העברתם ושמירתם — כספי ה'בנקים והמפעלים, החוששים משוד. במקום מושבו, יכול היה ליבנה בן ה-27 לראות את שתי הדלתות שלפניו: הדלת החיצונית, שהיא משוריינת ובעלת צוחר של זכוכית משוריינת, ודלת שניה, פנימית, סידוריה ביטחון אינם מאפשרים

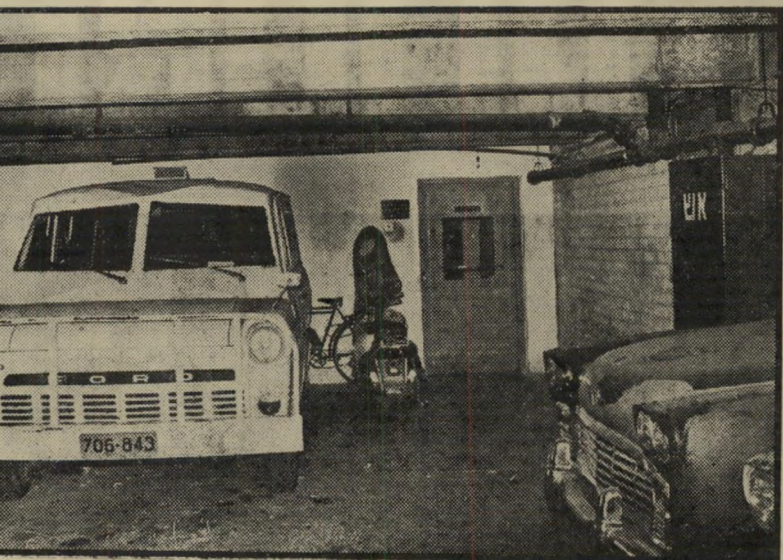

דב ליבנה, קצין המיבצעים של חברת ברינקס, כפי שצולם לפני זמן קצר, כשהוא מנקה את הרובה המיוחד בו צוידו אנשי ברינקס, שקליעיו הם בעלי כושר פיזור גבוה. אחרי שנפצע הספיק עוד ליבנה לסלפן למשטרה.

כניסת זר לחדריהם מיבצעים, כדי להכנס לדלת החיצונית, חייבים פני הנכנס להיות ידועים לליבנה. כשנפתחת הדלת החיצונית, הדלת הפנימית סגורה. רק אחרי שהדלת החיצונית נסגרה שוב, ניתן לפתוח את הדלת הפנימית (ראה שירותים). לקצין המיבצעים אסור להכניס זר למקום. אסור גם להכניס עובד של החברה, כשאינו בתפקיד.

האורח הקיש בדלת. ליבנה ראה את פניו המוכרות. הוא הפעיל את הדלת החיצונית, והאורח נכנס. ליבנה הכיר אותו היטב. הוא קם מי מקומו, פתח את הדלת הפנימית, יצא מן החדר תפנימי אל החדר החיצוני, ושם נפגש עם האורח.

מדוע עשה זאת? לפי גירסת המשטרה, כניסת זר לחדריהם מיבצעים, כדי להכנס לדלת החיצונית, חייבים פני הנכנס להיות ידועים לליבנה. כשנפתחת הדלת החיצונית, הדלת הפנימית סגורה. רק אחרי שהדלת החיצונית נסגרה שוב, ניתן לפתוח את הדלת הפנימית (ראה שירותים). לקצין המיבצעים אסור להכניס זר למקום. אסור גם להכניס עובד של החברה, כשאינו בתפקיד.

הכניסה לחדר המיבצעים
כך נראית הכניסה, מן ה'חדר המשמש מוסד למכוניות המשוריינות, ישר לחדר הכספת של ברינקס. בו אוספים מדי יום את הכספים שאספה החברה. במקום זה, בחדר מ'גדל שלום, נמצאה גופתו של דב ליבנה.

במדינה

(המשך מעמוד 14)
תישאר עד הסוף המר במחנה האמריקאי. צהלה זו לרגל ההצבעה העצמאית של ישראל הצטרפה לשאר המראות, שעוררו מורת-רוח כללית בדעת-הקהל האמריקאי, ואת, ואין ספק שיוסיפו להעביר את יחסי ירושלים—והשינוי (ראה להלן).
לא קל לרכוש ביום אחד את אבית שני הצדדים. אך נדמה כי ישראל הצליחה ב'כך.

יחסי חוץ

הסינאט ידון

ויסרב

בירושלים קיימת כיום שינאה עיוורת לאו"ם. לכן השתררה בה שימחה כללית, כאשר נודע, למחרת ההצבעה באו"ם על קבלת סין, כי האמריקאים עומדים לקצץ בתמיכתם הכספית באירגון הבינלאומי, גם הטלוויזיה והרדיו של ישראל תיארו את הנעשה בעצרת או"ם בבזבז ובשינאה, מעולם לא הפכה שימחה-לאיד במהירות כה רבה לאבל לאומי. כי למחרת היום נתקבלה בירושלים הבשורה המחרידה, ש'הסינאט האמריקאי הפסיק את כל סיוע החוץ — ובכלל זה הקצבה של 285 מיליון דולאר (כמיליארד ורבע ל"י) לישראל. הניקת החוץ. מכה זו לא היתה תוצאת הלחץ האמריקאי לקבלת יוזמות רוג'רס. לחץ זה פועל באיטיות שיטתית כדי למנוע נשק מישראל, בשעה שהנשק הסובייטי זורם למדינות-ערב. כלומר: הודעת האמריקאים שלא יסתכנו בהרפתקאות של ממשלת ישראל, ולא יגנו עליה מפני הסובייטים, אם תנקוט בקו נוקשה בלתי-סביר.

אולם גם ממשלת ניקסון לא חלמה להחליף את ישראל על-ידי סתימת הוושט. הדבר בא לה כאספתה. הסינאט, שאינו אחראי לניהול המדיניות, והנהנה לפי החוקה האמריקאית מעמד אידיאלי של חוסר-אחריות, פשוט נענה למצב-רוח ציבורי בעקבות ההצבעה באו"ם, חיסל במכה אחת את סיוע-החוץ כולו. יתכן כי הועם על ההצבעה השנייה של ישראל (ראה לעיל) תרם תרומה מסוימת להעזה זו.

תזכורת שחורה. ברור כי ההחלטה הזאת אינה סופית. קודם כל, מפני שיש בידי ממשלת ניקסון עוד כספים רבים, לפי תקציבים קודמים, להמשיך הסיוע, תעבור שנה עד שתורגש תוצאת ההחלטה הדרמטית. עד אז יוכל הנשיא לפעול ל'ביטולה, ואין ספק שיעשה כך.

אולם הפרשה כולה, אפילו לא תביא לתוצאות מיידיות, שימשה תזכורת חשובה לירושלים: לא לעולם תפרנס ארצות-הברית את ממשלת ישראל. האמבאגו ה'זמני' על משלוח מטוסים אינו הדרך היחידה בה יוכלו האמריקאים ללחוץ על ממשלת גולדה מאיר.

השבוע, יותר מאשר בכל רגע אחר בי ארבע השנים האחרונות, חדרה לתודעת ממשלת ישראל מלוא ההכרח במידת-התלות הישראלית בארצות-הברית. מעשה בלתי-אחראי אחד של הסינאט שיכנע יורש תר מאשר אלף נאומים רגשניים של גולי דה מאיר, על החלטתה הנחושה שלא להיכנע ללחץ.

יחסים מרחביים

„כל מיני

כוונות אבסורדיות"

בישיבה סגורה של ממשלה ערבית מסויימת, הוחלט לאמץ בחשאי קו מדיני חדש, הוחלט להשקיע אמצעים, זמן ומרץ, ולפעול בכל הדרכים כדי להביא להפסקת פנתרים בישראל.

„הספרדים בישראל הם רוב“, כתב ראש-הממשלה בדימוס למחליפו, „ולרוב זה מסורת ותרבות שונה לגמרי מאשר למיעוט האשכנזי השליט. המסורת הספרדית היא מסורת המיזר, ובסופו של דבר נמ' צא איתם שפה משותפת במדינה פלסטינית החדשה.“

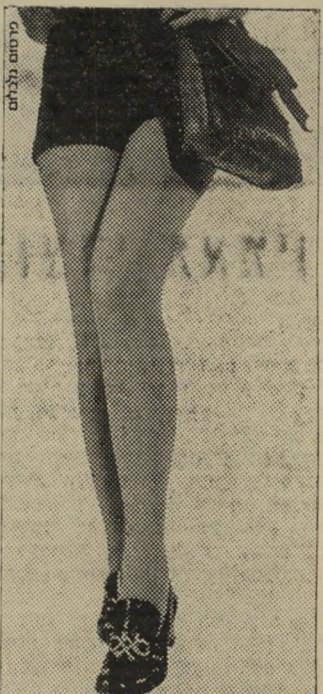
ספסרות הרפתקניות. סיפור זה לא היה ולא נברא. הוא מצוץ כולו מן האצ'בע. הוא, כמובן, היה יכול לקרות.

(המשך בעמוד 26)

מקלט הטלוויזיה הטוב בעולם!

סוכן בלעדי בישראל
כנורי בע"מ פרץ 4-ת א

Merci
לאשה שאינה חוכנה להסתפק במועט

גרבוים גמישוים
ארכוים אקסטרוים
בסריגת מיקרומש
מאריכת ימים

מסיבת גירושין!!!
במועדון טיראן
הרצליה, חוף ים, טל. 930650

יתכן כי האורח התבלבל בגלל ההתנגדות הבלתי-צפויה. הוא ירה כדור שני — וזה פגע באיזור הלב של ליבנה. הרוצח נבהל, עזב בריצה את חדר-המבצעים. יתכן כי הדלת החיצונית לא היתה סגורה היטב. יתכן גם שהרוצח הור ציא מכיס הנרצח את המפתח לשעת-חירום שברשותו. הוא ויתר על השוד, מפני שאיבד את הדקות היקרות, וידע שבכל רגע צריכים להיכנס מוביליה-הכסף, שהכירו את פניו.

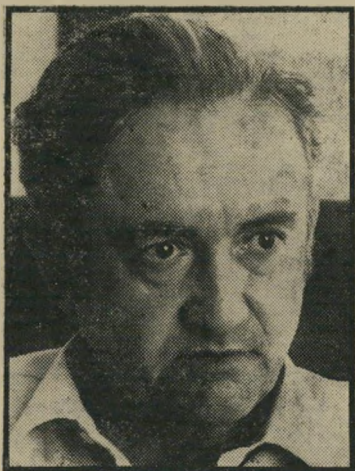
ליבנה, הפצוע אנוש, גרר את עצמו חזרה לשולחן-הפיקוד, הרים את הטלפון, חייג את המיספר 100 של הר משטרה, הודיע בקול חלוש: „שודדים ב- ברינקס! פגעו ב-“
משולחן המבצעים גרר את עצמו חזרה אל החדר החיצוני, יצא מן הדלת החיצונית, צנח לפניה ארצה. לאורך כל הדרך, הלך וחזר, השאיר כתמי-דם. בינתיים ברח הרוצח, כשהאקדח שה- לוף בידיו. הוא לא ידע כי מרוב בהלה איבד את המחסנית בחדר-המבצעים. ב- התזיקו באקדח יצא מן המרתף החוצה, רץ לכיוון רחוב מוהילבר הסמוך, שם זרק את האקדח על גגו של בית נמוך. אחד מעובדי חידול שלום ראה את הבורח. תחת לרוץ אחרי האיש המזויין, הודיע על כך לפקיד-המודיעין של הבניין. תוך זמן קצר באה המשטרה. השוטר, שראה את הפצוע שוכב ליד הדלת של ברינקס התרגש, שכח את תפקידו לסרוק את הסביבה. כשבאו מפקדיו, לא ידע להגיד אם הדלת היתה סגורה או לא. ליבנה הועק לבית-החולים איכילוב.

החשודה שרה דנון בת ה-23, חברתו של עמוס אוריין, שלפי טענת המשטרה נתנה לו מחסה במשך הלילה, ועזרה לטשטש עיקבות.

החשוד עמוס אוריין, מעובדי חברת ברינקס, שנעצר למחרת יום הרצח, כאשר בא לעבודתו במשרדי ברינקס, 17 יום אחרי שהחל עובד בחברה. התמונה צולמה כאשר הובא לבית-המשפט.

חשוד ברצח

עם תעודת יושר

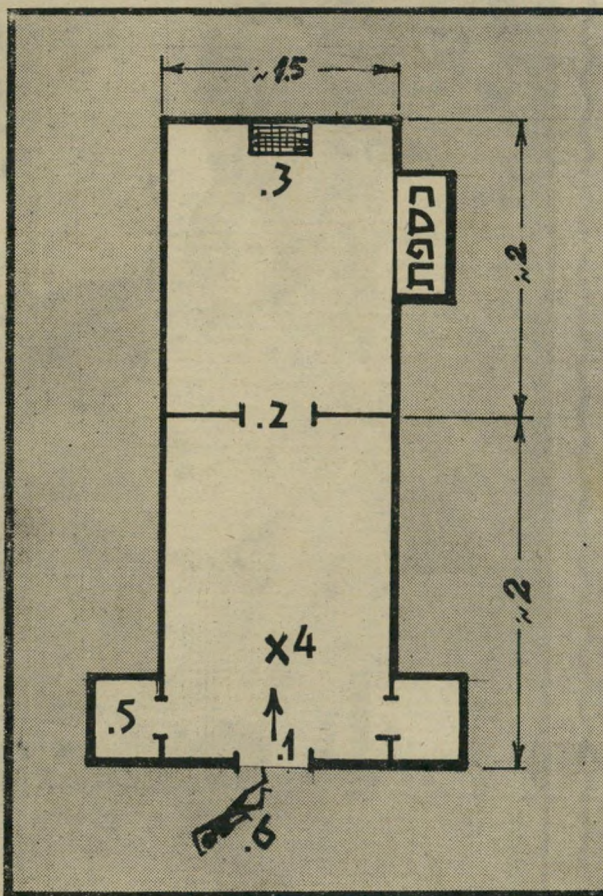

המנהל יעקב אליאב, מנהלה של חברת ברינקס יש-ראל, העוסקת בהעברת כספים מבנקים וחברות ושמירתם. אמר אליאב: „רק מטורף יוכל לנסות לפרוץ את הכספת שלנו.

שם מת מבלי שהוציא הגה מפיו. למחרת הבוקר הגיע עמוס אוריין ל- עבודתו בחדר-המבצעים של ברינקס באיחור של שתיים. מדוע? „ליבנה אמר לי לבוא יותר מאוחר“, אמר.

אוריין, 24, נתקבל לעבודה רק לפני 17 יום, כשבידו תעודת-יושר מטעם המשטרה. הוא זוהה על-ידי העובד, שראה את הרוצח הבורח. היכן בגדיו מאתמול? „איבדתי אותם בתחנת-האוטובוסים.“ חי- כן היה בלילה? „אצל החברה שלי, שרה דנון.“ כשנשאלה שרה, גרושתו של איש העולם התחתון עודד קפליצקי שנרצח, מתי בא אוריין: „אינני יודעת. ישנתי!“ חוקרי המשטרה טוענים שחברת ברינקס קיבלה לעבודה עובדים חדשים, הכניסה אותם לעבודה לפני שסיימה את הבדיקות הביטחוניות לגביהם. מחזור העובדים רב, בגלל המשכורות הנמוכות. העובדים ש- התפטרו פוטטו, סיפרו ברבים על ס- דוריה-ביטחון. העובדים, המטפלים ב- מיליוני לירות, קיבלו שכר של 400-500 ל" לחודש נטו.

מנהל ברינקס, יעקב אליאב, ותיק לח"י, אישר זאת. „רק מטורף היה מנסה לבצע כאן שוד“, הוסיף, בטענו שסידוריה-בני טחון הם מושלמים. המשטרה סברה אחרת. לדעתה, אסור שיהיה אדם יחיד בחדר-המבצעים, וחברה טלוויזיה במעגל-סגור, המאפשרת למי ש- בפנים לראות מה קורה בחוץ. החשוד דרש לא מכבר העלאה במש- כורת. כשזו לא ניתנה לו איים, לרברי חמשטרה, להתפטר.

הדלת המשוריינת זוהי דלת הכניסה המשוריינת של משרד חברת ברינקס, במרתף מיגדל שלום. מכאן מעבירים את הכספים מהמכוני ניות המשוריינות לכספת. בתמונה נראה רבי-סמל נחום יחזקאל.

זירת הפשע (1) דלת הכניסה לחדר המי- צעים. (2) דלת ביטחון נוספת. (3) שולחן של ליבנה. (4) האיזור בו נאבק ליבנה עם הרוצח. (5) מחסן בו נמצא כסא שבור. (6) כאן נמצאה גופת ליבנה.

הוא חתיך בעל מכונית פאר - היא נערת זוהר - אולם:

איך מצליחים לבטל חתונה שכבר הור
דיעו עליה ברבים, ואחרי שהשלימו את
ההכנות?

רשמקול
מוסתר

החתו המיועד

המיליונר הצעיר יצחק אנטושבינסקי (משמאל),
שחגג השבוע את ביטול נישואיו לרותי בקרמן,
ליד מכונית הג'ינסון היקרה שהביא איתו לארץ — בביקור ליד מגדל דויד בירושלים.

נערת הזוהר רותי בקרמן
שנישואיה למיליונר יצחק
בוסלו בשבוע שעבר.

הכלה

אנטושבינסקי

א ביו של יצחק מצא פאטנט. הוא הומיני
את משפחת בקרמן לשיחה, רמז להם
כי מצבו הכלכלי של בנם לא כליכך טוב

החתונה בוטלה לפתע

גם הביא איתו רשמקול מוסתר לפגישה,
שנועד לשמש עדות בשעת הצורך.

אחרי דין ודברים, התברר שהשיטה של
האנטושבינסקים הצליחה. הוריה של רותי
הציעו לבטל את השידוך. אבל לא לפני
שרותי תקבל בחזרה את השעון שנחנה
במתנה ליצחק.

בינתיים מתכונן יצחק, שהביא איתו
לארץ מכונית-פאר מסוג ג'נסון בשווי
של 130 אלף ל"י, להישאר בארץ ולמצוא
כלה חדשה. רותי מצידה תסע, קרוב לווד
דאי, לנוח מההכנות לחתונה בבית אחיה
בברויל.

בזמן האחרון, ולדעתו על ההורים משני
הצדדים לעזור לזוג הצעיר.

„אני נותן דירה של רבע מיליון ליי
רות בלונדון“, הוא אמר לבקרמן האב,
קבלן עשיר בסני עצמו. „מה אתה נותן?“
אבא בקרמן העדיף לדחות את הנושא
הפיננסי עד אחרי החתונה. אבל אבא
אנטושבינסקי המשיך ללחוץ. הוא קיווה
שהדיבורים על המצב הקשה של הבן יביי
או את בני משפחת בקרמן למחשבה שנייה
על כדאיות העסקה. הוא העדיף שבקשת
ביטול החתונה תבוא מצד משפחת הכלה,
כדי למנוע תביעות משפטיות. לכן הוא

החתו חוגג הפסקת האירוסין

שי השבוע בקפה ג'קי, חגג יצחק אנטושבינסקי בחברת ידידים וידידות
שתיכננו להשתתף בחתונתו שעמדה להיערך באותו יום, את ביטול נישואיו.

ללמוד ציור, שתינוקות זה לא בשבילה,
ושאחרי החתונה היא חושבת לנסוע אר-
בע פעמים בשנה לטיוולים בחו"ל.

גם סיפורי הרכילות על הכלה המיועדת,
שהגיעו לבני משפחת אנטושבינסקי, לא
נראו להם. סיפרו להם על הרומן שהיה
לרותי עם בן-הטובים יאיר קולטון, שנע-
צר בעוון הברחת סמים בשווי של חצי
מיליון לירות. ועל כך שהיא עמדה להינ-
שא לקולטון, נישואין שלא יצאו, משום-
מה, לפועל.

נ ערת הזוהר הישראלית רותי בקר-
מן (23) הכירה את המיליונר היהודי
הצעיר יצחק אנטושבינסקי (35), בלונדון.
השניים מצאו שפה משותפת, וכעבור שבוע
עות אחדים של חיזור, החליטו להתחתן
— בארץ.

כל ההכנות המוקדמות הושלמו. 600
איש הוזמנו למסיבת החתונה, שעמדה
להיערך ביום החמישי השבוע. שמלת ה-
כלה, שהוזמנה במיוחד באנגליה, ושעלתה
3000 ל"י, הגיעה לארץ. החתן קיבל מהכ-
לה שערך-זהב יקר. אפילו העלייה המסור-
תית לחורה התקיימה.

אבל החתונה בין המיליונר ונערת הזו-
הר, לא יצאה לפועל.
ביום הראשון, השבוע, נשלחו הודעות
ביטול לכל המוזמנים. וביום חמישי, ה-
יום שיועד לחתונה, ערך החתן מסיבת
רווקים עליוזה בקפה ג'קי בתל-אביב —
כדי לחגוג את ביטול החתונה.
מה גרם לכך?

מסיבה עליזה

ס יפרו להם גם על תוכנית הנישואין
שהיתה בין רותי לפליבויי התל-אביבי
משה פרנסיס. וסיפרו להם על מסיבה
עליזה שנערכה ביום-הכיפורים בביתו של
בעל מועדון רמת-אביב יאנוש — בה לק-
חה רותי, כביכול, חלק פעיל.

אחרי שעשו את המאזן, החליטו בני ה-
משפחה לטרפד את השידוך. וזאת למרות
שהוריה של רותי כבר ערכו ביקור מוקדם
אצל בני משפחת החתן בלונדון — כדי
לבדוק מקרוב את גודל הרכוש של ה-
מיליונר העומד לשאת את בתם.

חיים זוהרים

א חרי שהוריו של החתן פגשו ב-
כלה, הם החליטו שזה לא זה. תח-
קיר מוקדם, שערכו לרותי, העלה כי
היא מתכוננת אחרי חתונה לנחל אורח-
חיים זוהר. היא סיפרה להם שהיא רוצה

בפעם השלישית
לפני ביטול נישואיה ליצחק אנטושבינסקי, עמ-
דה רותי בקרמן להתחתן עם בן-הטובים
יאיר קולטון שנעצר בעוון הברחת סמים ועם בעל מסעדת אולימפיה, משה פרנסיס.

תמרורים

נולדה • בבית-החולים הדסה בירושלים, לקריינית הטלוויזיה בשפה הערבית, גליה (גלוריה) סופר (סמיוארט) ולבעלה, כתב הטלוויזיה ארי סופר, בת בכורה.

נחוג • יום-הולדתו ה-75 של איש התיאטרון, מראשוני הבוהמה של תל-אביב, ממייסדי תל"ס (תיאטרון למען ברות — בשעתו), זאב יוספון (יוסקו ביץ').

נבחר • לסגן יושב-ראש הכנסת, במקום ראש עיריית נצרת, ח"כ סייף א-דין זועבי שהתפטר מתפקיד זה — ח"כ אליאס נחלה הי ערבי-נוצרי בן ה-58, תושב כפר רמה שבגליל, המכהן כחבר-כנסת מ-1959. **נבחר** • לתפי קיד ראש המועצה

נחלה

העליונה של תנועת הבונים החופשיים בישראל, ד"ר יוסף לב (72), לשעבר שופט בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, שנולד בגליציה, למד באוניברסיטת וינה, עלה לארץ ב-1939, עבד כעורך-דין, תובע ב-ממשלת המנדט, שופט בית-משפט השלום בתל-אביב, ח"כ בכנסת הראשונה ושופט בבית-המשפט המחוזי.

לב

מנהלים רומן • השחקנית ברה (מחקיקונת) סטריינסר והבמאי היצני שהשתקע בארצות-הברית מילוש (התפשות) פורמן.

נישאו • זמר הרוק הוותיק ג'רי די לואיס וג'רון גויןפייט. אלו הם נישואיו הרביעיים של הזמר שאשתו הראשונה היתה קטינה בת 14 ואשתו השלישית היתה אחייניתו.

זכתה • בפסגה השחקנית הפופולרית ביותר בבריטניה, אינגריד ברגמן, הישוה בתקופה האחרונה בלונדון.

נהרגה • בתאונת-דרכים, צפורה מרכוס (36), אשתו של יעקב מרכוס (37), מנהל מחלקת השיווק של חברת הלנה רובינשטיין, עת נסעה בחברת שניים מתוך שלושת ילדיה, שאחד מהם נפצע קשה באותה תאונה.

נפטר • בקופנהגן, בגיל 58, מי שהיה נציג פולין באו"ם והיגר לדנמרק ב-1969, יוליוס בן-ציון, שנאלץ לצאת ב-1968 לגימלאות ועזב, יחד עם קבוצת יהודים פולנים את פולין והשתקע בדנמרק, שם הורצה במכון למדעי המדינה על בעיות מדיניות של אירופה המזרחית.

נפטר • במוסקבה, בגיל 60, ראש תוכנית החלל בברית-המועצות מייכאיל יאנגל, שנמנה עם מומחי הרקטות הבכירים של ברית-המועצות ושמונה ב-1966 לראש תוכנית החלל הסובייטית.

נפטר • בירושלים, מהתקף-לב, ב-67, יו"ר ארגון הקבלנים בירושלים זאב פרוסק, שהחל עוסק בבנייה כשעלה לארץ לפני 45 שנים, עבד תחילה כפועל בניין ואחר כך כקבלן שבנה בניינים רבים בכל חלקי ירושלים.

נפטר • בגיל 75, מי שהיה קצין במשטרת המנדט והגיע בתקופת שירותו לדרגה הגבוהה ביותר ששוטר יהודי הגיע במשטרת המנדט — מייג'ור קלמן ברוך, ליד זכרון-יעקב.

נפטר • בירושלים, מי שהיה יו"ר מועצת המנהלים של בנק ארץ-ישראל בריטניה, זאב וליאמס, שנולד בברדי צ'ב, עבר בגיל 17 עם משפחתו לברית-המועצות, ומאו עלתו לארץ התגורר חצי שנה בארץ וחצי שנה בבריטניה, תרם כסף רב למוסדות תורה בישראל והיה ממנהלי היכל שלמה והקים את פלאנטריום ויליאמס ליד האוניברסיטה העברית בירושלים.

בת ה-17 -

בעלת פני

המלאך התעלסה

עם אהובה

ושותפה הכין

את הרצת...

אני אחזור בעוד ששתיים, אמר מרקו סעדה להוריו בעת שיצא ב-17 במאי, לפני חמישה וחצי חודשים מבית הוריו שבקרית שרת בחולון. היו אלה דבריו האחרונים של מרקו למשפחתו. יותר הם לא ראו אותו. משך חמישה וחצי חודשים חיפשו את מרקו ב-כל חלקי הארץ. כאשר הגיעה שמועה שמרקו עובד באילת, מיהר אחיו לחפש אותו שם. משרד חוקרים פרטי הועמד במצב הכן בחיפושים אחר הבן האובד, בפרוטות האחרונות שאספו הוריו הקשישים.

כשהתעורר בלב בני המשפחה החשד

רצח

הנרצח

מרקו סעדה בן ה-24, שעלה לארץ לפני למעלה משלוש שנים, כפי שצולם בעת חגיגה משפחתית, זמן קצר לפני הירצחו. באותה חגיגה צולמה גם תמונתו בחברת החשודה ברצח, שנעלמה בצורה מיסתורית.

בעשעת המישגל

שמרקו נעלם בגלל אהבה נכזבת, חששו הוריו כי ברח. הם הפעילו את קרוביהם בלבנון במטרה לאתר את הבן. כל המאמצים לא נשאו פרי. ההורים המיואשים לא ידעו שבנם מרקו נמצא במרחק של 300 מטר מביתם. גופתו נקברה בעומק של מטר אחד, בחולות חולון, ליד השכונה השקטה ביותר בעיר. גבעת חולון. כשמרקו לא חזר באותו ערב בחודש מאי, היו הוריו מודאגים אך החליטו להמתין. הם ידעו שהוא יצא לפגוש את חברתו, היו סבורים שנסע איתה לאיזה מקום. רק כאשר לא חזר למחרת היום החלו דורשנים מאד. בהתייעצות שערכו, החליטו לפנות למשטרת חולון ולהודיע על היעלמותו.

מספר אחיו של מרקו, יוסף סעדה (34), העובד בספריית אייל בתל-אביב: "זה שנעלם לילילה נראה לנו מוזר אבל חשבנו שיצא עם החברה שלו. או הבנו. זה יכול לקרות לכל אחד. אבל כשהוא לא חזר למחרת התחלנו מאוד לדאוג. אין זה ממנהגו להיעדר מהבית. ידענו שמהו קרה."

כשיצא מרקו מהבית היה לבוש מכנסים חומות וחולצת פסים לבנה אפורה. אותו יום התבשר בחברת תדיראן, בה עבד כי מחסנאי מזה שנה וחצי, כי העלו את הי משכורת שלו בכעשר לירות ליום בזכות העברה לתפקיד בכיר יותר. על סמך הודעה זו לקח מרקו הלוואה של 700 לירות. לפני שיצא מהבית הספיק להחזיר להוריו סכום של 300 לירות שהיה חייב להם מזמן.

את יתרת 400 הלירות לקח מרקו איתו. כאשר נמצאה גופתו הרקובה, שזוהתה רק לפי בגדיו, לא נמצאו לידה כל כסף.

כאן נמצאה הגופה בעומק של מטר אחד בחולות הנודדים שבין חולון לראשון-לציון. נמצאה גופתו של סעדה, חמישה וחצי חודשים אחרי הירצחו. המקום בו הוטמנה גופתו, נמצא כ-300 מטר מבית מגוריו בשכונת גבעת חולון. ממקום זה לא ניתן לראות אף אחד מבתיה של העיר.

בחודשים האחרונים לחייו היה מרקו בדכאון. הוא גם לא ניסה להסתיר את הסיבה לכך. לפני כשנתיים הכיר מר

סיפור הפוך קרה בישראל בשנת 1954. במכתב, שכתב משדה-בוקר דויד בן-גוריון יון למחליפו, משה שרת, הציע בן-גוריון להשקיע אמצעים, זמן ומרץ, ולפעול בכל הדרכים העולות להביא לכינון מדינה נוצרית בלבנון.

"הנוצרים בלבנון הם רוב", כתב בן-גוריון, "ולרוב זה יש מסורת ותרבות שר-נה לגמרי מאשר לשאר ישובי הליגה ה-ערבית".

בן-גוריון מציע באותו מכתב לגייס לאל-תר למטרה זו את אליהו ששון, את ראובן שילוח ואת שאר הערביסטים "למען המדי-נה הנוצרית אני מוכן להשתמש באתר".

הדגיש בן-גוריון, "אם יידרש כסף — אין לחסוך בדולארים, אם כי אולי יונת הכסף על קרן הצבי".

"יש להתרכז בדבר הזה בכל הכוחות... זוהי הזדמנות היסטורית שהחמצתה לא תסולח... אינני יודע אם יש לנו אנשים בלבנון — אבל יש כל מיני דרכים איך לעשות את הנסיון המוצע".

למרבה המזל, השיב משה שרת בשל-לי לה מוחלטת. לדעתו, היה בתוכנית משום התערבות של גורם מבחוץ בענייניה הפני-מיים של ארץ אחרת, שעשוי היה להת-קבל כספסרות הרפתקנית בשלומם ובקיר-מם של אחרים.

"תוכנית דמיונית"? מה היה קורה אילו מזימה כזו היתה מתקדמת כלפינו, באחת ממדינות ערב, והדבר היה מגיע לידיעתנו, אפילו באיחור של 17 שנה? היינו צועקים: שמו שמיים והאזיני ארץ! אליהו ששון, המפרסם התכתבות זו בו זכרוניתו, מפרסם גם את מכתבו שלו בנידון אל ראשיה-ממשלה ושרי-החוק דאז, בין השאר הוא כותב: "גם כשאנחנו יושבים בחיבוק-ידיים, מייחסות לנו מדי-נות-ערב כל מיני תוכניות דמיוניות, כל מיני כוונות אבסורדיות וכל מיני פעולות דסטורטיביות".

או באמת, אין מה לבוא אליהם בטע-נות, אם הם לא בדיוק מאמינים לכל מה שיוצא מפי מנהיגי ישראל בפומבי, כאשר לאחר 17 שנה מתגלה כוונת-אמת אחרת?

עסקים

סופם של

פטישי הפלסטיק

יושב לו יום אחד יצרן פלסטיק נודע במשרדו ובוכה על חשבון מס ההכנסה האחרון, כשלפתע מכסה דבר גדול את עין השמש. כשמתבהר קצת, מוצא היצרן

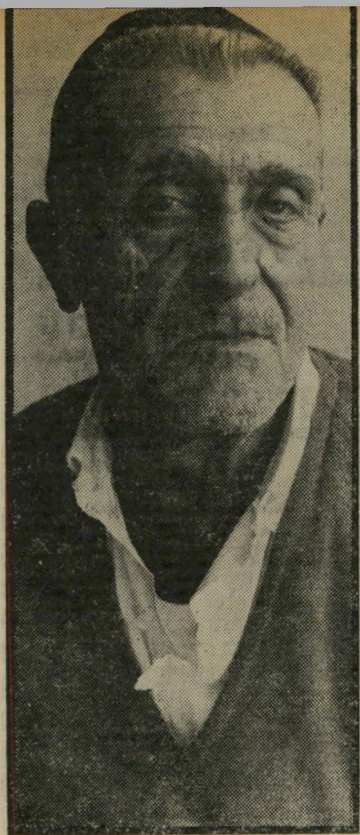

הצינור השורק — אפשר לנשוף

את עצמו מכוסה כמעט לגמרי ע"י איי-שיותו רחבת הממדים של מר ישראל לשעבר רפאל הלפרין. "יש לי משהו פרטי אליך", לוחש איש השרירים ומביט בחשד בשתי מוזכירות חפות מפשע.

לא עובר רגע והשטח נקי ממוזכירות כמו משרד ממשלתי אחרי שעה ארבע. הלפרין מתיישב קרוב מאוד ליצרן, פותח תיק ג'יימס בונד הסגור בשלושה מצולמים ומר-ציא בחרדת קורש חתיכת צינור פלסטיק ורוד. "כאן טמון העתיד", הוא מכריז בתרועת ניצחון, וממחר להטמין את הצי-נור במגירת היצרן. שאף אחד לא יראה את זה", הוא רועם בלחישתו.

"מה זה?" הוא שואל. "ששש..." משי-תקו הלפרין. "אתה מכיר את פטישי הד-פלסטיק של יום העצמאות? זאת התשובה הסופית לפטישים. זה הקבר שלהם." היצ-רן מתחיל להירגע. "איך אוכלים את זה?" הוא שואל. "פשוט מאוד", מסביר האלוף,

יעקב יעקב סעדה (80), משותק ב-רגליו וחולה שיגרון, אמר: "היא היתה מו-תק של בחורה. היתה כמו הבת שלנו".

אב הנרצח

לא רחוק ממקום הרצח נמצאה לפני

6 חודשים שקית ניילון ובה חלקי גויה

עה בתיים. בסמוך לגבעת חולון נמצאת גבעת חול ענקית שהיא הגבוהה בסבי-בה. למרגלות גבעה זו, בין גבעת חולון לרחוב הר הצופים, בו מתגורר מרקו, עצה. המקום מבודד. כאן הוציאה ורדה שני בקבוקי עראק ושקית ממתיקים ה-אהובים על מרקו.

על מה שאירע אחריכך קיימות מספר גירסאות. לפי אחת מהן הישקתה ורדה את מרקו לשכרה, שכבה עמו, ואז הגיה מהי אפלה עזרא עטר ועצרת ורדה חנק את מרקו השתוי.

לפי גירסה אחרת, הרי האיש ש-חנק את מרקו עדיין לא התגלה ו-עזרא עטר שימש באמת, כפי שהודה מאוחר יותר, רק כמסייע להעלמת הגו-יה.

בהודעתו במשטרה טען עזרא שבליילה הגורלי ישב בבית-קפה ושתי לשיכרה. בשעה מאוחרת, אחרי שהגיע לביתו, באה אליו ורדה, וסיפרה לו כי מרקו נרצח. הוא לא האמין לה. היא הובילה אותו למקום בו התעלסה עם מרקו והצביעה על הגופה. לדבריו היה מרקו מת.

הוא ניסה לעזור לורדה להעלים את הגופה. תחילה ניסו לשרוף אותה אך כאשר זה לא הלך, חפרו בור והטמינו בו את הגופה. לחוקרי המשטרה סיפר עזרא שיום לפני המקרה הציעה לו ורדה לרצוח יחד אדם אחר. הוא היה סבור שהיא מת-לוצצת. כאשר באה לביתו וסיפרה לו ש-רצחה את מרקו, לא האמין לה ולכן הלך אחתה. נוסף לכך היה שיכור.

בינתיים נזכרו חוקרי המשטרה, כי לפני כמחצית השנה גילו, לא הרחק ממקום גילוי גופתו של מרקו, מספר שקיות ני-לון ובהן גופתו השסועה של גבר כבן-שישים, שאת פרטי זהותו עדיין שומי-רים בסוד. החוקרים החלו חוקרים גם מקרה היעלמות נוסף שאירע בסביבה. לדעת החוקרים נמצא בידי הנערה בת ה-17 הפתרון לתעלומת.

באוניו החוקרים הכחישה ורדה תחילה הכל. אך החוקרים שמו לב לעובדה ש-היא היתה פחות מופתעת מכולם כשבאו לעצרה. בשלב מאוחר יותר הודתה ורדה בסיוע לתכנון רצח.

לורדה היא סירבה בתוקף. כל נסיונותיו לשכנעה עלו בתוהו. הוא קנה לה מתנות, הבטיח לה כל דבר שבעולם אך היא בשי-לה. מרקו נכנס לדכאון. אחרי שהודיעו למשטרה על היעלמו החלה המשפחה לחפש אחריו. האח יוסף חיפש באילת. הם הפעילו חוקרים פר-טיים. ביקרו אצל מגידי עתידות ואחי-שה באילת כשבוע בתקווה למצוא אותו. מספר האח יוסף: "אף לרגע לא העלי-נו על דעתנו שהוא לא חי. היינו בטו-רים שבגלל הבושה מסירוה של ורדה להתחתן איתו ברת. כל הזמן היינו ב-תקווה שבאחד הימים יחזור".

■ ■ ■ אחד מימי השבוע שעבר הגיע שוטר לביתו של האח יוסף וביקש ממנו לגשת למשטרת תל-אביב.

מספר יוסף: "הייתי מלא תקווה. השר-טר שהיה אצלי לא גילה לי דבר. אבל כשנכנסתי לחדרו של הקצין ניבא לי הלב רעות. הוא שאל אותי איזה בגדים לבש אחי. אמרתי לו שאני לא יודע איזה בג-דים לבש בעת שיצא בפעם האחרונה מה-בית אבל אם אראה אותם ארע אם הם שייכים לו או לא. רק אז גילו לי שיש חשד שמרקו נרצח. ביקשתי לראות את הגופה. אמרו לי שהגופה בשלבי רקבון ושאי-אפשר לזהות אותה, אלא על פי הבגדים. הומינו אותי למכון הפאטולוגי-זיהיתי מייד את הבגדים.

כיצד גילתה המשטרה את הגופה חמי-שה וחצי חודשים אחרי היעלמה? על-כך יש שתי גירסאות.

לפי אחת הגירסאות, אותה העלתה ה-משטרה בבית-המשפט, קיבל המדור ה-מרכזי של המשטרה מידע מאדם בשם

שלמה, שעל פיו עצרה את עזרא עטר, 21, שהוביל את החוקרים לחולות השכור-נה החולונית מולדת ושם נמצאה הגופה. על פי גירסה שניה היה שלמה, הצעיר, שהמשטרה איננה מגלה את זהותו, אחד מחבריו של עזרא עטר. הוא ידע על המקום בו נמצאה הגופה ומסר למשטרה על מקומה. המידע של הצעיר היה כה מדויק עד שבנסיון החפירה הראשון נמ-צאה הגויה.

בעקבות גילוי הגופה עצרה המשטרה את עזרא עטר ואת ורדה. המתגוררת לא הרחק ממנו, החשידה אותם ברצח מרקו סעדה.

עזרא עטר החל את היכרותו עם החוק-כבר בגיל צעיר ביותר, בגלל עבירות כמו התפרעות וגניבות. בשכונת רסקו הצליח לרכוש סביבו את נערי ההחב-ל. לעזרא היתה אהבה אחת גדולה: סוסים. הוא היה גונב סוסים, לצרכי רכיבה, הטיל את חיתתו על השכונה בדהרה פראית ברחובות הצרים.

■ ■ ■ **מו עזרא ירדה, היתה גם ורדה בת להורים עניים, הוריה אינם עובי-דים וחיים בדוחק. מגיל צעיר עזרה ורדה לאיוון תקציב המשפחה.**

בפנימיה של ויצ"ו בתל-אביב, בה למ-דה, היתה תלמידה בינונית. למרות שלא היתה התלמידה השקטה ביותר בבית-הספר, הוכו כולם בהלם כאשר נודע להם על מעצרה.

מה קרה ביום הגורלי? בעיני החוק-רים שחקרו את הפרשה מצטיירת התמיר-נה הבאה: עזרא קע פגשה עם ורדה. הוא חזר לביתו, התחלה, תחליף בגדים והלך למיפגש. היא הייתה לו בקצה רחוב הר-הצופים, רחוב ללא מוצא הפונה לעבר החולות. אחרי מספר דקות חליכה בחולות מגיעים למגדל מים ישן המוסתר עד מחציתו מעיני זרים, והנקרא בפי בני-שכונת קרית-שרת "מגדל האהבה". למר-גלות המגדל, המוקף שיחים, נוהגים צעיר-רי השכונה לתנות אהבים.

השניים לא עצרו בנקודה זו, המשיכו דרך הכביש המחבר את חולון עם רא-שון-לציון לגבעת חולון. שכונה בת שבי-

רוזה, אמו של מרקו סעדה, מסרבת להאמין כי ירדתו הצעירה של בנה היא שרצחה את מרקו סעדה.

אם הנרצח

לא רחוק ממקום הרצח נמצאה לפני

6 חודשים שקית ניילון ובה חלקי גויה

(המשך מעמוד 25)

קו את ורדה * הגרה לא הרחק משכונת קרית-שרת, בה התגורר.

לבו של הצעיר התמים בן ה-22, הלך אז שבי אחר הנערה היפהפיה שזכתה ל-כינוי "מלכת היופי של חולון", בשל יופיה הנדיר. למרות חיווריו הנלהבים, לא הת-ייחסה הנערה ברצינות להתלהבותו של הגבר הבוגר ממנה בשבע שנים.

לא פעם הגיע מרקו לביתה, ניסה לשד-ל לה לצאת עמו והיא השיבה פניו ריקם בטענה שכבר קבעה פגישה עם אחר. אך מרקו, לא רק שלא התייחס להבדלים המנטאליים שבינו, עולה חדש, לבין ה-צברית בת השבע-עשרה, אלא שאהבתו אליה גדלה והלכה. הוא קנה לה מתנות ובגדים והעתיך עליה שפע של אהבה. דווקא אותם דברים, שבתחילה הרחיקו אותה ממנו, הפכו בשלב מאוחר יותר עבור הישיפיה, בת להורים עניים, סיבות להמ-יך הקשרים עם מרקו.

מספר האח יוסף: "את כל הכסף שהיה מרוויח היה מבזבז עליה. כל פרוטה. לי-עצמו כמעט ולא קנה דבר. הוא אהב אותה והיה מדבר עליה כל הזמן. כשהיא רצתה משהו הוא לא היה מהסס להלוות כסף ולקנות לה".

אחרי תקופה קצרה של חיכ

אות החלה ורדה לבקר בבית הוריו הקשישים של מרקו. אלה לא ראו בעין יפה את ביקוריה של הנערה הצעירה. מספר האח יעקב (80), משותק ברגליו וחולה שיגרון, בעל תפנים חרושי הקמ-טים ומלאי דאגה: "היא היתה מותק של בחורה. כולם אמרו את זה. היתה כמו הבת שלנו, אבל היא היתה מתנשקת עם מרקו כאילו שאף אחד לא היה בחו-דר. לא היה איכפת לה שיש עוד אנשים ב-בית". מוסיפה האח רוזה (55): "לנו זה לא היה איכפת כל כך. בשבילנו העיקר היה שמרקו אוהב אותה".

מרקו החליט לשאת את ורדה לאשה. הוא גילה זאת להוריו, הם לא התנגדו לרעיון. אך כאשר הציעה את ההצעה

(* השם בדוי בגלל היות הנערה קטירה.)

"הסנה"

העיזה והוזילה את הפרמיות
של רוב סוגי ביטוח-חיים.

"הסנה"

גאה על היזמה שנקטה,
ממנה רואות וכן עושות
חברות ביטוח אחרות.

המסקנה

רכוש מיד ב"הסנה"
ביטוח-חיים
במחיר המוזל
פרטים אצל סוכני הסנה

הסנה

חברה ישראלית לביטוח בע"מ
הראשונה בישראל
בגודלה, מהימנותה ותכניתיה

אפשר לנשוף פנימה ואז הוא שורק. אפשר
שר לטובב מעל הראש ואז הוא מצפצף.
ואפשר לקפל לכל מיני כיוונים ואז זה
בכלל סימפוזיה ובהדגמה מרהיבת עיין,
הופך הלפרין את המשרד לבמת בידור.
הצינור שהתחיל לשיר. שואל היצ
רן המוקסם את הלפרין, מאיין הגריל את
פאטנט הפלאים הזה, והלה אומר: "מגר
מניה" מסתבר כי המועמד לשעבר לרא
שות עיריית ת"א, נסע לתערוכת הפלס
טיק הבינלאומית בדיסלדורף, שם, בין מבי
חר חידושים מכל רחבי העולם, גילה דווקא
את צינור הפלסטיק המחוספס.
נותרת רק השאלה, אם יכול היצרן לייצר
את הצינור בארץ. "השאר אותו אצלי",
אומר היצרן להלפרין, "תוך שבוע אתן
לך תשובה". יוצא הלפרין והעתידי כמזג
בכיסו.

לא עוברות דקות מיספר וסוכן פלסטיק
מוכר פולש בסערה למשרד. "שמע", הוא
מבשר חסר נשימה, "אתמול חזרתי מ
התערוכה בדיסלדורף. יש לי משהו שיש
בור את השוק. אבל אתה מוכרח להבי
טיח לי שזה בינינו. אחרת לא עשינו
עסק". היצרן, המריח כבר את מהות ה
עסק, מסכים.

ללא אומר ודברים, כשהוא משוכנע ב
השפעה המחשמלת שתהא ל"עסק" שבכ
סו, שולף הסוכן חתיכה מצינור הפלא,
ותוחב אותה תחת חטמו של היצרן. "זאת
התשובה לפטישי הפלסטיק", הוא מריע,
"ייצר את זה ואני עושה ממך איש עשיר".
וכן הלאה, וכן הלאה. אחרי הטיפוס
הרביעי שנכנס עם צינור העתיד, נשבר
היצרן ומרים טלפון לבנו. הבן נמצא ב
נסיעת מחקר. בדיסלדורף כמובן. בין שאר
דברים שהוא עושה שם, משחק הפלסטיק
תפקיד בכיר. הבן כותף שוק קטן כשהוא
שומע כי להיט התערוכה הגיע כבר ליש

— והצינור המכה
ראשן לפצח ראשים

ראל. הוא היה משוכנע כי זוהי תגליתו
הבלעדית.
עד כאן הבן ועד כאן הסיפור. כל העסק
היה יכול באמת להישמע כמהתלה. אלמלא
הופיעה השבוע בעיתונים מודעה בזה הז
לשון: "הכנו — הצינור השורק. בעוד
ימים ספורים".

מי שמכיר את צינורות הבידוד החדדי
שים המוכנסים לקירות הדירה, יודע בדיוק
כמה המדובר. גם צינור החשמל הזה שור
רק ומציץ כשמיניפים או נושפים בו. מגי
רעתו היא (והדבר נוסח), שהוא שביר מאוד
וצלילו חלש יותר מצליל הצינור הדיסל
דורפי. מעניין שהילדים של תל-אביב בי
אזורי בניינים חדשים, גילו את הפאטנט
מזמן. אלא שהיה כנראה צורך במוח גר
מני כדי להפוך את התגלית לכסף.

דבר אחד בטוח, אם יאשרו מכון התקנים
ומשרד-הבריאות את הצינור השורק, תעופ
נה הרבה שיניים בארץ. עובי הצינור 3
ס"מ ואורכו כמטר. הוא עשוי פלסטיק
קשיח וכדי להשיג בו תוצאות אפקטיביות,
צריך לסובבו ולטלטלו במהירות מירבית.
מי שחוטף דבר כזה בפרצוף, יודקק לגי
תוח פלסטי.

אבל, אולי תועלת אחת תהיה בו —
הוא יחסל את אופנת פטישי הפלסטיק. מה
יחסל את הצינור? זאת כבר שאלה אחרת.

השבוע לא ידעו צופי הטלוויזיה אם לצחוק או לבכות. האגדרלמוסי בטלוויזיה וברשות השידור היתה יכולה להוליד רק אחת משתי תגובות אלה. מעבר לליגלוג השתררה התדהמה. נסיונה של רשות השידור לדכא את גילויי החופש העיתונאי שהופיעו במחלקת החדשות בטלוויזיה, תוך סיכון מעמדה הציבורי העצמאי של הרשות, היה צעד חסר תקדים.

כאשר נכנס בשבוע שעבר מיכה לימור אל הממונה על הטלוויזיה, יעשייתו תדמור, להודיע לו על שביחת השעה, עליה הח' ליט עובדי הטלוויזיה, דקות ספורות לפני פתיחתה, הגיב זה בתדהמה: "אתם מטור רפים". ביום ראשון האחרון עשה הוא עצ' מו מעשה טירוף דומה, כאשר הורה לבטל את שידור מבט לחדשות.

הסיבה: יו"ר רשות השידור ד"ר חיים יחיל, שרואיין, לפי דרישתו, על ידי אלי ניסן, ואשר עיקר טיעונו היה, שאין כל כוונה לרשות השידור לפגוע בחופש העי' תונות בטלוויזיה, סירב להתיר תגובה מאוונת מיידית על המסך מפני של דניאל בלון, יושב ראש ועד אגודת העיתונאים בירושלים, וזה דבר, שהוא פגיעה מובהקת בחופש השיקול העיתונאי של עורך מבט. העובדים שמירבו לשדר את הראיין מ' יחיל ללא תגובה נאותה, קיבלו הוראה מ'

מתחת לאנטנה

סגנונו המבויס של אלמוגי

לשפט מחמאות בהארץ זכה השר יוסף אלמוגי, על הופעתו התקפה בתוכנית מוקד בטלוויזיה. הוא לא ייך אפילו פעם אחת, סירב בהתלה' בות מבקר הטלוויזיה יהודה קסמן, "הוא לא היה ככהופעות קודמות, ה' איש המשתדל להיות חביב, חייכן, ה' מבקש להפיג מעוקצן של שאלות ומ' חומרתו בשיטת הספיה על השכם. ה' הסיפור שמאחורי הקלעים הוא, ש' טיביה סער, מנחה התוכנית, ישב עמו שעה ארוכה בחדר האופור, כדי לשכנע אותו, שיימ' נע בכל מחיר מ' חיוכים, מחביבות מיותרות ומהופעה חברית. זה יעלה לי בבריאות, הגיב השר ששינה את דמותו מן הקצה עד הקצה מא, שנע' שה לאשונה שר בישראל. ● קש' רים ידידותיים ב' יתור עם הנציגים הערביים בקורס ל' מפי' במאי טלוויזיה בכירים קשר ב' לונדון אביטל מוסנזון, העומד לסיים את השתלמותו באולפן הבי' ביס. לשבחים מפהם ומפי מדיכ' הקורס זכה מוסנזון כאשר בדיס ב' מסגרת זו את המחזה רכבת תחתית, שהוצג בזמנו בישראל על ידי גילה אלמגור ויופי כנאי. ● מה לא עושים למען ההופעה בטלוויזיה. למ' רות הכאבים העזים שחש ברגלו, נאות הצייר המוכר ביותר בחול', ושעבר דותיו שניות במחלוקת בארץ, וינה לוטן (43), לשאת על גבו תמונת ענק בסימטאות יפו העתיקה — הכל למען ההופעה בתוכנית קלעים (1/11).

לוטן, שהיה רביסרן בחיל ההנדסה בצה"ל, שינה את אורח חייו בצורה קיצונית ביותר, כאשר נסע לפני כמה שנים ללמוד ציור בפאריס. בשבוע שעבר נפתחה תערוכתו בגלריה יפו העתיקה מאורע המצדיק הליכת שמי' שון הנושא שערי עזה לעין המצלמות.

מוסנזון

יותר עם הנציגים הערביים בקורס ל' מפי' במאי טלוויזיה בכירים קשר ב' לונדון אביטל מוסנזון, העומד לסיים את השתלמותו באולפן הבי' ביס. לשבחים מפהם ומפי מדיכ' הקורס זכה מוסנזון כאשר בדיס ב' מסגרת זו את המחזה רכבת תחתית, שהוצג בזמנו בישראל על ידי גילה אלמגור ויופי כנאי. ● מה לא עושים למען ההופעה בטלוויזיה. למ' רות הכאבים העזים שחש ברגלו, נאות הצייר המוכר ביותר בחול', ושעבר דותיו שניות במחלוקת בארץ, וינה לוטן (43), לשאת על גבו תמונת ענק בסימטאות יפו העתיקה — הכל למען ההופעה בתוכנית קלעים (1/11).

הגברת הזקנה

עמוס מלר, לבין השחקנית הקשישה בע' לת הקול העמוק, לאה דגנית? מלר אי' נו זקן וחסר אוניס. הוא גם אינו קרוב משפחה או בן של דגנית. מלבד העובדה ששניהם נחשבים כידידים קרובים של מר' גוט קלאוזנר, בעלת אולפני הרצל, מפיקת התוכנית, לא היה שום דבר משו' תף בין החלילן הצעיר והשחקנית הזקנה. מה קראה הזקנה? מה תרם הבמאי אילן אלדד? מה הוסיפה התפאורה? היה זה פרצופו המיסכן של הפסנתרן המלווה, שיכול היה לשמש סמל מסחרי לתוכ' נית המיטכנה והעלובה הזו.

יש נקודה מסויימת בה חוסר ההת' חשבות ציבור הצופים עובר כל גבול. מנהל התוכנית חייב במקרה כזה, לפחות פעם אחת, לשים את האצבע ולמנוע הק' רנה של טלוויזיון במקום תוכנית טלוויזיה.

שבועיים של 195 דקות. לעומת זאת מוקד צבות 858,000 ל"י למבט לחדשות בעב' רית, עבור שידורים שבועיים של 200 דקות. כלומר, עבור חמש דקות נוספות בשבוע, או 250 במשך השנה, קיבלה ה' תחנה העברית 250 אלף ל"י יותר. ועוד עובדה: עבור 80 דקות שבועיות של יומן אירועי השבוע, קבעה הנהלת ה'רשות סכום של 839,800 ל"י לשנה. זאת אומרת, שתוכנית חדשות בעברית בת 80 דקות לשבוע מקבלת 200 אלף לירות יותר מאשר החדשות וזרזור בערבית. עובדות אלה מוכיחות דבר אחד: ה' מישדרים בערבית אינם נחשבים כלל ב' רשות השידור. הם לא פונקציה בכלל בשביל הנהלת הרשות. האיכות לא חשוב בה. האנשים העושים במלאכה לא חשוב בים. הכל שייך לליגה ב' או לליגה ג'.

הטיעון הנגדי היחיד שאפשר היה להע' לות על הדעת, כדי להסביר אפלייה מזוהה כזו, הוא שמספר הצופים דוברי העברית עולה פי כמה על מספר הצופים דוברי הערבית. יש שניים וחצי מיליון צופים פוטנציאליים למישדרים בעברית. לכן גם נותנים הרבה יותר שעות שידור בעברית והשידורים נעשים בשעות הנוחות ביותר. הכל טוב ויפה. מלבד העובדה שמספר הצופים הפוטנציאליים למישדרים בערבית אינו רחוק ממספר הצופים הפוטנציאליים בעברית. כמיליון וחצי ערבים חיים בישראל ובשטחים. אפשר להוסיף עליהם את ערביי דרום לבנון ורבת-עמון. כולל ואס' פי תל, ראש-ממשלת ירדן, הצופים בחד'

שות הטלוויזיה הישראלית מדי ערב. שלא לדבר כבר על העובדה שלמעשה יהודים רבים דוברי ערבית, נהנים משירותי ה' חדשות בשפה זו בישראל. מעטים זוכרים היום, שהטלוויזיה ה' ישראלית הוקמה בעצם לראשונה לצורך המישדרים בשפה הערבית. בהתחשב ב' עקרונות המוזרים לפיה פועלת הנהלת הרשות כיום, אין ספק שיש מקום לווטו מהיר, חד וחלק, בתחום זה במליאת רשות השידור. בממשלה או בוועדת הכספים של הכנסת, שיקבע מדיניות ברורה בתחום המישדרים בערבית.

תדריך

● **פרט השבוע** (יום ד' 3/11, 20.35) — המראה האפלה — סרט מתח על רופא, החייב לקבוע מי משתי אחיות תאומות היא הרצחנית. בהשתתפות אוליביה דה' הילנד.

● **תיאטרון טלוויזיה** (יום ה' 4/11, 19.30) — הטיסה נדחתה — האשה ה' צעירה שנשטה את ביתה ואת בעלה נמר צאת במצב ביש, כאשר טיסתה נדחתה בעוד הבעל נמצא בעקבותיה.

● **הצייר ארדון** (יום ה' 4/11, 20.20) — ירושלים בציוריו הפיגורטיביים ובית השען כמקור השפעה.

● **ציפור בראש** (יום ו' 5/11, 20.30) — סרט קולנוע על צייר היפני ה' מוצא את מקומו במסגרות המימסד.

● **תחנת שער שכם** (יום א' 7/11, 18.30) — היורש המאושר — קומדיה רא' שונה בסידרה בערבית בלווי תרגום עב' רי על הרפתקאותיהם של נהג מונית ועור' רו. הפעם מסייעים השניים עורך-דין המת' פש אחרי יורש נעלם, כדי להודיע לו על זכייתו בסכום כסף ענק. במאי: ראובן מורגן.

● **ד"ר דוליטל** (יום ב' 8/11, 17.30) — סידרה מצויירת לילדים. קולות בעב' רית. בתפקיד דוליטל — ראובן שפר.

● **פולקלור** (יום ב' 8/11, 18.30) — זמר העם אבי אלקס וקבוצתו מהכפר דיר אל אסד.

● **השעה השירישית** (יום ג' 9/11, 20.30) — בעקבות הקרנת סרטו העלילתי של אורסון וולס, האזרח קיין, המספר את הביאוגרפיה של ויליאם רנדולף הרסט, אבי העיתונות הסנסאציונית בארצות-הברית, ייערך דיון באולפן על עוצמה עתונאית ועל אתיקה עתונאית בהשתתפות העורך הראשי של העולם הזה אורי אבנרי, ער' רך הארץ גרשום שוקן, עורכת דבר חנה זמר, העיתונאי ארי אבנר ואיש קיבוץ שדה אליהו משה אונא, מי שהיה יו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט, שהביאה ללידתו של החוק נגד לשון הרע.

● **בידור ישראלי** (יום א' 7/11, 21.20) — יהורם גאון, הפרברים, בלהה מולדובן ובנות מקהלת צדיקוב.

אירמון וולס ב"האזרח קיין" עימות בין אבנרי-שוקן-זמר

מאחורי הקלעים

הבן

החורג

יש חוצפה המגיעה למימדים נוראיים. על חוצפה כזו יכולה להעיד הצעת החק' ציב של רשות השידור לשנה החדשה בהצעת תקציב זו, קבעה הנהלת הרשות סכום של 608,400 ל"י לחדשות ולתוכנית זרזור בשפה הערבית, עבור שידורים

גב נבחרים, עוקבים במתח והתלהבות אחר ההצבעה. ישיבת ההדחה שבתמונה נערכה ב־1967, ונועדה להדיח את יו"ר המועצה המקומית דאז, עמוס ברכה. מאז ועד למינוי הוועדה הקרואה, הפכו ישיבות הדחה לחלק מסדר היום.

כך נראית ישיבת ה"מועצה המקומית באור-עקיבא, בעת אחת מהצבעות ההדחה שלה, שהפכו לספורט המקומי. תושבי המקום, המצטופפים על

ה מחזה נראה כמו קומדיה קולנועית, המתרחשת בקלוזמרל. ראשי-המועצה המקומית, שהוא במיקרה יו"ר ממונה ולא נבחר, יצא בריצה מבוהלת מבניין המועצה. מאחוריו, בשורה ארוכה, השתרכה שורה ארוכה של פקידים ופקידות: גיבור המועצה, מזכירת היו"ר, מנהלת מחלקת הגביה, מנהל מחלקת התברואה, ועוד שורה ארוכה של פקידים זוטרים. בניין המועצה-המקומית באור-עקיבא כמעט והתרוקן, כשכל עובדי המועצה רצו בעיקבות היושב-ראש לבית-הקפה המקומי הסמוך.

כשהגיעה כל החבורה אל בית-הקפה, בשעה עשר וחצי לפני-הצהריים, הם נעצרו סביב אחד השולחנות, שם הסבה חבורה של גברים, שקועה במישחק-קלפים וב־שתיית עראק. ראש המועצה, חיים קופלמן, מי שהיה קצין-המחוז של חיפה, שם ידו על כתף אחד המשחקים, הודיע לו בקול נרגש: "אתה מפוטר!"

כי האיש, יוסף כהן, לא היה אלא אחד מעובדי המועצה המקומית, שבמקום להיות במשרדו, בחר לשחק בקלפים בשעות העבודה. הפרשה המבדחת, הסתיימה בפואנטה קומית עוד יותר. להגנתו טען הפקיד ש־נתפס בקלקלתו: "לקחתי לי יום-חופשה, כדי לקחת את ילדי לרופא. בזמן שלי, אני יכול לעשות מה שאני רוצה!" ועדי-העובדים במועצה המקומית באור-עקיבא קבע כי אומנם טענתו נכונה, התייצב לצידו, טען כי אין לפטר. ביום בו נתפס במישחק-קלפים בשעות-העבודה השאיר כהן פתק במשרדי המועצה, בו כתב שיצא להוביל את בנו לבית-חולים. אחרי שזה קיבל 48.8 מעלות חום, בדיקה שנערכה בבית-החולים בחדרה, לשם הובא בנו של כהן, לפי טענתו, הוכיחה כי הילד לא הובא לשם כלל בסביבות אותו תאריך. הטלפוניסט יוסף כהן קיבל עליו את הדין. הוא הסכים לפיטורי ריו.

האוסר הנעלם

מה שנראה כמעשייה פיקאנטית בעיני מרבית אורחי ישראל, אינו נראה כך כלל בעיני כ־7000 תושבי עיר-הפיתוח אור-עקיבא. ליד קיסריה, עבורם מהווה מע־שייה זו חלק ממציאות חיי היום-יום שלהם. חלק מהמלחמה הפוליטית המקומית, שהיא הבידור, הספורט ולפעמים גם הפרנסה של חלק ניכר מהתושבים.

חקירה מיוחדת זו אינה באה לזרוק אור על התופעה הפפזית פית הקרויה אור-עקיבא. כי מה שמתרחש בעיר-הפיתוח זו, הוא אופייני למתרחש בשורה ארוכה של עיר-הפיתוח במדינה, שניהלין דן הופקד כירי תושבים מקומיים, שהיו חסרים כל הכשרה לתפקידים שהוטלו עליהם.

הם הפכו את השלטון קרדום לחפור בו.

חושך באור עקיבא

ראש הוועדה

הקרואה בעיירת

העולים - יחד עם

פקידי המועצה

יצאו לתפוס את

אחד העובדים

משחק קלפים

בבית-קפה

בשעת העבודה

תככים, קנוניות

כלנתריזם

ומעשי-שחיתות

הופכים את

הדמוקרטיה

לקאריקטורה

מה שמתחולל

באור-עקיבא

אופייני להרבה

מעירות-הפיתוח

ומהווה

כתב-אישום

נגד המפלגות

והמשלה

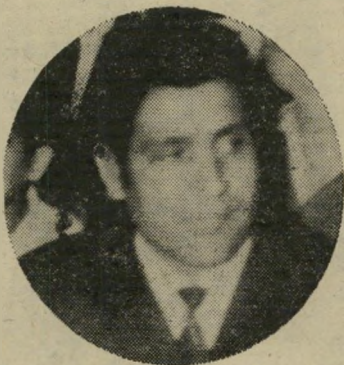
את השררה לפרנסה ואת הדמוקרטיה ל- קאריקטורה של כלנתריום.

אורי-עקיבא היא עיירת-עולים. אור- לם התואר „נדיחת“, הדבק כמעט אוטומטית במושג „עיירת עולים“, אינו חל עליה. היא שוכנת לצד הכביש הראשי תל-אביב-חיפה. על אס-הדרך המובילה ל- עתיקות קיסריה.

מרבית תושבי אורי-עקיבא מתביישים בשם יישובם. אם תשאל תושב מקומי איך נקרא מקום מגוריו, יענה, קרוב לוודאי: קיסריה. כי בשם קיסריה כרוכה הילה היסטורית, למרות שהיא כיום רק תל- חרבות. גם בית-הקולנוע היחיד בעיירה

נקרא בשם זה, ושם הסרט שהוצג בו לפני שבוע מקפל בתוכו את תולדות המקום ואת תחושת תושביו מזה זמן רב: האושר הנעלם.

אורי-עקיבא הוקמה באפריל 1951 ע"י קבוצה של 40 משפחות עולים מרומוניה. הם ישבו אז בבדונים ובפחונים, מעברה

וננו

הקיימת עד עצם היום הזה באורי-עקיבא. עקב קירבתו לים, רצו המתכננים להפוך את המקום לכפר דייגים. הוחל בבניית מזח ליד אזור העתיקות בקיסריה, נבנו בתים דור-משפחתיים למשפחות הדייגים, ואולי דאג מישוה גם לקניית הרשתות. אבל לעולים שיושבו במקום לא היה כל חשק לעסוק בדייג. אז החליטו המוסדות המישיבים לבסס את המקום על משקי עזר. כל משפחה קיבלה חלקת אדמה ליד ביתה והיתה אמורה לעסוק בחקלאות. אלא ש- המתישבים היו אדישים לירקות בדיוק כמו לדגים.

כך הפך המקום, מבלי שתוכנן לכך, לעיירה. עיירת הפיתוח, שהוקמה לפי נוסח חת הקסם של שנת 1953. קמה במקום שאיש לא היה זקוק בו לעיירה או לעיר נוספת. אבל המקום היה טוב כדי לקלוט עולים ולבנות טלאי-טלאים של שיכונים

וננו

מכוערים. שעמדו בניגוד מחריד לאתר העתיקות המרהיב של קיסריה.

קרב על הכסף

באותם ימים רחוקים לא היתה העס- קנות הציבורית כבוד שיש להלחם עליו. התקציב השנתי של אורי-עקיבא עמד על 11 אלף ל"י. ראש המועצה דאז, יחיאל וייסנברג, הבין בקושי עברית. משכורת לא היתה לאף אחד מחברי המו- עצה.

מים לא היו במקום, גם לא חשמל. למה שראש-המועצה המקומית היה צריך

וננו

לדאוג יותר מכל, היה להשגת יום עבודה לתושבים המקומיים. וייסנברג גילה ב- תחום זה פעילות ראויה לשבח. לאט לאט נוצרו סביב מעברת העולים, שהפכה ל- עיירת פיתוח, מקורות פרנסה לתושביה: מפעל לייצור טקסטיל — פרנסטיטקס, מפעל הענק לשטיחים — רמל, מאפיה איזורית, בית-חרושת לקרח ועוד.

באותם ימים רחוקים לא היו מהסכות חצר במועצה המקומית אורי-עקיבא. האנ-

ציוני

שים היו טרודים מדי בבעיות אחרות. כשיום אחד הגיע מנחם בגין לגאון נאום בחירות בעצרת מקומית, סידר לו וייסנ- ברג המפא"יניק במה, ספסלים ותאורה. מאז הוא שומר מכתב תודה מבגין. אלא שבמרוצת עשרים השנים השתנה משהו באורי-עקיבא. לאיטה התמלאה עיי- רת הפיתוח בעולים מארצות צפון-אפריקה. את אלה העלו שליחים של המפד"ל. עוד בארצות מוצאם הסבירו להם מה טוב עבור רם וחילקו להם פנקסי חבר במפלגה. לא עוברות שנים רבות, והמפד"ל משתלט על אורי-עקיבא. עכשיו יש גם על מה לשלוט. תקציבה השנתי של עיירת הפיתוח מגיע כיום ל-9 מיליון ל"י. מי ששולט במועצה שולט על

כך מנסים לקנות כלנתר

ביש בחודש ספטמבר 1970, נפגש יצחק אמסלם, חבר סיעתו העצמאית של מנחם ציוני, עם שלום וננו, שנבחר אף הוא ברשימתו של ציוני, אך פרש ממנה, סייע לחולל מהפכה כדי להכ- תיר את איש המערך בראש המועצה. בפגישתו, שנערכה בביתו של וננו, ניסה וננו לשכנע את אמסלם לפרוש גם כן מתמיכתו בציוני ולהצ- טף דמערך. וננו לא ידע כי אמסלם היה מצוייר

וננו: חכה בסבלנות, יודח ואחר-כך נמצא פתרון, שב בשקט, יהיה בסדר. יצ- חק, אתה תשב בשקט, מנחם ציוני הרי וית, שלום שלמה הרויח, אנחנו זה ש- מפסידים כאן, למה שגם אנחנו לא נר- ויח?

אמסלם: מה תרויח? הבטיחו לך משהו? מה תקבל, מה יצא לך מזה? **וננו:** חכה בסבלנות, שב בסבלנות, יהיה טוב, אני רק מציע לך עוד פעם לטובתך ולטובת שגינו...

אמסלם: מה יצא? **וננו:** ועוד איך יצא, חכה בסבלנות, אני מדבר אתך, אני לא שלום שלמה. אתה מכיר אותי, אנחנו צריכים להגיע — הזמן שלנו להרויח.

אמסלם: מה תרויח? **וננו:** קודם כל הכסף שלנו. **אמסלם:** איזה כסף? **וננו:** כל הכסף שהוצאת, וכל הכסף שהוצאתי אני.

אמסלם: מה עם הכסף, מאיפה? **וננו:** חכה בסבלנות, חכה, אתה תק- בל ואני אקבל. **אמסלם:** מה תקבל, הבטיחו שיתנו לך את הכסף או משהו? **וננו:** יתנו!

אמסלם: יתנו? **וננו:** שזקוקים לנו — יתנו, צריכים אותנו. **אמסלם:** אם הבטיחו, שיבואו ושיגידו אנחנו מוכנים לתת.

אמסלם: מה יצא לך מזה? **וננו:** יצא, אחרי ההדחה תראה ש- יצא. זה צריך להישמר בסוד. **אמסלם:** אני לא רואה שום דבר.

אמסלם: הבטיחו לך שיתנו? **וננו:** ועוד איך? אני מדבר אתך, מלה שלי אתה מקבל אותה בתור מלה, כל מה שאני אומר לך, מלה שלי זה מלה. אנו פשוט מאוד רוצים לנצל את המצב. **אמסלם:** צריכים להרויח מזה?

וננו: בדיוק הגיע הזמן. הגיע הזמן שלנו, אם לא מנצלים את זה — ועדה קרואה — לא הרווחנו שגינו, אם אתה בא אתי ושגינו יד אחת אנחנו יכולים לעשות מה שאנחנו רוצים, אתה קודם כל תשאר סגן בתואר, ואני סגן בפועל. אתה מקבל כסף, מכיר מפלגה, מה שאתה רר- צה, אנחנו זורקים את עמוס, את מנחם, את ברדוגו את כולם, מי יש יותר מזה — זה הצענו לך גם לפני זה.

וננו: אני אומר לך ברור זה לא יהיה ועדה קרואה. עכשיו ישנה אפשרות, אם אתה מצטרף — אתה מחזק את המערך. אז תמיד זקוקים לך לא כמו שעשה להם שלום שלמה.

אמסלם: אני לא שלום שלמה. **וננו:** אף אחד לא ישמע שקבלת. אתה עובר למערך, הרשימה התפוררה, ואתה חוזר למערך.

אמסלם: ואני אקבל את הכסף בשקט? אף אחד לא ישמע את זה? **וננו:** אף אחד. שני דברים אתה מק- בל, אתה רוצה דרג גבוה בעבודה שלך אתה מקבל, אתה רוצה מזכיר מפלגה. הם זקוקים לך, וננו לא יבגוד. למערך נתתי מלה שאני לא אבגוד בהם — לא אבגוד בהם לעולם.

אמסלם: מה יצא לך מזה? **וננו:** אף אחד. שני דברים אתה מק- בל, אתה רוצה דרג גבוה בעבודה שלך אתה מקבל, אתה רוצה מזכיר מפלגה. הם זקוקים לך, וננו לא יבגוד. למערך נתתי מלה שאני לא אבגוד בהם — לא אבגוד בהם לעולם.

אמסלם: מה יצא לך מזה? **וננו:** אף אחד. שני דברים אתה מק- בל, אתה רוצה דרג גבוה בעבודה שלך אתה מקבל, אתה רוצה מזכיר מפלגה. הם זקוקים לך, וננו לא יבגוד. למערך נתתי מלה שאני לא אבגוד בהם — לא אבגוד בהם לעולם.

וננו: יצא לי!

וננו: המצב שלך הוא טוב מאד. אתה תשב בשקט, אם תתן לי הבטחה לא נדית אותך — נוכיח לך את זה.

אמסלם: איזה הבטחה? **וננו:** אתה הולך חוזר למערך שלך, לא ידיתו אותך.

אמסלם: שידיתו! **וננו:** הגיע הזמן שאנחנו גם כן נחיה. זה הכל.

אמסלם: צריכים לראות את הנהגה הזו.

וננו: אתה לא אומר לאף אחד שאתה מקבל, יהי-חביבי, דע לך אם המערך הוא רוצה ראש מועצה, הוא יכול להיות בפי- נים, אתה מסכים אתי? **אמסלם:** כן — הוא ישלם בשביל זה. **וננו:** ועוד איך ישלם, זה מועצה בשי- בילו 3 שנים.

אשתו של וננו: בטח — הוא רוצה שתחלו את זה.

וננו: את אמון מלא, אנחנו מצטרפים סופית למערך, הוא יתן! יתן את הנפש שלו — זה 3 שנים... הוא זקוק לנו — זה 3 שנים אני יכול להתקדם אתי יחד, אני יכול להרויח אתו, אחרי 3 שנים הוא לא יזרוק אותי, הוא ידע שאני אדם יציב...

וננו: אני מציע לך לטובתך ולטובתי.

אמסלם: לשבת בשקט? **וננו:** בשקט, נדית, אני לוקח אותך שגינו ביחד, ומה שאני מסכם — אל תע- שה דבר בלי שאני נותן לך — למה מה שאני אומר לך זה שמעתי מהם, אני לא מדבר מהראש.

אמסלם: ממי שמעת? מציבי, מציבי! **וננו:** מציבי! יותר מזה!

אמסלם: צבי אמר לך?

וננו: בהחלט! הוא יתן לך, הוא זקוק לך.

אמסלם: למה הוא לא בא בעצמו להגיד לי — המצב ככה וככה — מתבייש? **וננו:** אני אמרתי לך ואתה הולך לסי- פר, זה לא טוב, באתי לשכנע אותך ואתה הולך לספר לציוני — בא וננו לשכנע אותך, אתה מערכניק — אתה, אחרי הי- שיבה, תבוא — רבותי, הרשימה התפוררה ואני חוזר למפלגה שלי — אתה קונה את עולמך.

הכלנתריזם המשתולל

מנחם ציוני	יצחק אמסלם	שלום שלמה	שלום ונונו	צבי סנדר	אברהם מסיקה	מנחם דיאמנט	עמוס ברכה	מרדכי ברדוגו
רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית
קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה

לקואליציה עם חברי רשימת המפד"ל, בגלל יריבותו האישית עם עמוס ברכה, ראש המועצה הקודם מטעם המפד"ל. קואליציה זו, בה נבחר ציוני כראש המועצה, החזיקה מעמד חודשיים בלבד. היא התפרקה, הוקמה מחדש באותו הרכב פעמיים, פעם בראשות שלום שלמה ופעם נוספת בראשות ציוני.

ההקדמה "אור-עקיבא" למחרת הבחירות ב-1969, היתה מורכבת מארבעת חברי הרשימה המקומית העצמאית של מנחם ציוני ושלושת חברי המערך. למרות שגם ציוני שיך למפד"ל, הוא לא נכנס

מנחם ציוני	יצחק אמסלם	שלום שלמה	שלום ונונו	צבי סנדר	אברהם מסיקה	מנחם דיאמנט	עמוס ברכה	מרדכי ברדוגו
רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית
קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה

המועצה, כאות הוקרה קיבלו השניים משרות כבוד. שלום שלמה קיבל את סגנות ראש המועצה בפועל ואילו ונונו קיבל את הסגנות בתואר. ציוני ויצחק אמסלם, הציגו לראשונה ברשימה נציגים מפד"ל היושבים באופוזיציה.

מנחם ציוני	יצחק אמסלם	שלום שלמה	שלום ונונו	צבי סנדר	אברהם מסיקה	מנחם דיאמנט	עמוס ברכה	מרדכי ברדוגו
רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית	רשימה מקומית
קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה	קואליציה

שלמה תמורת הלוואתו בזמן הבחירות. עכשיו נשאר אנשי המערך באופוזיציה יחד עם שלום ונונו, שפרשו מסייעתו של ציוני. כעבור שבוע הדיח ציוני את שלום שלמה מהסגנות, וזה חזר והצטרף למערך. שוב הוקמה קואליציה במתכונת הקואליציה השנייה, אלא שאז התגלה עניין הצעת השוחד לאמסלם, שהביא למינוי הוועדה הקרואה באור-עקיבא.

ההקדמה "אור-עקיבא" למחרת הבחירות ב-1970, נטשו שניים מחברי סיעתו העצמאית של מנחם ציוני את רשימתו, תמכו בהצבעה במערך, סיעתו לבחור את צבי סנדר, מהמערך, כראש

על ימין ושאל ערב הבחירות, הבטחות שכללו מתן טובות הנאה שונות, מ" מקורות פרנסה ועד לדיירות חדשות. שלום אילון, תומך נלהב של ציוני, קיבל אחרי הבחירות מכרז לנטיעת עצים, שהפך לשערורייה בעיירה. המכרז קבע שעבור כל עץ שקוטרו גודל 10-15 ס"מ, תשלם המועצה 125 ל"י. בסה"כ 11,000 ל"י. אילון קיבל את 11,000 הל"י, אך בין העצים השתולים היו רבים שקוטרו גודל עץ לא עלה על 2-3 ס"מ.

לא הפריע לו להיות מרוקאי בדם. לצורך זה למד גם משפט מפתח בערבית מרוקאית: "אית: אי אחונה אל אז". שפרושו המיידי "לולי הוא: כן, אחי היקרים".

החלטה לא יכלה לו. מהם לא יכול לו. והנה בא ברכה, חברו למפלגה המקורית, ודרש ממנו את הבלתי הגיוני. הוא היה הראשון שעמוס ברכה קומם נגד עצמו.

השני היה מנחם ציוני, שעמד בראש המחלקה לחינוך ותרבות. בין שאר מעשיו התרבותיים: רישום כוזב של שעות גור ספות, חשבונות אש"ל ונסיעות מנופחים ואי-הופעה לעבודה. ציוני היה כנראה בעל חוש הומור ניכר, אחרת קשה להבין כיצד בחר דתי כמנהל, הביא קבלות אש"ל ונסיעות של עשרות לירות שהתאריזו ה"תמונה עליהן הוא של יום הכיפורים. ברכה ראה מעשים אלה, ובצדק, כפגמים אסתטיים. הוא תבע את פטוריו המיידיים של ציוני.

השלישית ברשימת טעויותיו של ברכה היה שלום שלמה. הוא היה מנהל מחלקת המים במועצה. הקושי העיקרי בתפקיד זה היה הצורך לבוא בסוף כל חודש ל" בל"ת צ"ק. הסיבה היתה פשוטה. עמוס ברכה לא העז לגבות יותר מדי מסים בעיירה. כל משלם מסים היה מתנגד פוטנציאלי, וכל פטור, אוחד נלהב. כך אמנם הגיעה המועצה לגרענות מסמרי שער. אך כך גם הובטח כסאו של ברכה. והנה, תחילת עסקתו של שלום שלמה. והנה, החלטת ברכה יום אחד שמושב מספיק איתן בשביל לגבות אגרות-מים לפחות. החלטה זו חייבה את שלום שלמה להת"ל חיל סוף לעבוד.

הגרוע מכל עבור עמוס ברכה הגיע, כששלושת ה"מקופחים" התאחדו באר-פנסיבה אחת נגדו. הרב המקומי אירגן את כל הקהילה המרוקאית במקום לתמיכה בציוני. הוא לא שכן לציוני כי אשתו של עבר של ציוני היתה יוצאת מרוקו. ואשתו העמידה היא בת מרוקו ותושבת המקום. במקרים רבים לא טרח ציוני לערב את נשותיו בעניין ציוני בפשטות כי הוא עצמו ממרוקו. זה שהוריו עלו מרוסיה

תקציב זה, שהוא ענק במושגים של עיירה קטנה, שרוב תושביה פועלים שכירים. הוא יכול לחלק טובות הנאה. יש משרות. יש משכורות. יש מענקים. יש מיכרות. העולים החדשים למדו מהר מאוד את כל-לי המשחק מהותיים. מה שראו הם יישמו לאפשרויות המובנות והמצומצמות שלהם. וכאן מתחיל הקרב הגדול על השלטון בין המפלגות. אין זה קרב הנובע מחילוקי דעות רעיוניים. זהו הקרב על השלטון ועל הכסף.

בשנת 1959 נבחרה המועצה השלישית של אור-עקיבא. מתוך 7 חברי מועצה 4 מהם חברי המפד"ל. כראש ה" מועצה נבחר עמוס ברכה, מורה לא-מוסמך. שתי קדנציות עתיד ברכה לשבת בראשות המועצה — שתי קדנציות בהן תלמד אור-עקיבא כי לא כל מה שטוב למפד"ל ולעמוס טוב גם לה. עמוס, בן העדה הספרדית, דאג קודם כל, שלא ישארו מקופחים בקרב מקרי רביו. הוא הכניס חלק מהם לעבודה במר-עצה, על אף השכלתם המינימלית (אנ-שים שקשה להיפטר מהם עד היום). הוא ארגן חנויות ומקומות בשוק לאנשי שלום וגם נפנה קצת להתעסק בהטבת מצבו הוא. הדבר המסתורי ביותר שקרה לעמוס ברכה בתקופת כהונתו היא הווילה שלו. זה שהיה קשורה באוטוטרדה של כביש החוף, בכך אין ספק. רואים את זה. אך הנדסים המיסטוריים של העניין אינם מחוירים עד היום.

הווילה של ראש-המועצה

במקורו הסיפור הוא כזה: כשתוכננה האוטוטרדה, התחשבו מתכנניה במי-קומה של אור-עקיבא, ובמקום להמשיכה ישר, בצורה שתתקן את אור-עקיבא מחוף הים ומאזור קיסריה, ביצעו מעקף מאחורי העיירה, דרך אזור התעשייה. באותו אזור אמור היה המיליונר שפירא, בעל מפעל השטחים המקומי, לבצע את הרחבת מ"ל ע"ל.

צבי סנדר, ראש סיעת המערך המקורי מית, וי"ר לשעבר של אור-עקיבא מספר, כי שפירא בא אל ברכה ואמר לו כדל-קמן: "אם אתה מצליח להעביר את האו-טוטרדה מהשטח שלי למקום אחר אני דואג לך לווילה".

דבר אחד בטוח, האוטוטרדה היום אינה עוברת במקום בו תכננו אותה. היא עוברת בלב אור-עקיבא. שני דברים בטר-חיים נוספים: שפירא הצליח להרחיב את מפעלו, ולעמוס יש וילה.

כשנשאל עמוס כיצד יתכן כי מורה לא מוסמך ומאוחר יותר יו"ר מועצה שמש-כורתו הסתכמה ב-750 ל"י נטו, יצליח לה-סוך כסף לוויילת פאר, ענה: "אני עובד מגיל 14. כל ימי סכסתי וזה מה שהגעתי אליו". קצת קשה להבין איך קשה לה-עברית בתלמוד-תורה בטרופות להרוויח 4000 ל"י לחודש, סכום שלפי טענתו של ברכה השתכר שם, וממנו חסך לבניית הווילה.

אחרי שעשה לביתו נפנה ברכה לארגן מעט גם את הווילה. בית-הדואר, שהיה צריך להיבנות במרכז המסחרי, הועתק בעזרתו האדיבה סמוך לבית הווילה. המ"ל רה לא היתה לדאוג לאם שלא תכתב חלי-לה רגילה רחוק מדי. פשוט יותר. עמוס קיווה שבכך יצליח להעביר גם את כל כו-בד משקלו של המרכז המסחרי לאזור. זה שבית-הדואר תקוע היום בקצה הניח ביותר של העיירה לא הטרד או את עמוס בכלל.

שלושת

המקופחים

אך לא לעולם חוסן. עמוס עשה שלוש טעויות גורליות. שלושתן היו מעשים תובעניים מאד, שפועלם שכל אורח שומר חוק חייב היה לבצען. המעשה הראשון היה נסיון לחייב את הרב המקומי מגשה מלול, שהוא גם יו"ר המועצה הדתית, ב"דו"חות כספיים. הרב לא היה רגיל ליחס כזה. מאז ומתמיד עשה בכספי המועצה הדתית כעולה על רוחו, ואיש לא ציפצף. הוא בנה קרנות תל-מידי ישיבה עניים, ובנו, שהיה בן ישיבה עני, נחמך בה. הוא הקים קרן לנצרכים, שאחיו — שהיה נצרך מאד — צרך ממנה. הוא סירד לאשתו משכורת חודשית מכס-פי המועצה, שהיא אשת הרב היא אוטו-מטית רבנית. הוא שחח והתפתל, התכווץ והתרחב ותמיד הצליח לשמור על מעמדו.

פרסים

לנאמנים

מה שהיה אשר נזכר לקריית-שמונה, ומה שהיה מחלוף לבית-שאן, היה מנחם ציוני לאור-עקיבא. ציוני בן ה-29, נאה ומשכיל, הוא יליד הארץ, תושב תל-אביב לשעבר, חניך תנועת בני-עקיבא ופעיל במרכז המפד"ל. אביו הוא מנהל סניף של בנק המזרחי וכל אנשי צמרת המפד"ל הם ידידיו. הוא למד מיקרוביולוגיה באוניברסיטת בראיילן, אך לא השלים את לימודיו בגלל התנגדות הוריו.

בגלל החיכוכים המשפחתיים, נאלץ ציוני לנטוש את תל-אביב. הוא מצא תע-סוקה בגלות אור-עקיבא. תוך זמן קצר גילה כי מקום מעין זה הוא מקום אי-דיאלי עבור צבר משכיל וממולה. שהוא שפאתו וחולם על קאריירה פוליטית. וכך הקים ציוני ב-1969 את הרשימה העצמאית שלו. שמטרתה היתה להדיח את עמוס ברכה מכס השלטון. תוצאות הב-חירות היו מפתיעות. הבוחרים המקומיים, שמאסו במעשי המועצה המקומית הקודמת, העניקו לרשימתו של ציוני ארבעה מקרי-מות מתוך תשעת חברי המועצה. המערך זכה ב-3 מנדטים, והמפד"ל, בראשות עמוס ברכה, רק בשני מקומות.

לא רק אישיותו, המיוחדת במינה, של ציוני, היא שסייעה לו לגייס קולות. לא במעט סייעו לו בכך ההבטחות שפירסם

הכלנתרים

החדשים

רבים מאזרחיה הנאמנים של אור-עקיבא, שנתנו אמנם בציוני, סברו (המשך בעמוד 34)

זוכרים את לילה'לו?

אם כן - אז התכווננו

לערב של נוסטלגיה משתככת!

וירח תימני עטוף טלית
והרוח שרה שיר בת'מנית.
„ואני זוכרת שבאותם ימים היו כליכך
ברגים לגבי אלתרמן, שלא השתמשו בכל
מה שכתב, אבל הוא לא היה ברון, ולא
היה קפריזי, אם היה מביא טקסט שלא
התאים, היה מביא למחרת גירסה אחרת.“
ולין: „אני זוכר איך שישבו בסמדר
וחשבו על התיאטרון החדש. כבר אז
היתה בעייה גדולה להשיג שחקנים, ש-

דמארי: „הייתי ילדה עם עיניים עצומות“

יידעו עברית, קודם כל, שיידעו מה זה
לשיר ולרקוד עם כובע יפה וחליפה אלגני
טית. את אלף הלירות הראשונות להקמת
התיאטרון הלווה לי חבר, ובו במקום הצעיר
חי למתחתיו רוזין 80 לירות לחודש,
במקום 60 שקיל עבור הופעתו בבית
הקפה. היה לנו מזל שבזמן המלחמה באו
הרבה שחקנים מפולין ומרומניה, ואני לא
קימצתי בכסף, כי תמיד ידעתי שמישהו
טוב באמת, משתלם באמת, וכך הגענו
לשבעים איש, שהתפרנסו בלילה'לו.
רוב שחקני לילה'לו אינם עוד כפי-
רי אריות מסוגם של מיכאל גור,
שמואל פישר, ג'ני לוביץ' ומתתיהו רוזין
(„אני רוצה רק להציג“, ו„שיר השיכור“).
אחרים נתפזרו לקצות תבל.
מרים פריש חיה בברזיל, אירנה רוזיני
סקה, מי שהיתה הפרימדונה הסקסית של
הלהקה, ושכבר אז, זוכרת שושנה דמארי,
תפרה את בגדיה אצל לולה בר והביאה את
לבניה מפרס, חיה היום בניו יורק, וישנם
אחרים, ייבדלו לחיים ארוכים, החיים בארץ
עד היום, שניים מהם גם משתתפים בתוכ-
נית החדשה (חדשות לילה'לו): אלכסנדר
יהלומי ועקב בן-סירא. בצידם יופיעו
שחקנים חדשים — ריקי גל, שתשיר שיר
רש של יאיר רוזנבלום, שנכתבו במיוחד

לאלתרמן שלוש לירות עבור השיר הראי-
שון שלו ללילה'לו.
לילה'לו, לכאורה, השגל דאשתקד החי
רק בזיכרונותיהם של אנשים, אם הם
עדיין בחיים: באלבומי זכרונות, בכריכות
עור מאירופה; בתוכניות תיאטרון שאי-
אפשר שלא לצחוק ממחירן (25 מיל);
במודעות הפירסומת הראשונות בארץ
(„לבך לפיזומן, תיאטרון לי לה לו, לבך
לסבון, סבון לי לה לו“); בקיטעי עיתון
נים צהובים של העולם הזה בעריכת אורי
קיסרי, ובסיגריות („גלובע — שיא ה-
סיגריות בארץ“) שכבר אינן מעלות עשן.

רבים טענו שלילה'לו היה בעצם
תיאטרון לא-רציני. אחרים זוכרים שזה
היה, בסך הכל, קישט אחד גדול, ושהי-
קומקום היה חריף יותר. שלילה'לו היה
חיקוי לרוזין פולני, להומור הונגרי ור-
לשמלות של הוליבוד בתור-הזהב. המבק-
רים של אז ניבאו ללילה'לו תוכנית אחת
בקושי, והוא איכזב אותם ומילא אול-
מות. אבל רבים אחרים מודים שאם היתה
פעם סאטירה טובה בארץ, היא צמחה בי-
לילה'לו.

ולין: „מה זה סאטירה? זה כמו פאפי-
ריקה מפולפלת! אתה צריך לטעום ממנה
בקצה שפתך, ולהבין את כל השאר!“

מבקרת אנכי בכנסת,
מתיישבת לי בין הקהל,
אני פשוט נובלת וגוססת,
וחושבת שצריך בכלל
לסבן אותם במים,
ולשים בתוך הדוד
ולהרחיח שעתיים
ככה ככה, very good,
ולגלגל אותם על לוח,
ולשטוף, אם לא זזים,
ולתלות אותם ברוח,
ולטחוס את הברזים.

קדצ'קין: „לאלתרמן היה איזה חוש
נבואי. היום, כשרוצים לעבד אותו להצגה
מחדשת, רואים שבעצם אין מה לעבד.

כן, זוהי באמת שושנה דמארי, בחברת הבמאי הפולני יארושי, בתצלום
ברוך הזמן, על רקע תפאורת התוכנית „הטרקלין“, בשנת 1947. היתה
זאת תקופת הזוהר של לילה'לו, שהתמחה אז בעקיצת הברזים, בהשראת פיזומני אלתרמן.

המלכה

לילה'לו חוזר

באוירה מתאימה. משה סולו (פישקה בי-
מילואים), גינט דינר ואחרים.

דמארי: „מישחק זה היה דבר אחר
לגמרי בימים ההם. מעולם לא חשבתי ש-
אני צריכה לשעשע מישהו, להתייפות או
להשפיע במיוחד בחיצוניות שלי. הייתי
כליכך רצינית, מין ילדה עם עיניים עצור-
ות, הייתי נראית כמו מעפילה. אולי לכן
בחרו לשם בפי את שירי של אהרון אשמן
ה„הביתה“, בתוכנית הטרקלין שביים ה-
במאי הפולני הנודע יארושי. עמדתי אז
בשימלה אפורה על רקע ארבעת הגדוד-
לים, שהיו מעין בובות, וניענעו בראשם
לאות „לו“, כשאני שרתי והתחננתי
„הביתה“ —

וראיתם את דמותי בענן הנוסע,
וראיתם את דמותי באור-יום הנוגע,
וקולי ירדפכם, לא נחם לא רוגע —
הביתה! הביתה! הביתה!

אותה תוכנית טרקלין, שלחה חציה לא
רק בארץ, גם בעולם החדשות, יושב לו מיכאל
גור בתפקיד היתודי הקרנתי, ואינו יכול
להבין כותרת מעין זו: האובסטרקציה
הפרלמנטרית גורמת למיליטאריזם קונס-
קיס כגון אלה:

„מקלחת קרה ניתכת על העתונות שלנו.
ביחוד על עורכי החדשות. יושב לו מיכאל
גור בתפקיד היתודי הקרנתי, ואינו יכול
להבין כותרת מעין זו: האובסטרקציה
הפרלמנטרית גורמת למיליטאריזם קונס-

רואים כמה שהיה נפלא ואקטואלי.“
אייפסס, כך שמענו וקראנו,
היו אומרים על איש, על זה או זה,
פשוט גנב הוא או פשוט שקרן הוא,
פשוט מלאך הוא או פשוט נבזה,
אבל זמננו קצת יותר מורכב הוא,
כיום, לפי החוק, אין שום רשות
לומר על זה או זה: פשוט גנב הוא
כי הגנב הוא לא כליכך פשוט.

ולין: „מספרים שכאשר גמר אלתרמן
את הגימנסיה הרצליה וכתב את השיר ה-
ראשון שלו, שכבר אז היה בסיגנון ה-
אלתרמני הטיפוסי, (וכמובן שלגבי אותם
הימים נחשב לאוונגארד מוחלט), נבהל
אבא שוהי ידוע כמחנך גדול, ורק
לחברו הטוב ביותר, חיים נחמן ביאליק,
תראה חיים נחמן, הוא אמר, ווס איס דו
געשריבן (מה כתוב פה?) ביאליק קרא את
השיר, החמיץ את פרצופו ואמר: שלח
אותו לעבוד את האדמה. אלתרמן האב
שלח את אלתרמן הבן לצרפת, ללמוד
אגרונומיה. אחרי חמש שנים חזר האגרו-
נום אלתרמן, ושלת את הסאטירה.“

דמארי: „נפגשתי עם אלתרמן בקפה
גינתי. הוא הביא לי את השיר החדש ש-
כתב בשבילי, מרים בת'מנים, וקרא אותו
בפני השתוממתי. לא יכולתי להבין איך
הוא מכיר כל כך טוב את הגיואנסים ה-
עדינים של ההווי התימני: כל היום ארוץ, אדופק בקבקים,
אך בליה יא, אין קץ לכוכבים

„מה זה היה לילה'לו? חושב קלצ“
קיין-מוזיקאנט בדרך לאולם הגדול, „זה
היה אולם ישה חפץ הקטן, זה היה בימי
ההפלות, קומה שנייה לככות את ה-
אור! זה היה מגדאט. זו היתה מיטרה
יהודית וחוק אנגלי. זה היה קהל שצחק
פחות מאשר הוא צחק היום מהגשש אבל
היתה לו השראה אחרת. זה היה הומור
אחר.“

„לילה'לו“, מתלהב משה ולין, ה-
אימפרסרי הראשון בארץ, (לפני שהעולם

ביאליק על אלתרמן: שיילך לעבוד האדמה!

הזה המציא את המילה „אמרגן“) בקפה
רוזל החדש, „לילה'לו זה תינוק שנמצא
בבטני שמונה חודשים, והעומד להיוולד
מחדש בעוד חודש. להיוולד מחדש, כי
הוא נולד בפעם השלישית.

בפעם הראשונה זה היה בקפה סמדר.
בסביבות שנות ה-40, זה היה מין בית
קפה על הטיילת, שלשם באו בעיקר אנגי-
לים ונשים מפוקפקות. שם היינו יושבים,
נתן אלתרמן, מתתיהו רוזין ואני, ומכבדים
זה את זה בכוסית. כל אחד בתורו, כשי-
הפרוטה היתה מצוייה בכיסו, ושם שילמתי

שושנה דמארי הרימה את שפופרת ה-
טלפון: „כן, מדברת שושנה דמארי. כן,
כן, ברצון. שלחי לי את כתובתך, ואשלח
לך בתורה תמונה בחתימתי. כן, בשמחה.
שלום רב.“

הכלנית טרקה את השפופרת בצפון תל-
אביב כשחיוך של אני מצפת על שפתיה:
הילדות האלה לא נותנות מנוחה. מצלצ-
לות ביום ובלילה. ואלה בדיוק אותן ה-
לדות הרצות אחרי ששי קשת ברחוב.
כזה הדור של היום. ולחשוב בומגים שלנו
על לילה'לו, זה כמו לחשוב על השלג
דאשתקד. בלתיאפשרי.“

ליאון מוזיקאנט ממחר לתיאטרון.
עליו לפתוח את הצגת המזענים של נסים
אלוני במלים „השלג דאשתקד. ליידיס
אנד ג'נטלמן. תמיד השלג דאשתקד.“ ור-
באותן מלים עצמן מסיים ליאון מוזיקאנט
את ההצגה.

וזאת אומרת שרפאל קלצ'קין, הלא הוא
ליאון מוזיקאנט משחק נוסטלגיה בערב ור-
מביים נוסטלגיה בבוקר. כי בבוקר הוא
ממהר לחזרה של חדשות לילה'לו, שאינו
אלא חידושו של תיאטרון ישן. תיאטרון
ישן שצריך לעשות איתו הכרה מחדשת.
למען אותם שאשתקד הורדמו עליידי
שושנה דמארי ב„דובי דובי שן“, והיום
בניהם מבקשים אוטורפרים ממנה ומשמי
קשת. למען אותם שיקבלו את נתן אלתרמן
בתוכנית הלימודים החדשה בבית-הספר.

שושנה דמארי שאישיותה קשורה בזיכרון הדור בשם **ליילה-לו**, יחד עם שמו של נתן אלתרמן. תצלום אופייני זה מזכיר את התקופה, כאשר שר העם כולו את שירי אלתרמן—דמארי: „אני מצפת“, „כלניות“ ושאר פיזמונים.

שלום עליכם, כדי להציג את התוכנית הרחשה, הבנויה כקטעי-נוסטלגיה וסאטירה עדינה חדשה, מוגשים בצורה אלגנטית.

„תיאטרון זה כמו לחם. אם אינו אפוי טוב, הוא דוחה, אם הוא נאה, חום בהיר, קליפתו פריכה ובצקו אפוי היטב, אז תענוג לנגוס בו.“

זה דברו של אדם אשר עשה פסטיבליזם ותחרות-כשרונות עוד בי שנת 1940. אחרי שבשנת '32 התחפש יחד עם שרה אסנת-הלוי לזוג בדואי, כדי שייוכלו להסתנן למלון מפואר ברומניה, ולזכות ב„באנקטים מיוחדים“.

הוא שהביא את חנה אהרונל עד לזול-דורף אסטוריה, ואחר-כך הביא לשם את

ולין: „ההורוסקופ אמר שאהיה מפורסם יותר!“

מדיט מקבה. אין ספק, הוא בקיא בכל הרטריקס לעשיית כוכבים ולאפיינת תגליות. וגם הפעם הוא מקווה שאולי יצליח להקים מטה של כתבנים צעירים, מיוחדים לליילה-לו...

הוא מראה בגאווה את המזכרת העתונאית היפה ביותר שיש לו מאורי קיסרי, שהקדיש לו, לפני עשרים שנה, פליטון, שהסתיים כך:

„דראה את, לילית פעוטתי, בני-אדם מחולקים לשני סוגים: אלה המסדרים את האחרים והאחרים — שסודרו עליידי הרשונים... וחוששני לומר שהערב סידור ולין את כולנו.“

שושנה דמארי מעידה על משה ולין כי „יש לו כוח השפעה גדול, שתמיד השיג את הכוחות הטובים ביותר“, קלצ'קין טען ש„דווקא בשנות השפל הנוראות ביותר, הקים ולין תיאטרון עם הכוחות הטובים ביותר.“

ומישה אשרוב הסכים להופיע חגים אין כסף בליילה-לו המחודש, לתקופה בלתי-מוגבלת. לפי רצונו של ולין, ואילו את הסטודיו שלו נתן בחינם לחזרות, והרי סוף כל סוף היה זה ולין, שנתן למישה אשרוב 60 לירות לחודש, כשפוטר מ„הבימה“, כדי שיוכל לפרנס אשה ושלושה ילדים. ואז היה מישה לוקח לתיאטרון את אשתו וילדיו על האופנוע, כדי שלא יצטרכו לקחת בייביסיטר.

אבל זה כבר שוב נוסטלגיה.

נראית כאן (מימין) במערך כון, המלגלג על האחיות שהכריזו אז על שביתה. זה היה בראשית שנות החמישים. אהרונל היתה הכוכבת המיוחדת של ולין, הוא גידל ובנה אותה מילדות, עבר עימה בחו"ל, אחרי שנסגר לליילה-לו.

חנה אהרונל

והקהל היה יורד למיקלטים. לפעמים אפילו לא ירדו. פשוט התרגלו. והפחד היה חולף בעזרת ליגלוג מר על הגורמים ל-מלחמה. (אלתרמן):

שם באו"ם הם יושבים להם יחד, ומחייכים במתיקות ובטוב, ומאחלים זה לזה — מחש פחד — כחיות שיצאו מהכלוב, שותים להם ויסקי בברים, ועורכים זה לזה כמין כייף, אך עוזבים רק את הקוליאדים הם אומרים, „הלואי תישרף!“

ולין: „לפני שנה אמר לי ההורוסקופ שלי שאהיה יותר מפורסם, ואזכה להצלחה גדולה יותר, משראיתי אייפסם בחיי. ואני ראייתי תקופות רבות, מצבירות. כמה

האשה הסקטית שבאה מפולין, היתה סמל-המין של התקופה ההיא. היא הזמינה את שמל"ו תיה אצל לולה בר, והביאה את לבניה מפאריס — דבר שהיה בלתי-נשמע בימים ההם. כיום היא חיה בארה"ב.

טרוקטיבי. כיצד להבין? ובכלל, כה הרבה ראשי-יתבות! מה ההבדל בין די.די.טי. וסי.איי.די. אין הבדל, לדעתו.

„ארבעת הגברים של הלהקה, יהלומי, רוזין, גרנובסקי ורוזין — נותנים לנו את המכסימום, בגללם טיפוסים של ארבעה אידיאליסטים-פלגמטיים-דפלקטיבים...“ (ג. דון, חדשות הערב, 27.6.46).

באותו מאמר, תחת הכותרת „מכירה כללית של שלאגרים בליילה-לו“, מתלהב כתבו ששושנה דמארי: „ואחרונה אחרונה חביבה שושנה דמארי. הבחורה והתאור מים הוא שיא חדש. הוא אינו נופל מן הכלניות ואני מצפת... שכני משמאל היפריון בהתרגשותו. אשתו הרגישו: יצחק, מה אתה מתלהב כל-כך? לא ראיית אף פעם? תימניה?“

קלצ'קין: „הביקורת בעיתונים היתה חשובה, והיתה חריפה מאד לפעמים. אחד המבקרים כתב על שחקנית אחת שהיא הרגה את אלתרמן. זאת לקחה את העניין ללב, ולמחרת באה לתיאטרון ממורת ב-ככי ומיואשת לגמרי. אחד השחקנים, שריחם על השחקנית הצעירה, בירר את כתובתו של המבקר, (חיים גמזו) ביקר אצלו וסטר לו על פניו, באופן אישי.“

מבקרים רבים טענו שהסקציה בליילה-לו לוקים ב„הומור עדתי“ (מצחק עד כמה אקטואלית הטענה גם לגבי הבמות הקטנות של היום) אבל בזה היה כוחו של ליילה-לו.

קלצ'קין: „הקהל בא להאפלה עם פנסים“

לו, בהומור על דברים קטנים, על יחסי חברה, על טיפוסים של יוסי-יום ועל שבי-תות שכבר אז, מסתבר, היו באקטואליה (י. אורלנד):

אנו אחיות שלוש אבל יש להן בראש מה לתבוע ולדרוש!

על מינהגים ומנהגים בארץ-הקודש (שיר הויבל, ג. אלתרמן):

זהו מינהגנו במולדת — טוב שיש עוד זה, תודה לאל, לילדים קטנים יש יוסי-הולדת לילדים גדולים ישנו יובל.

קלצ'קין: „אני זוכר שהיה קהל מיוחד, שנשאר נאמן לתיאטרון גם בימי ההאפלה של המלחמה. זה היה הקהל עם הפנסים הקטנים. אפילו למבקר-הכרטיסים היה פנס קטן, וסידרו לו מין „פארוואן“ שכוה, מין מיכסה, שלא יראו את האור. לא פעם היו אועקות שהפסיקו את ההצגה.

האימפרסריו כך אהב משה ולין לקרוא אז לעצמו, לפני שהעולם הזה המציא את המילה „אמרגן“. הוא עבר את העולם עם ברכה צפירה, גילה את אסתר גמליאלית וגידל את חנה אהרונל, „כל הציפורים התעופפו להם ובנו לעצמן קנים חדשים, אבל אני עודני מסוגל לגדל ציפורים חדשים!“

(המשך ממעמד 31)

כי כאשר יעמוד בראש המועצה, הרי אפילו אם לא יקיים את שפע הבטחותיו, יביא את העיירה אל המנוחה והנחלה. מה שקרה היה ההיפך בדיוק. תוך שי שה החודשים הראשונים לשלטונו של ציוני באור-עקיבא, ארעו שש מהפכות ושש פעמים נבחרו ראשי המועצה (ראו טבלאות). כמה פעמים התפטר ציוני מ-רצונו ונטש את ראשות המועצה, רק כדי לבוא ולתבעה שוב כעבור זמן קצר. ההסבר שנותן ציוני לקריות ההתפטרות, נוגע בהתקפי הדיכאון שסבל מהם כתוצאה משרותו במילואים באותה תקופה, ובבעיות גרושיו מאשתו. צבי סנדר, יו"ר סיעת המערך במקום, ושותפו הקו-אליציוני של ציוני בקדנציה הראשונה, נותן לכך הסבר שונה לחלוטין. לדעתו קיווה ציוני לקבל בבחירות מכסימום 2 מנדטים. בשני המנדטים קיווה לתמרן ולהצביע את עצמו למרבית במחיר, ואז לשבת בנחת ולהנות מפירות נצחוננו. הי עובדה שקיבל 4 מנדטים העניקה לו אמנם נצחון, אך כפתה עליו יחד עם זה עבודה קשה. סנדר זוכר היטב אותם ימים בהם קילל ציוני כל השבוע את "העבודה המחורבנת והמקומם המחורבן". בסוף השבוע היה נזעם לרוחה ונוסע תל-אביב, רק כדי לחזור ולקלל כל השבוע הבא.

תמרוננו וחוליו של ציוני, הביאו אותו לבסוף להפסד שניים מאנשי סיעתו. האחד היה אותו שלום שלמה זכור לטוב, אשר עזב את ניהול מחלקת המים כדי לתמוך בציוני. שלום נתן לציוני לפני הבחירות כ-10,000 ל"י, אותם הבטיח ציוני להחזיר לו בתוספת ניצחון לאחר הבחירות. אך חצי שנה לאחר היבחרו החזיר ציוני בקושי את סכום הקרן. האשמה כמובן לא היתה בציוני כי אם במרכז המפד"ל, משם קיבל ציוני את כל כספיו. אך פרט זה לא עניין את שלום שלמה והוא החליט כי כדאי לו לעבור למקום עשיר יותר בנכסים. בגלל העובדה המצערת שהמערך אינו מקי כל פורשים, לא הצטרף שלום לשום סיעה. הוא נשאר במועצה ובתאום עם אנשי המערך עשה הכל להכשיל ציוני. הפורש הנוסף מרשימת ציוני היה שלום ונונו. ונונו, שהתחיל אף הוא את הקאריירה הפוליטית כמורה לא-מוסמך, חשב להילבנות מן הפוליטיקה מהר יותר מבש ציוני איפשר לו. הוא היה שקוע בחבובות וקיווה כי בעזרת הרשימה החדשה יעלה בידיו לצאת מן הבזק. משבוששו הכספים לבוא החליט להביאם אליה. כיוון שברור היה כי המפד"ל אינו מעוניין לקנות איש מאנשי ציוני, שהרי נחשבו למעשה לאנשי שישם שלהם, קפץ לכיוון המערך. טעותו הגורלית היתה נסיגנו למשך עמו את יצחק אמסלם אחורן-מוהיקניו של ציוני. ונונו ניסה לפתותו בכמה פגישות לעבור לצד המערך תמורת כמה נקבות פטורות, כמו אלפי לירות ומשרת מזכיר המועצה. הוא הסביר לאמסלם כי הבטחות אלה באות "ישר מלמעלה" והוא יכול לבטוח בהן במאת האחוזים. אמסלם הנאמן לא התן חבט הרבה, הלך לציוני וסיפר לו את כל הסיפור. ציוני שכנע את אמסלם לביים פגישה נוספת בין שניהם. בפגישה מצץ אמסלם שנית את כל הבטחות המערך ש-הועברו דרך ונונו. בעזרת משרד אחרון טי, שהטמין בכיסו של אמסלם, ומכשיר הקלטה, הקליט ציוני את כל השיחה והע-בירה למשרדה (ראו מסגרת).

כך נשאר ציוני עם שני מנדטים בלבד: הוא ואמסלם. אך בטרם הספיק לתמרן בהם קפץ עליו רוגזו של משרד הפנים. אפילו שר הפנים המפד"לי לא יכול היה להשי-לם עם השרעוריה הציבורית במועצת אור-עקיבא. מינה ועדה קרואה למקום, שגם רוב אנשיה הם חברי המפד"ל.

מיתקנים שימושיים

עיד שמונתה הועדה הקרואה, בי שלהי 1970, הספיק ציוני, בחודשים המעטים של כהונתו, לתת דוגמא מאלפת של שלטון נמרץ. כך, למשל, הוא הוציא בסיוע של משרד פירסום, עתון של המוע-צה המקומית בכספיה, שהיה מיועד לחלר-קה לתושבים, מובן שרוב החומר בעתון נועד לתקוף את יריביו הפוליטיים, כולל את חברי הקואליציה שלו. הכותרות הרא-יות בעתון המועצה היו, למשל: "שע-רויה במועצה — סוכל נסיון לשחוד", או "קנוניה להכשלת המועצה — בשי-תוף גורמי חוץ".

1783

העולם הזה

תשבץ

8	7	6	5	4	3	2	1
		13		12	11	10	9
	18		17	16			15
		22	21	20			19
		27	26	25	24		23
	33		32	31	30	29	28
		37	36		35		34
			39				38
45			44	43	42		41
	51		50		49	48	47
		56	55		54	53	52
		62		61	60	59	58
			65		64		63
		69	68		67		66
			71				70

את פיתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136, תל-אביב, ולציין על גבי המעטפה: "תשבץ 1783". בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים.

מאבות תנועת העבודה בארץ.

מאונך: (1) מדינה אירופית. (2) רכני לוח. (3) כלא ישראלי. (4) זועף. (5) בן צאן. (6) אבן יקרה בממשלת ישראל. (7) שרץ מוצץ דם. (8) יישוב ליד פתח-תקוה. (9) אליל כנעני. (10) מזבח. (11) חוסר תקווה. (12) ממצות הדת הקתולית. (13) שדה חרוש. (14) ידען. (15) גנרל רוסי שנלחם בנפוליון (מלחמה ושלום). (16) מה שאין לממשלת ישראל. (17) סופר ישראלי (ה-כוחות השחורות). (18) מטבע יפני. (19) קו, רצועה. (20) כריית אשכים. (21) בו למדו ילדי ישראל תורה בגלות. (22) בן הנכר. (23) מחוז בפקיסטן. (24) תנאי. (25) קול גברי. (26) מועצת גדולי התורה בימי בית שני. (27) בן ישראל. (28) מחיצה. (29) חגיגה. (30) חיק לעטים. (31) שרב. (32) ידען ובקי. (33) קטע בביצוע שחקן או זמר יחיד. (34) נסיון קשה. (35) ריקוד. (36) סבור. (37) מזכיר האו"ם הרא-שון. (38) עיר בהולנד.

מאונך: (1) מלך ישראל, בנה את קיר-סריה. (2) מחזאי אנגלי. (3) צד מערב. (4) עשרת אלפים. (5) בן בקר. (6) בירת בבל. (7) לאום. (8) הפיכה לתעשייה. (9) גאוה. (10) מלא התפעלות. (11) שולט ביד קשה. (12) נהר בצרפת. (13) גנרל דרום ויאטנאמי. (14) אויב. (15) אציל. (16) נמצא. (17) מחבר טרגדיות יווני. (18) מכיר נויי האל. (19) מכתב לכתוב בו על לוחות שיש. (20) פלא. (21) תירוש. (22) מחצית הקוטר. (23) אדמירל גרמני, ראש שירותי הביון במלחמת העולם השנייה. (24) אסף למקום אחד. (25) איבר חיוני. (26) מדינה ים תיכונית. (27) קיסר רומי, יור-שו של יוליוס קיסר. (28) בית הציפור. (29) גבה מצח. (30) שערותיו נשרו מצד הפנים. (31) ענף. (32) ידית. (33) הגה, דבר שפתיים. (34) לדרון בכוח. (35) ממסדי רומי. (36) מורה. (37) תהיה, חוסר החלטה. (38) טנא. (39) כותב דברי שירה. (40) אוניברסיטה אמריקאית. (41) בירת טיבט. (42) על מנת (ר"ת). (43) שמן מעט. (44) 71

חשבץ 1783

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל ספרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק יש למצוא איזו ספרה מייצג כל סמל של ריבוע.

$$\begin{array}{ccc} \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} & - & \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} & = & \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} \\ \\ : & - & \\ \\ \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} & + & \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} & = & \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} \\ \\ \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} & \times & \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} & = & \begin{array}{|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} \end{array}$$

את התשובות יש לשלוח על-גבי גלויות בלבד לת.ד. 136, ת"א, ולציין על גבי הגלויה: "חשבץ 1783". הפתרון צריך להכיל את כל התרגיל במספרים. המועד האחרון למשלוח הפתרון — 9.11.1971.

בין הפותרים נכונה יוגרלו שלושה פרסי ספרים.

ציוני דאג גם לצייד את המועצה בי-מיתקנים שימושיים שלא היו ברשותו מעולם: מצלמה, כדי שיוכל לצלם בעצמו תמונות לעתונתו; טייפוקורד, שטיח מקיר לקיר בחדרו ומגן אוויר. ביובו כספי המועצה, עורר עליו את חמתו של הד"ר נפתלי אילתי, הממונה על מחוז חיפה במשרד הפנים, שהיה משגר לציוני מכתבים תקיפים בנוסח: "גודע לנו שרכשתי לך מועצה רהוה וציוד באלפי ל"י, כולל מוגן אוויר — נא להודיענו מיד מהם מקורות המימון להוצאות אלה, אם ית-ברר שאין כיסוי תקציבי להוצאות אלה, נהיה נאלצים לנקוט נגדך בכל האמצעים החוקיים".

אבל מי שהפסיד במינוי הועדה הקרואה יותר מציוני, היתה המפד"ל. ברוך צור, 27, מאותם צעירים תמימים שהלכו אחר ציוני והבטחותיו בעיניים עצומות, מספר: "לפני הבחירות תרמו תומכים אלפי לירות כל אחד למימון מע-רכת הבחירות. ציוני הבטיח להם כי ה-מפד"ל יחזיר להם כל גרוש. החשבון של מרכז המפד"ל היה פשוט. כל מנדט שקיבל ציוני הוא למעשה מנדט מפד"לי. ציוני היה איש מפד"ל, חבר מרכז המפד"ל ולא חדל להיות כזה גם כשייסד את רשימתו העצ-מאית. מרכז המפד"ל קיווה שאחרי הב-חירות יישבו בלחץ מגבות את הסכסוך בין שני אנשיהם — ציוני וברכה. בכך ירוויחו מן הסכסוך תוספת כוח. וכך בדיק היה, משונכת ציוני כי לא יוכל לתמרן בארבעת המנדטים, וכשהקואליציה שלו עם המערך נחלה כשלון חרוץ, נכנע ללחץ מרכז המפד"ל, השלים עם עמוס ברכה, שונא בנפש ונכנס עמו לקואליציה. אבל הכלנותרים הכשילו את חשבון ה-מפד"ל.

מאזן האימה המקומי

יום מתרחשים באור-עקיבא דבי רים מווריי, האויבים בנפש מתלכ-דים שנית, מלבד המפד"ל יש גורם נוסף המסוגל ללכד את מנחם ציוני ואת עמוס ברכה — זוהי הועדה הקרואה. שני ראשי המועצה לשעבר פועלים עתה כתף אל כתף בחתימה תחת ניהול העיירה בידי א-ני שי הוועדה הקרואה. אולם במאבקם המאוחד אין הם שוכחים להניח את עצמם ליום יבוא. יום אחד הרי תלך הועדה הקרואה ואז יצטרפו שוב ל-הלחם זה בזה על השלטון. לכן הטיחה ציוני את עצמו לצלם מכתב שנשלח ב-עילום-שם לועדה הקרואה, מכתב שלדברי ציוני נכתב בידי ברכה. במכתב התמים מתאונן תושב מקומי על אשפה המצטברת בפתח ביתו מבלי שיפנהו. הוא מאיים ל-שפוך את האשפה בפתח בית המועצה אם לא תפונה במהרה מביתו. ציוני רק שוכח שהוא עצמו פועל במימדים הרבה יותר גדולים. לא מומן פירסם עצמה על מחדלי הועדה הקרואה, עליה השתדל להחתים תושבים רבים ככל האפשר.

לא רק ציוני וברכה אוספים חומר זה נגד זה. כמעט לכל עסקן באור-עקיבא יש תיבת פנדורה משלו. מאזן האימה במקום נשמר כמעט באותה צורה בה הוא נשמר בין המעצמות. כל אחד מהעסקנים יודע כי אם יפצח בשיר, יקחו אותו האחרים יחד עמם למקום אליו ישלחו. יש הרבה מה לתקן באור-עקיבא. הרבה יותר ממה שועדה קרואה אחת יכולה ל-עשות. הועדה הקרואה עושה הרבה ל-שינוי פני הדברים. היא הכפילה את סכום המיסים שנאסף מתושבי המקום. היא מייצלת את השירותים. אבל איש מבין חברי הועדה הקרואה אינו מתגורר במקום. הם בבנין המועצה. בסופו של דבר, יהיה צורך לתחזיר את השלטון לתושבי המקום. וכדי שהם יוכלו או לנהל את העיירה ביעילות, יש להכין עתודה של עסקנים ו-מנהלים מקומיים שהיה משכילה וישרה יותר מאלה שקדמו להם ושהרסו את ה-עיירה במשך קרוב ל-12 שנים. ספק אם הועדה הקרואה תוכל ליצור עתודה כזו. בינתיים ממשיך מנחם ציוני ללוש עין לשלטון. לפני שבועיים נכנס אל מזכיר המועצה ואמר לו: "אני מתעצב-שתוך 3 חודשים אחזור לראשות המועצה". לא הצעת התערבות היא החשובה. חשוב יותר להיכנה שציוני עדיין סבור ש-אור-עקיבא היא מכרה הוזהב הפרטי שלו. במקום אז במאחר הוא מקוה להחזיר ל-עצמו את המכרה. זוהי הסכנה הגדולה ה-אורבת לאור-עקיבא.

ישראל

יצאנית לכל עת

מאז יצאה היצאנית מישל מרסייה, ולא חזרה במשך עשרות שבעות, בקולנוע בן יהודה בתל-אביב, פשטו היצאניות כמגיפה על לוחות המודעות. כל סרט הבא מחוץ לארץ, מחפשים בו מייד יצאנית, כדי להכניסה לשמו העברי, ואם לא יצאנית, אז לפחות אונס קטן אחד, לעידוד הקהל הספיק. (דרך גדול, שמו המקורי של הסרט היצאנית שיצאה ולא חזרה היה רעם האלים).

וכך קורה שבימים אלה יש יצאנית וקלפן ופרוצה ושטר, והקהל הנוהר לראות את השתוללויות המין בשני סרטים אלה, ומצפה לאורגיות מדהימות, יוצא מכליו מרוב כעס, שובר בקבוקים, צורח בקול גדול, והופך את הביקור בקולנוע לגיהנום. וכל זאת מדוע? פשוט, משום שרימו אותם.

אותם פירסומאים מעוותי-נפש, המאמינים כי אך ורק פרוצות יכולות להביא צופים לאולם-הקולנוע, שוכחים שמקייב וגברת מילר (בעברית הקלפן והיצאנית) הוא סרט איטי, בנוי כולו על אווירה וצילומים אסתטיים. ויש בו רק מעט מין, ואילו מאקס וטוחרי הגרמאיות (בעברית הפרוצה והשטר) הוא סרט המטפל בבעיות מוסר המישרה דווקא, ולא במוסר הזונות. משני הסרטים אפשר ליהנות, אם צופים בהם בצורה תרבותית, ועוקבים אחר הנעשה על הבד. אבל שוחרי היצאניות הרי באו לקולנוע למטרות שונות לגמרי.

ובכן, אזכרה לכל המעוניינים: וידוי מאונס, המוצג השבוע בקולנוע 199, אינו בדיוק מה שהשם רומז. במקור קראו לזה הוידויים המתוקים ביותר. כנראה שבעיני מי שהמציא את השם העברי, האונס הוא הדבר המתוק ביותר.

תדריך

תל-אביב

*** כדור לגונב סוסים יהודי (אפיר, ארצות-הברית) — מצחיקון גוסס-טאגלי על מעשי-קונדס של יהודים בעיירה על גבול רוסיה-פולין. בתחילת המאה צנוע, אבל סימפטי מאוד. עם אלי ואלאך ויול ברינר.

*** הפרוצה והשטר (הוד, צרפת) — מפקח-מישרה מדרבן פירחחים למעשה-שוד, כדי שיוכל ללכוד אותם בלשעת המעשה. סרט מעניין על מוסר חברי רתי מעוות. מישחק מעולה של מישל פיקולי בתפקיד המפקח. רומי שניידר.

*** מעזרים לא שרתי לאבי (שדרות, ארצות-הברית) — דרמה רגילה על אב זקן ובנו המבוגר, שאינם מוצאים עוד שפה משותפת. מישחק מעולה של מלווין דאגלס, האב הקשיש.

ירושלים

*** גיבעת השטן (חן, ארצות-הברית, איטליה) — מערבון מקצועי מאוד, גוסס 12 הנוגעים נגד האינדיאנים. אומנם הריגת אדם הופכת בו לדבר מומלץ, אבל הפעילות מסמיקה לטשחק מעולה של מוסרי.

*** מרכבות האלים (ארנון, גרמניה) — תעודת, המנסה להוכיח כי תריבויות מעולמות אחרים סייעו לאנושות בהתקדמותה (איוו התקדמות?). חלק מן הסרט יושני מאוד, אבל הסיום מרתק בהחלט.

חיפה

*** התפשטות (ארמון, ארצות-הברית) — הנושא החוזר של התנגדות הורים וילדים באמריקה, כפי שהיא משתקפת בעינו האוהבת ובהבנה האנושית של הכמאי הציכיל מילוש פורמן. מומלץ.

*** סאטיריקון (בית-רוטשילד, איטליה) — פליגי מחזיר לחיים את רומא מלפני אלמיים שנה, ומתכוון בעצם לרומא של היום. בסרט המהווה את האורגיה החזותית המדהימה ביותר שידע הקולנוע.

המיון החלש,

המיון האכזר

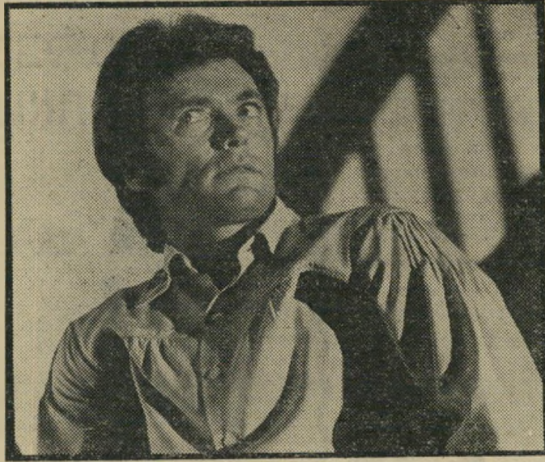

הנקמניות (חן, תל-אביב, ארצות-הברית) — חייל צפוני (קלינט איסטווד) פצוע נאסף לפנימית נערות דרומיות, במלחמת האזרחים בארצות-הברית. כדי להבטיח שלא ימסרוהו לאויב, הוא מנסה לענוב, בצורה זו או אחרת, על מנהלת המקום, על סגניתה, ועל שש התלמידות, הנענות, כל אחת בדרכה, לתימרוני-האהבה שלו, ומתחרות ביניהן על הזכות לשגול בו.

דונאלד ("הרוצחים") סיגל, במאי ותיק, השולט בכל אמצעי-הביטוי של האמנות-השבעית, והיודע להשתמש בהם בדיוק בצורה הנכונה, נעזר בסיפור זה, שהוא ספק מתח וספק אימה, כדי להמחיש דברים רבים ושונים.

הפנימיות הדרומית, עם כל גיוני הנימוסין המוגזמים ולימודי הצרפתיים, איננו אלא קרצרות והנשים שבו, הן חיות טורפות, המסוכנות לפחות כמו החיילים העוברים על הדרך, לפני הפנימיות. ואילו בהתמודדות בין החייל, המשלה את עצמו שהוא מערים על הנשים, לבין הנשים עצמן, מתברר עד מהרה כי אין לו אפילו סיכוי קלוש לנצח.

לכל אורך הסרט מפורזות הערות ציניות נוספות על דרכי-המחשבה האמריקאיות הבריות. למשל: האויב הוא חיה מסוכנת, שיש להשמידה באכזריות, כך סוברים כמה מנערות המוסד (ונא לזכור שהאויב, באותה מלחמה, לא היה בעל עיניים מלוכסנות, כמו בימים אלה).

איסטווד: פצוע בין חיות הטורף

אפשר להפליג עוד בשבחים על הוירטואוזיות הטכנית של סיגל, שכל תעלול-מצלימה וזווית מוזרה משרתים מטרה מוגדרת בהחלט; ולהתפעל מאיכות הצילום הנדריה של ברוס סורטיס (נצר למשפחת צלמים מעולים), ומהאפקטים המוסיקליים המוזרים של לאלו שיפריין, אמנם יש פה ושם סמליות שקופה (הקבלה בין החייל לעורב), אבל אין זאת סיבה לזלזל בסרט מותח זה.

רוצח-בשכר

נוחפש אכות

במעגל הנקמה (סינרמה, תל-אביב, אנגליה) — מאחר והפשע המאורגן חזר לאופנה ולכותרות בכל רחבי-העולם, הגיוני הוא שגם עולם-הסרטים ישתמש בנושא זה, אשר הביא לו ברכה רבה בשנות ה-30 וה-40. ואמנם, סרט זה מנסה לחקות בכל את אווירת וסיגנון הפשעונים האמריקאיים, אשר העלו בזמנו לגדולה שחקנים כמו האמפרי בוגארט או ג'יימס קאגני. הגירסה המודרנית שלהם הוא, במיקרה זה, מייקל קיין, המגלם רוצח-בשכר, קשוח וחסר-רחמים, היוצא לעירי-שדה, למרות התינגדות מעבידו, כדי לגלות את האמת על רצח אחיו. החיפוש אחר האמת מוביל אותו דרך מלכישפע, מהמרים, סתם ביריונים וזונות. המוות נזרע על ימיו ועל שמאל, הכל מתנהל בקצב רחוק, עד לסוף המר.

מייקל קיין אמנם אינו נראה נוקשה כמו ג'ורג' ראפט או אדוארד ג'י, רובינסון בימים הטובים, אבל התנהגותו נמרצת וחולמת בהחלט, את דמות הרוצח-בשכר. כל הסוברים אותו יוצרים תמונה משכנעת של עולם מלא שקרים ומעשי-תרמית, עולם תחתון המשגשג על כל צעד ושעל. הסרט מצליח אפילו להחדיר סוג מסויים של מוסר שחור,

הנדרי וקיין: מוות בין ביריונים וזונות

האומר שרוצח-בשכר יכול להיות אנושי, והוא בכל מיקרה עדיף על העלוקות המפעילים אותו, או על מלשינים ומר-גילב למיניהם.

נולאכיה שרת

מלאכיה חבלה

תנו לי מחסה (תל-אביב, תל-אביב, ארצות-הברית) — פעם, לפני המון שנים, היה סרט בשם "וודסטוק", שדיבר על נוער מסוג חדש, על שירי-מחאה, על ענני חשיש מתקתקים, ומעל לכל, על אהבה השוררת בין כל בני-הנוער. זה היה בפרה-היסטוריה. היום מגיע אלינו סרט המראה אלימות, רצח, עסקים עשירים, פול-חילאליים פרוע. האהבה הלכה ואיננה עוד.

לכאורה, מפרדים דורות בין שתי נקודות אלה. למעשה, וודסטוק ואלטאמונט (האחרון הוא הפסטיבל סביבו בנוי "תנו לי מחסה") התרחשו באותה השנה.

הסרט התייעודי של האחים מייזלס עוקב אחרי כל ההכנות להופעה של "האבנים המתגלגלות" באלטאמונט, עד להופעה עצמה ולמיקרה הרצח שקרה בו, כאשר "מלאכי הגיהנום" הידועים לשימצה (רוכבי-אופנועים פראים ומסוכנים), אשר התמנו — שומו שמיים — דווקא על שמירת הסדר, חיכו באכזריות, מציצו גולגולות, ולבסוף אף תקעו סכין בגבו של צעיר, אשר מסיבה בלתי-ידועה (ואולי מן הסיבה שכל הדור הזה חולה אלימות) שו-לף אקדה.

כתעודון מציג הסרט הספד סופי לפסטיבלי הרוק למיניהם (התפרצויות דומות קרו בפסטיבלים נוספים לאחר לספק למעריצי מיק ג'אגר הזדמנות לחזות בהתפתלויותיו).

ג'אגר: תהום בין אבנים מתגלגלות

מכון, מצולם בתיכון ודיוק רב עלידי צוות טכני משובה. כסרט, "תנו לי מחסה" מעיף את העיניים, מאחר וצולם ב-16 מ"מ והוגדל אחר כך, ומכיל קטעי-מילואים, במטרה להעניק מראה מציאותי למתרחש. ג'אגר הזדמנות לחזות בהתפתלויותיו.

האם את מאמינה לכל מה שאת קוראת?

בוודאי שלא!
אבל, תאמיני או לא,
ישנן הרבה סיבות טובות
להשתמש בטמפוני טמפקס.
למשל:

טמפוני טמפקס הם
האמצעי ההיגייני המודרני
והנוח... לשימוש פנימי.
כך שלעולם לא
ייווצר שום ריח
לוואי, ללא

חגורה, סיכות או תח-
בושות עבות ואפשר
ללבוש כל בגד שמתחשק
לך... ושום דבר לא
ייראה... הטמפונים
והשפופרות נשפטים בקלות
באסלת בית השימוש,
ללא בעיות.

אבל אל תאמיני שתם כך
להכרזותינו, או למיליוני
הנשים המשתמשות בהם.
החליטי בעצמך, נסי
את טמפוני טמפקס החודש.

תלמידי
TAMPAX

הגנה סניטרית לשימוש פנימי
להשיג בבתי מרקחת ובחברות
מובחרות. המעויות בקבלת דוגמאות
וחומר הסברתי ישלחו 54 אי' בבולי
דואר אל היבואנים אינווסט אימפקס
בע"מ, תל אביב, רחוב ירמיהו 38

צרתך הגדולה שאתה
רוצה המון, מוכן אפי-
לו לסבול לשם כך, אך
אינך יודע ללכת עד
הסוף, מתי שצריך.
השבוע תיפול בידך הז'-
דמות להתגבר על
חולשתך זו; אם תח-
מיץ אותה הפעם, מי
יודע מתי שוב יעלה
בידך לעלות על דרך
המלך. במישור חייה האהבה, אתה נכנס
החודש להילוך גבוה. טעם ונוסס ככל
שתוכל, חיים רק פעם אחת. גם את,
בת טלה, השבוע יהיה רומנטי עבורך.

דווקא משום שאת חופ-
שייה בהשקפתך, ובל-
תיקשורה במעשיך,
קל מאוד לתפוס אותך
במלכודת או לחייב או
תן לעשות מה שאינך
רוצה. זה מביא, אומ'
נס, לאוולטייד ולאפס'
מעשה מצידך - אבל
מי רוצה בכל הצרות
האלו? לכן מוטב שתח-
שבי יחד איתו מה אתם רוצים באמת, מתוך
ויתור הדדי או לפחות אי הסכמה
הדדית. דברים ברורים יחסכו לכם
צרות. הישמרי מצננת. לבשי ירוק.

זכית בהצלחה, ואתה
עתיד לזכות בעוד
כמה. זכור כי הדימוי
והמקורות חייבים ל-
שמש נר לרגליך, חר'
בה יותר מן הזהירות
והתיכונן הקפדני. עם
זאת, אל תתעלם מ'
דרישות הרגע ודאג לא
לרוב לחינם עם ידי-
דיך ומתחריו. רכישות
ציוד, או דברים הדרושים לעבודתך,
כדאיים מאוד, השבוע. בת תאומים:
העדימי הכחה על ההחרי וחשחרחר על
הגיניג'. לבשי משחו המתאים לאופייך.

משונה מאוד. אתה מגי-
לה הבנה נהדרת לבני
אדם השבוע. גם האחת
שפגשת שפכה את ל-
בה בפניך מהר מדי
בהתייחס לזמן הקצר
שאתם מכירים. ובמק'
ביל אתה מגלה חוסר
הבנה לנציגים הרשמיים
של החוק והסדר ומוצא
עצמן מסתבך איתם
בדברים שהתחילו במה בכך. אל תניחי
למתחרה הסמויה להפר את מנוחתך. את
מייחסת לה יותר ממה שמגיע לה. עוד
תגיע למסקנה שלא היה לך מה לדאוג.

חיהר מאש כמו -
מאש. זהו שבוע בו ה-
שריפות במחיצתך ה-
קרובה עלולות לחיות
יותר מסוכנות מכל
דבר אחר. גם תאונות
בדרך אל עיסוקך או
ממנו אינן מן הנמנע.
לביאה: תחשבי שהוא
מכריח אותך, אך ל-
אמיתו של דבר הוא
פשוט יודע להפעיל את רצונך הכמוס.
אך אסור לו לדעת שאת יודעת.

זהו שבוע הממזג את
המיתוסות של חייד ה'
רוחנים עם כמה וכמה
הישגים מוחשיים ביו-
חר. שבוע טוב, במה
שנוגע להימוריסטו'
ופיס, לעסקימניות או
להימוריהאבה. זהו ה-
שבוע בו מוטב להי-
פגש עם זרות מאשר עם
ידידות מוכרות, בו
כדאי ללכת בשבילים לא ידועים, ולטייל
במקומות לא כל כך מוכרים. אלה הפגיעים
בליבם: יזהרו נא במיוחד, השבוע. אתה
מצב מצויין בקרב המשפחה. אתה
יכול לצפות בקרוב למתנה קטנה.

העננה הגדולה שעלתה
עדיין מאפשרת לך ל-
זוז במלוא החופשיות
הרצויה לבני-מזל-טלה
אופייניים. על כן דע
לקחת את הכל בשקט,
בשלווה יחסית, וללא
חיפזון. זהו שבוע של
תיכונן ושל זכרון,
שבוע של עבודת-בית
ולא של ביצוע-חוק.
ידידים יפקדו את ביתך.

מה ששנוא עליך - אל תעשה לחברך.
אם לא לימדו אותך זאת בילדותך, מוטב
שתזכור זאת עכשיו,
והשנוא את היטב. מל-
בד השנינו, עליך ל-
יישם אמת חיים זו ב'
כל הקשור ליחסים עם
חברך הצעיר התולה
בך תיקוות, והמעריץ
הערצה-עיוורת ממש.
אל תתייחס אליו כמו
אל נחות-דרגה וחול
כבר מעכשיו להציק לו.

בכלל לא יזיק לך, אם תתכנן בקפדנות
את המשך פועלך העיסקי - ותשמור את
תוכניתך לעצמך בל-
בד. אם אתה זקוק ל-
כסף - קרוב משפחה
או אפילו אשה מבר'
גרת עדיפים על ממו'
מבוזק, שמוגש לך לך
אורה תוך כדי הסדרות
קסנות יותר. אם את
רוצה באהבתו - מו'
טב שתתענייני, לכאו'
רה, גם באחרים.

במישור חיי האהבה שלך, בת גדי, לא
יחולו שינויים מרעישים. אל תידחי
בנסות את מחזרך ה'
ללהב, למרות שאינך
חשה כלפיו כל משי'
כה. הני לזמן לעשות
את שלו; או שהר'
שאתך תשתנה בכל
זאת, או שהוא יתייחס
ממך. בן גדי, למרות
אופייך הנוח, אתה נו'
טה להתפרצויות פרו'
עות. קח עצמך בידיים.

נראה שעזרתך תידרש, יותר מאשר בעבר,
כדי לסייע לאחרים. כמה דברים, חסרי-
חשיבות, לא יעלו יפה.
צפיות דאגות הקשו'
רות במקום העבודה.
נראה ובהשאלה: האם
אני עושה את הדבר
הנכון? היא שתסריד
אתכם במיוחד. תיאל'
צו להיעזר בתכונות ה'
אופייניות לבני מזל
דלי: סבלנות, יושר.

נו, עוד שבוע מאומץ שכוה. אבל אם
את עושה את כל המצוות עלייך על-
ידי ממוניך או הכו-
סים שלך - יבוא הפ'
סדך (בזמן) על שכרך
(ביוקרה ובהתקדמות).
אל תבזבז! קד לשבוע
הבא אתה חייב לקמץ
בהוצאות ובהחלטות.
לעומת זאת, זוהי תקו'
פה מצוינות להגות
תוכניות לחשוב דברים
חשישים. לבשי אדום.

במרחב הפיראיון אנשי „פתח” לא נכנעו...

מדוע עברו אנשי פתח את הירדן, ו'
התמסרו לכוחות צה"ל?
תמונות המאורע חרותות בזכרון הישר'
אלים והפלסטינים כאחד. הן סימלו את
הכישלון הפוליטי והצבאי של הפיראיון.
ערב צאתו למוסקבה (ראה להלן) מצא
יאסר עראפאת סוף-סוף את ההסבר האמי-
תי לתופעה.
צה"ל וחוסייין. בראיון שנתן לשבועון
מצרי, הסביר עראפאת: „כוחותינו נאלצו
לעבור את הירדן (מערבה) כדי להצטרף
אל הבסיסים שלנו בשטחים הכבושים...
ישראל הצליחה לאסור כמה מהם...
מה אילץ את הכוחות לעבור לשטחים
המחוקקים? גם על כך השיב עראפאת:
אילץ אותם שיתוף-הפעולה ההדוק בין
צה"ל ובין צבא חוסייין.
„האזרחים בסביבת הגשרים עם ישראל
ראו במו עיניהם את הסיוע הצבאי ש'
הגישה ישראל למיטטר חוסייין, ואת ה'
נשק שעבר דרך הגשרים הפתוחים.”
כה אמר קראפתי. עראפאת גם בישר
חידוש. להבא, לא יוכלו רק פלסטינים ל-
הצטרף לכוחות פתח. כל אדם המסוגל
לשאת נשק, יתקבל בברכה.
„הציע זאת הנשיא קדאפי, ואני מסכים,”
הודיע עראפאת. „אנו חייבים להפוך את
המספכה הפלסטינית למספכה כל-ערבית.”
כדאי תמיד לשמוע לקדאפי. אם לא יחזק
הדבר את שורות פתח, זה יוסיף כסף ל-
מימון האירגון, מן הקופה המלאה של
תמלוגי-הנפט הלוביים.

„משא-ומתן על

מדינה פלסטינית”

יאסר עראפאת ניהל במוסקבה משא-ומתן
על הקמת מדינה פלסטינית בגדה המע'
רבית וברצועת עזה!
בהאשמה זו יצא עיתון לבנוני, הכסוף
להשפעת הפיראיון היותר-קיצוניים. הוא
טען שזוהי מטרתה האמיתית של נסיעת
עראפאת לבירת הסובייטים. כי מנהיג
פתח מנהל, לדעת העיתון, מישחק כפול:
מגנה את תוכנית המדינה הפלסטינית ב-
פומבי, אך מקבל אותה בחשאי ואף מנהל
עליה משא-ומתן.
קנזירה של שלום. האשמה חמורה זו
גובעת, בין השאר, מן הזעם שעורר הרכב
המישלחת הפלסטינית, שיצאה למוסקבה.
כימעט כל חבריה היו אנשי פתח, ולא
שותף בה אף נציג אחד של האירגונים
השמאליים יותר. כל פלגי החזית העממית
החורמה.
אם כן, מדוע בכלל היה צורך במישלחת.
שאל עיתונו של ג'ורג' חבש, אל-הדף.
הרי עראפאת נפגש עם אנואר אל-סאדאת
לפני שזה יצא למוסקבה. ואשר לקבלת
נשק סובייטי, הרי ניתן להשיגו באמצעות
מצריים, סוריה ואלג'יריה, ואין צורך ב-
מישלחת.
מכאן שמטרת המישלחת היתה מדינית
וסמיויה. מתקמת קנזירה בין מוסקבה ו'
פתח, להשגת פיתרון של שלום. לשם כך
רוצים לשבור תחילה את האירגונים ה'
שמאליים שבמחנה הפיראיון.
מכלא רמלה למוסקבה. נראה ש'
ההאשמות נשאו פרי. כי בגבור הסערה,
הומינה מוסקבה מישלחת נוספת, הפעם
של „החזית הסוציאליסטית.”
ראש המשלחת: תוסיר קובעה, שהיה
אסיר בישראל ושוחרר לא מכבר.

עת לשחוט

ועת לשחד

מיטטר המלך חוסייין ממשיך לפעול
לחיסול הפיראיון - אלא שבמקום השחי-
טה, באו עתה שיטות אחרות. בין השאר:
● הפיראיון העצורים בכלא הירדני
מופיעים בטלוויזיה הירדנית כדי להשמיץ
את אירגונים. לקרוא לחבריהם לנשים
את האירגונים ולהצטרף לצבא המלך.
● הממשלה הירדנית מסדרת פיראיון
מקומות-עבודה בנסיכויות המיפרץ הפרסי.
בתנאי שיעזבו את האירגונים. בשבוע ש'
עבר יצאו 935 פיראיון-לשעבר לנסיכויות
הנפט. הם קיבלו דרכונים ירדניים, נצטוו
להתייצב בשגרירויות הירדניות, שידאגו
לסידורם בעבודה.

החיים המשוגעים של ענקי הג'ז

מאושפז כמה חודשים בחוץ-לארץ? הוא ידוע כאחד שלא מו-ציא מילה מהפה. אז כשגורא גו-דיק פנה אליו, כולו זורח, בגלל ההצלחה, ושאל: „אתה מרו-צה?“ הוא הופתע לקבל תשו-בה: „לא! כי אני רוצה את ה-פסנתר לחדר ההלבשה שלי!“

התוכניות של גאולה נוני

בין לחיצות הידיים, איחולי הברכה ונשיקות השימחה, פגשתי השבוע את **גאולה נוני**, כשהיא זורחת כולה ומציגה בגאווה את בעלה החדש, **היינץ לירר**, לו נישאה בתחילת השבוע. „את הילדה הראשון שלנו כבעל ואשה

גאולה נוני והיינץ לירר

נחוג במלון סיראן. למחרת אנחנו נוסעים לירושלים, שם היינץ גר בילדותו שמונה שנים. ביום חמישי אנחנו טסים לווינה לחודש שלם עם הילדה שלי. אחר כך היינץ חוזר עם הילדה לבד, עד דצמבר, אז ניסע שוב לווינה לשבוע חופשה שנותן במתנה המפיק של **אמי הגנרליט** לכל צוות ההצגה. סיפרה לי גאולה כשהיא מעודדת תוך כדי כך את אורחיה במסיבת החתונה שנערכה במסעדת נאש, לשתות ולאכול. „בהזדמנות זאת“, ביקשה ממני גאולה שלבשה שימלה ארוכה, כתר על הראש וזר פרחים ביד, „אני מבקשת ממך שתתקני אידיוק קטן שהופיע בכתבה עלי ב-**העולם הזה** לפני שבועיים: אבי לא היה שרת בבית-ספר ואנחנו בסך הכל ארבעה אחים ואחיות ומעולם לא היינו במצוקה כספית. אבי שותף בבית-חרושת לנעליים ומצבנו הכספי תמיד היה טוב.“ ושוב לתוכניות לעתיד: „בפברואר אני עושה טרס בארץ ובאפריל כנראה שאשחק את **אמי הגנרליט** בברלין ובווינה. בגרמניה, כמובן. ובכלל, אני סוף-סוף מאושרת באמת.“

החיים הסוערים של בתיה בנדיקט

לביקורת בטלוויזיה על ההצגה. „עכשיו אנחנו נחים, ומחכים לבכורה של חיים טופול בניירורק.“

סקאטי, בתיה ואלכסנדרה בנדיקט

„לארץ אני מתכוננת לבוא כדי לנח קצת מהחיים הסוערים שלי פה. ד"ש לכו"ל ונשיקות.“

זוכרים את **בתיה בנדיקט**, זאת מי-איך להצליח בעסקים? אז השבוע היא שליחה אלי מניירורק ארבעה עמודים בכתב-יד צפוף, בהם היא מגלה לעם היושב בציון מה קורה בניירורק בכלל ולא בפרט:

„מצטערת שלא כתבתי זמן רב, אבל הייתי עסוקה. הרחבתי את המשפחה. כך, שנוסף לשוכב **סקאטי**, בן השלוש וחצי, יש לי גם את **אלכסנדרה** היפהפיה.

„מלבד זאת החיים הסוערים שלי נמשכים כרגיל: מסיבות, בילויים, אנשים מעניינים, בגדים ונסיעות.“

„בשבוע שעבר היתה לי הזדמנות להיות בחברת ישראלים. הוזמנתי לבכורה של **יונתן כרמון**. ההתרגשות היתה גדולה. ילך או לא ילך? ההצגה עברה בשלום ומחזאות הכפיים היו גדולות. אחרי ההצגה הלכנו כולנו לפגוש את **יצחק רבין** ולש-תות שמפניה ישראלית. ומי היתה מסמרת הערב? ניחשתם, אני. לבשתי תלבושת משגעת בשחור לבן בצירוף וסט קטיפה שזור אבנים טובות וכוכב ערב מקטיפה אם אותן אבנים כמו בווסט.“

„התברר שכולם עדיין זוכרים את הפצצה מאיך להצליח בעסקים? אפילו רבין הגיב כל הזמן מבטים לעברי, כשאשתו לא שמה-לב.“

„אחר-כך עברנו כולנו למסיבה פרטית עם טחינה ופלפל אצל ידידה שלי, בחורה ישראלית בשם **רחל חץ**, כדי לחכות

הנישואים השניים של הדוגמנית והמיליונר

גייל, שחזרה לאנגליה אחרי הגירושין, מגיעה מדי פעם לביקור בארץ יחד עם בנה. גם שיעה, בן לאחת המשפחות ה-עשירות בארץ, שלמד ציור בצרפת, הוא טיפוס שתקן ומסוגר. אחרי מות אביו החל לנהל את עיסקי הקרקעות המסועפים של המשפחה, פתח את

השבוע נערכו שתי חתונות ברחוב בן-יהודה 77 בתל-אביב: האחת היתה של גאולה נוני שנערכה במסעדת נאש שבאותו בניין (משמאל), והשנייה של הדוגמנית-משוררת הלית קתמור וה-מיליונר, חובב האמנות ישעיהו (שעיה) ריבלין, הגר באותו בניין.

גייל ושעיה ריבלין

הלית קתמור

גלריה גורדון והפך סוכנם של ציירים מצליחים. השושבינים בחתונה היו אחותו של שעיה, **ליאורה ריבלין** ובעלה **עודד קוטלר**. ורק מי שהסתכל היטב, הבחין ב-הריון המתקדם של הכלה.

מסיבה צנועה בחוג המשפחה. אלה הם נישואיהם בשנית של שני בני הזוג. הלית, בחורה שתקנית ומסוגרת, היתה נשואה בעבר לבכאי גיא קתמור, היא ההיפך הגמור מאשתו הראשונה של שעיה, גייל, אנגליה-נוצריה, עליזה ושופעת, ממנה יש לו בן, בן שמונה.

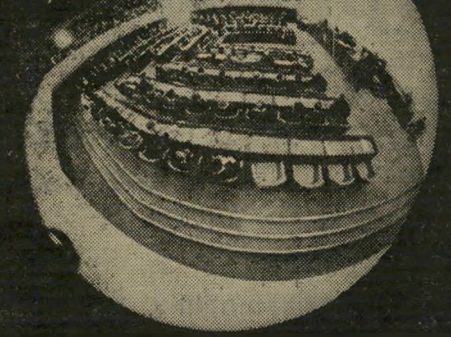
סבא רוצה להתגרש

הוא כבר לא ילד. בגיל 48 הוא סבא נכד ונכדה, אדם מבוסס ומכובד, המכהן בתפקיד בכיר באחת מחברות הבנייה הגדולות בארץ. אבל למרות גילו ומעמדו יש לו חובי האופייני דווקא לנערי שעשו עיס - הוא אוהב לסוט.

הסבא הצעיר הוא ממש משוגע לטיס. כל שבת וכל שעה פנויה הוא מנצל כדי לרוץ למסוט הפרטי ולהתעופף קצת במיים.

הוא סט ככה כבר שמונה שנים, אך רק לאחרונה התברר למשפחתו שהוא ריחף קצת גבוה מדי. בנטיעתו האחרונה לחול, טיפלן הסבא לפתע לאשתו, שנשארה ב-ארץ. הוא הדחיק אותה בהצהרה מפוצצת: הוא רוצה להתגרש. תחילה חשבה האשה שזו בדיחה או מתיחה. אבל סבא דיבר ברצינות. הוא עומד על כך שהוא רוצה להתגרש. המשפחה הנדהמת המתניה שהוא יחזור לארץ, בתקווה שייתפכח. סבא חזר, אבל לא הביתה. הוא שכר לו חדר במלון איזה והודיע שיקרה מה שיקרה, הביתה הוא לא חוזר. משלחות של ידידים וקרובי משפחה עלו אליו לרגל. ביניהם היה גם חותנו, אי-שיות ציבורית מוכרת, שהוא אחד מבעליה של חברת הבנייה בה מועסק הסבא. בפגישה עם חותנו הבהיר האיש בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים: „אתה רוצה להתגרש - בבקשה. אבל תדע לך - החברה היא עסק משפחתי. אם אתה עוזב את אשתי, תן, אתה עוזב גם את החברה.“ עכשיו ממתינים כולם לראות אם ההב-הרה הזאת תחזיר את סבא לאשתו או לא.

הרשימה בייניק

האת אורי אבנרי

26-27 באוקטובר 1971

על ראש הסוהר הכובע בוער

מאות אלפי צופי הטלוויזיה ראו את שריהמיסטר, כשענה לשאלות למחרת מרד האסירים בכלא אשקלון. הוא נשאל מדוע אינו מאפשר לעיתונאים לבקר בכלא, כדי לגלות את האמת. כדי להתחמק, הכריז כי חברי ועדת-הפנים של הכנסת יכולים בכל עת לבקר שם. למחרת היום שלחתי לו בקשה רשמית, בתור חבר ועדת-הפנים, לבקר בכלא אשקלון. השבוע קיבלתי את תשובתו, ובה התכחשות מוחלטת להבטחתו. למעשה אומר השר שהוא שיקר למאות אלפי הצופים. והו המיכתב:

פירוש הדבר, כי אין חברי ועדת-הפנים זכאים אוטורטית לבקר בכלא. כפי שאמר השר באוזני ציבור מאוני גי הטלוויזיה. אמירה זו רק גועדה כדי לתרץ את סירובו לאפשר לעיתונאים לבקר בכלא, ולעמוד על הנעשה בו.

הכנסת נוצלה כאן כדי לחסל את חופש-העיתונות. ברור שהיילל אינו רוצה שמישהו יבקר בכלא ויגלה את האמת. להתחמקות זו יש רק הסבר הגיוני אחד: יש מה להסתיר בכלא, ומנוי וגמור על שר האחראי למנוע כל חקירה בלתי-תלוויה.

אפשר כמובן לנסות לקבל את אישורו של יו"ר ועדת-הפנים, מרדכי סורקיס, לביקור כזה.

אבל מי שמכיר את סורקיס ואת הדרך שבה הוא ממלא את תפקידו, יודע שזה מגוחך.

כי סורקיס רואה את עצמו כקומיסאר של השיל-טון — בענייני בתי-הסוהר, וגם בכל עניין אחר. (בשבוע שעבר ראו צופי-הטלוויזיה שערורייה סורקיסית אחרת. ועדת-הפנים (שכמה מחברי-הכנסת קוראים לה, מאחורי גבו, "הקירקס הנווד של סורקיס") ביקרו במקום בו מוקמת התחנה המרכזית בתל-אביב, ביוזמת אריה פילץ. נגד תחנה זו הושמעו בציבור טענות חמורות ביותר, מבחינת הווצאות, המיקום, דרכי-הגישה, וכו'. והנה, עוד לפני גמר הביקור, מול מצלמת הטלוויזיה, שפך סורקיס קיתון של דברי שבה והתל קיצוניים על התחנה ועל פילץ אישית — עוד לפני כל בירור בוועדה!).

פניתי אל סורקיס, ודרשתי שתיתן לי האפשרות לבקר בכלא ללא הודעה מוקדמת, ולבדי. סורקיס סירב לטפל בזה. הוזמן אותי להקשיב לדברי שריהמיסטר בוועדה, ודיבר באופן כללי על ביקור מאורגן באחד הימים.

כל ילד יודע מה זה "ביקור מאורגן" בבית-הסוהר. מנקים ומשפצים את המקום במשך שבועות, מסלקים או מפחידים את עושי-הצרות העלולים לפתוח פה, ונמנעת כל אפשרות לגלות את האמת.

כבר הייתי בסיוור כזה עם סורקיס והוועדה. הוא נסתיים במסיבת-רעים לבבית, בה התחרו סורקיס ונציב בתי-הסוהר זה בזה באמירת דברי הלל איש על רעהו. כשהערכתי שראיתי כמה דברים מחפירים, נאמר לי שידוני בזה, בבוא העת.

דרשתי אז שחוקם ועדת-מישנה פרלמנטרית, אשר חברה יורשו לבקר בכל עת בכל בית-כלא. התנדבתי להשתתף בוועדה זו, ולהקדיש לה את מרבית זמני. סורקיס אמר שיחשוב על כך.

זה היה לפני שנה. הוא עדיין חושב.

פרשה זו חשובה — כי היא מוכיחה מהו תפקידם האמיתי של ועדות-הכנסת, בעניינים מסוג זה.

מי שמשלה את עצמו כי ועדות כאלה יכולות לש-מור על זכויות האדם מול שרירות הביורוקרטיה או המישטרה, משלה את עצמו. הדבר מסודר ומאורגן בצור רה ששום חקירה בלתי-תלוויה אינה אפשרית.

כשהדבר נוגע לגורלם של אסירים, המופקרים לשבט ולחסד בידי סוהריהם, מעורר הדבר בעיית-מצפון חמור רה ביותר.

כמו להקה

של חלמורה

במזל טוב, נפתחה המחצית השנייה של כחונת הכנסת השביעית, ביום חולדתו של דויד בן-גוריון.

זה יכול היה להיות טכס מרשים, או לפחות נוגע ללב. אבל הכנסת אינה מתאימה לעניינים טיכסיים. שורות בה מסורת הקונגרסים הציוניים, שהיו בורסה של עסקנים. אחרי ימי הרצל, שהיה איש טיכסי מוב-חק, איאפשר היה לקיים שם טכסים מכובדים.

בן-גוריון דיבר, וכרגיל פרש יריעה שהשתרעה מ-בריאת העולם עד מעשיו שלו עצמו. היסטוריון יקרא את הדברים בחיוך סלחני, כי בן-גוריון לא היה מעולם אלא פוליטיקאי מקצועי, בעל תחביב של הגיגים היס-טוריים.

אך אם היו דברי בן-גוריון רדודים למדי, הרי הם היו עמוקים ללא כל השוואה יותר מכל מה שנאמר כיום בכנסת. דרוש מדי פעם נאום של בן-גוריון, כדי להבליט עוד יותר עד כמה ריקה הכנסת מתוכן איני טלקטואלי, ועד כמה רחוקים חברי הממשלה הנו-כחית מכל מחשבה החורגת מטווח של כמה חודשים.

אפשר היה כימעט להתנגע חזרה לימי בן-גור-יון, שבהם דובר לפחות על טווח רחוק יותר — ולוא גם בצורה חובבנית בלבד.

בהשוואה לגולדה, בן-גוריון הוא באמת ענק איני-טלקטואלי.

זה התברר כבר למחרת היום, כשמסרה גולדה את הודעתה המדינית ונפתח עליה ויכוח כללי.

ההודעה היתה ריקה מכל תוכן מחשבות, וכל תוכנה היה אולטימטום לניכסון: „או שתתן פאנטומים, או ש-”

הוויכוח שלאחריה היה, אולי, האפור והריק ביותר שנתקיים איפעם בכנסת. פשוט לא היה לאיש מה לומר.

תקואליציה הגדולה, משמואל תמיר עד משה סנה, חזרה על הצגה ישנה, כמו להקה-חלטורה ותיקה-ותי-קה. כל אחד ידע מראש מה תפקידו. רימלט מנח"ל וחזן ממנ"ם חזרו על גישת הממשלה בהדגשות שונות, אחת בנימה ימנית והשני בנימה שמאלית. בין שניהם לא היה שום הבדל. (הנסייון של גנ"ל לגלות הבדל כל-שהו בין בנין ובין גולדה הוא כימעט פאתטי.) תמיר וסנה הציעו הצעות משלהם, איך להסביר את המדי-ניות הממשלתית בצורה יעילה עוד יותר, לחוגי הימין והשמאל בעולם.

מכיוון שרק"ח חוזרת על העמדות השגורות של מוסקבה, תוך הצדקת היחס הסובייטי ליהודים ושי-מוש בסלאנג הקומוניסטי השיגרתי, אין דבריה מגיעים אלא לחוגים קומוניסטיים. נשארנו, על כן, הגורם

חזן

רימלט

היחיד בכנסת היכול להציג עמדה אופוזיציונית אחרת — ודומני שהדבר ברור כיום לכל חברי הכנסת, המתייח-סים לדברינו בלי כל קשר לכוחנו המיספרי הזעום.

הצעת-החוק הפרטית הראשונה של המושב הונחה באותו יום על שולחן הכנסת. היתה זאת הצעתנו: „חוק הסכמים קיבוציים (תיקון), תשל"ב-1971”.

עיקרו: לשום חוזה קולקטיבי לא יהיה תוקף, אם לא אושר בהצבעה חשאית עליידי שלושה רבעים של ציבור העובדים שהוא חל עליו.

היתה זאת, כמובן, ההכנה שלנו למערכה הגדולה: המאבק על חוק איסור השביתות, המאפיל ברגע זה על כל עיסוקי הכנסת.

השבוע הגשנו שוב שורה של שאליות. שהוכנו עליידי אמנון זכרונני. בין השאר:

נגד הפלייה -

מחוק לישראל

אל: שר המשפטים

שופט בית-המשפט העליון, מר חיים כהן, הגדיר כ„חרפה” את העובדה, שישראל טרם אישרה את האמנה הבינלאומית נגד הפלייה גזעית, ואת האמנה נגד הפלייה דתית.

הנני מבקש לדעת:

מהן הסיבות לאי אישור האמנות הנ"ל?

כמה עלתה

מצודת כפיר?

אל: שר הבטחון

(1) כמה עלתה בדיוק בניית מצודת כפיר, כולל הציוד שנרכש להחזקת המצודה?

(2) מי אישר את ההוצאה הנ"ל?

מדוע אין

מיכרז בטווח?

אל: שר האוצר

לאחרונה נמתחה ביקורת ציבורית חריפה על מיפ-על הטוטו.

גם „ועדת עצינו” דנה בסוגיה זו. בעיקבות הבי-קורת שנמתחה הוצע כי ייערך מיכרז בין הרוצים להפעיל את מפעלי הטוטו, או שהפעלתו תימסר למיפ-על הפייס.

הנני מבקש לדעת:

(1) האם ההצעות דלעיל נבדקו?

(2) אם נבדקו — מה העלתה הבדיקה?

(3) האם באו בדברים עם מיפעל הפייס, על מנת לברר נכונותו לקבל על עצמו להפעיל את הטוטו?

אם באו בדברים עם מיפעל הפייס — מה עמדת מוסד זה?

(4) האם נבדקו איפעם הוצאות החברה הקבלנית המפ-על את הטוטו?

אם נבדקו:

(א) עליידי מי נערכה הבדיקה?

(ב) מתי נערכה הבדיקה האחרונה?

(ג) מה העלתה הבדיקה?

להלן נאמרו של אורי אבנרי בוויכוח על הודעת המדינית של ראש-הממשלה:
אורי אבנרי: דבר גדול נפל היום — טיוואן גור-שה מן האו"ם, וסין העממית נכנסה אליו. במשך דור נשאר משטר צ'אנג קיי-שק מחוץ למהלך ההיסטוריה. הוא בודד את עצמו ממשפחת העמים, נקט עמדה שסותרת את האינטרסים של כל המעצמות, התעלם מן המציאות העולמית המשתנה, התעטף באיטליות של קשיחות טוטאלית, ולבסוף נמאס אף על בת-בריתו האחד-רונה — ארצות-הברית.
בקצה השני של אסיה נוקמת ממשלת גולדה מאיר בשיטה דומה: היא מכודרת אוי

צ'אנג

תנו ממשפחת העמים, מנתקת את עצמה מכך אפשרות שזו הסדר, מתעלמת מזו מן המצוי. אות ומן האינטרסים של המעצמות. והיום, בנאום שקבע שיא חדש של נוקשות וקשיחות, הכריזה גברת מאיר מלחמה על הנשיא ניקסון. אולי היא מקווה להמריר נגדו את הציבור האמריקאי ערב הבחירות. אבל זהו מישחק מסוכן. אין לי שמץ של ספק שכל

אורי אבנרי: לאן מובילה מדיניות זו? ברור לחלוטין, שבמוקדם או במאוחר יתפוצץ הסטא-טוס-קו.
אם לא יבוא שלום, תתחדש המלחמה, כי אין להניח שעם נורמלי ישלים לעולם עם כי-כוש אדמתו. וכאשר תתחדש המלחמה, תהיה התערבות מאסיבית של המעצמות הגדולות, אם ירצו בכך, אם לאו.
 מדיניות זו לא הוצגה בפני הבוחרים, ולא זכתה מעור-לם באישורם. העם לא נשאל. אבל העם ישלם את המחיר, בדמים ובדם.
הציבור הישראלי לא נרתע מעודם ממדי-חמת-מלחמה, לשמירת קיומו ובטחונו. אך האם מוכן הציבור הזה למלחמה שכזו מטרחה היא להחזיק עצמיות בשטחים, שבהם יושב עם אחר?

כבר כיום מתקומם הציבור נגד תקציב-ביטחון, הכולל לפחות רבע, ולמעשה שליש, מן התוצר הלאומי. הוא מת-חיל להבין, סוף-סוף, את הקשר בין מדיניות של כיבוש שטחים, ובין מצב סוציאלי ירוד; בין מיליארדים הזור-מים להכנת מלחמה שאינה עוד בבחינת "אין ברירה", ובין מיליארדים החסרים לחיסול שכונות-עוני, לחינוך-חי-גם תיכוני ואוניברסיטאי לבני ישראל השניה, להקלת עול המסים.

חובש לפלסטינים - לאלתר!

מול מדיניות זו נעמיד את מדיניות השלום — שהיא אפשרית, שהיא מעשית, שהיא מציאותית לאין שיעור יותר מאשר הריאליזם הכוזב, העיוור, של ממשלה זו. **למדיניות זו שתי זרועות — הזרוע המדי-שטת למצריים, והזרוע המושטת לפלסטיני.**
 לגבי מצריים, הצעתנו פשוטה: לשים קץ לחכי-סיסים, להודיע בפה מלא שאנחנו מוכנים לחזור לגבול הבינלאומי, במסגרת הסכם-שלום שיבטיח את בטחונו, ולהיכנס מייד למשאומתן משמעותי לביצוע עקרונות אלה. לגבי פלסטיני, הצעתנו היא: להעניק מייד חופש פוליטי לתושבי הגדה והרצועה, לקרוא להם להקים מדי-היגות לאומית נבחרת, להציע למנהיגות זו שלום אמת בין ישראל ומדינה פלסטינית שתקום.
 ביום החמישי של מלחמת ששת-הימים, ב-9 ביוני 1967, פניתי במכתב לראש-הממשלה לוי אשכול, והצעתי לו שיפנה מיד במחווה דרמטית לעם הפלסטיני בשטחים הכבושים, יביע הסכמה להקמת מדינה פלסטינית לאלתר, ויאפשר קיום מישאל-עם, שבו תוכל האוכלוסייה להכי-רע בעד פתרון זה.

מאז חזרתי פעמים רבות על הצעה זו, מעל במת הכנסת, ומדי פעם השיבו לי תשובה אחת. **מה לא נאמר, ומה לא הושמע, נגד הצע-תנו, בנאומים ובקריאות-כיניים, באוזן הזה?**
 נאמר שאין עם פלסטיני. שאורי אבנרי המציא אותו. והנה, בשנה החמישית של הכיבוש דורשים הפלסטינים בחירות, וחופש-פעולה פוליטי, ותובעים את זכותם להגדרה עצמית בפה מלא, בכתב ובעריפה.
 נאמר שלפלסטינים אין מנהיגות מוסמכת. והנה אוסר משה דיין על כינוס ראשי-הצי-

הלאומי של העם השכן. החמצת הזדמנות היסטורית זו, לעקור משורשו את הסיכסוך ההיסטורי בין שני העמים, ולהגיע בפעם הראשונה לשלום-אמת, שלום בין העמים — זהו פשע היסטורי שלא יכופר לאיש מחברי הממשלה הזאת.

גולדה מאיר הקשיבה לנאום בשתיקה. מלבד נאום רק"ח, שחזר על קו מוסקבה, היה זה הנאום האופור-זיציוני היחידי בוויכוח כולו. הוא נתקבל בשתיקה מוח-לטת. כשאחד מחברי הכנסת התחיל לקרוא קריאת-יבי-ניים, הושקע עלידי חבריו.

גולדה

בתום הוויכוח לא העזה גולדה להתווכח עם טענו-תינו המעשיות. היא חגיגה רק בעקיפין, בדמוגיה פרימיטיבית למדי:
גולדה מאיר: ...אין זה פלא, ובכל אופן אין זה חדש, שיש כאלה בבית — למולנו מעטים מאוד — שלדידם צודק כל צעד, ויהיה הוא צעד

אל נהיה פורמולה שניה!

אימפריאליסטי ויהיה הוא צעד מהפכני סוציאליסטי, אם הוא דורש איוה דבר מישאל. במקרה כזה יש לוותר ולקבלו, לדעתם.
 איזה חוסר גאווה עצמית, וביטחון עצמי, והכרה ברשות אלמנטרית שיש גם למדינה יהודית לקי-בוע מה הם צרכיה ועל מה היא יכולה לוותר, על מה היא יכולה ללכת לפשרות ועל מה אינה יכול-לה לעשות פשרות באשר זה בנפשה. יש מעטים כאלה.

אחרי דברי ראש-הממשלה, קראתי את הצעת הסיכום של סיעתנו, לאמור:
 (1) הכנסת תובעת מן הממשלה להעניק לאלתר חופש-פעולה פוליטי לעם הפלסטיני. בשטחים המוחזקים על-ידי צה"ל, ובכלל זה חופש הביטוי, חופש ההתארג-נות, חופש האספה ועריכת בחירות.
 (2) הכנסת מכריזה על נכונותה להיכנס למשא-זמתן עם המנהיגה פלסטינית מוסמכת, שתקום בתהליך זה, על בסיס של דו-קיום בשלום של מדינת ישראל ומדינה פלסטינית, שתקום בגדה המערבית וברצועת עזה, על פי גבולות ה-4 ביוני 1967.
 (3) הכנסת מטילה על הממשלה להודיע על נכונות ישראל לסגת מן השטחים המוחזקים לגבולות ה-4 ביוני, עם שינויים בלתי-מהותיים, במסגרת הסכם-שלום שיבטיח את ביטחון המדינה.
 (4) הכנסת מטילה על הממשלה להודיע על נכונ-ותה לנהל משאומתן עם מדינות-ערב, אם במישור ואם באמצעות האו"ם או ממשלת ארצות-הברית, להשגת הס-כם כולל או חלקי, על בסיס העקרונות האלה.
 בעד הצעה זו, הצבעתי לבדי. כל שאר הח"כים הצביעו נגד, ואילו אנשי רק"ח ומק"י נמנעו.

בור הפלסטיני בגדה וברצועה, מתוך חשש שמא יקימו באותו כינוס מנהיגות רשמית.
 נאמר שהפלסטינים אינם רוצים להיפרד מירדן. והנה מכריז משה דיין שהוא תומך בי-מנדך חסיין, והוא לא יסכים שתקום מדינה פלסטינית נפרדת מירדן — בעוד שהפלסטי-טינים עצמם דורשים זאת בגלוי.

הסכר שיעשה היסטוריה

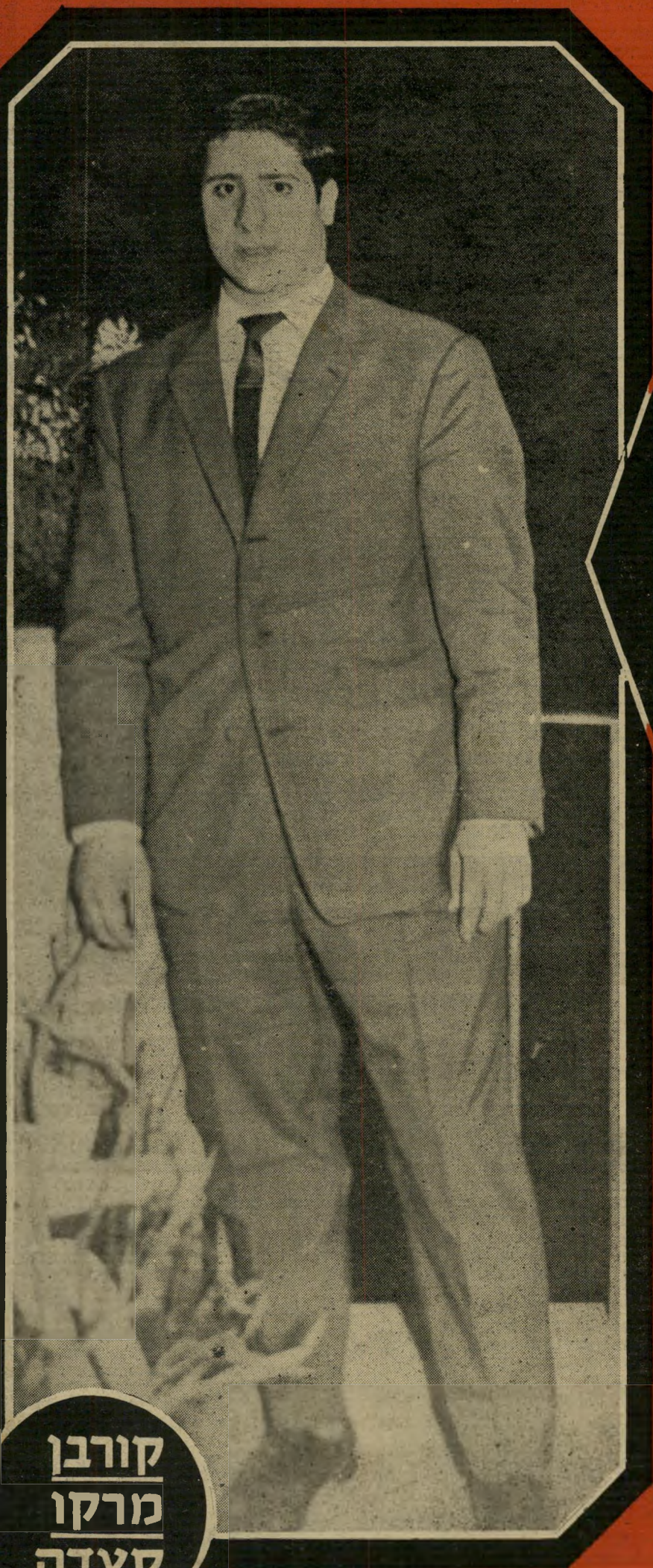
רבותי חברי-הכנסת, בימי הפגרה הקדישו חברי ואני ימים ארוכים לפגישות ממצות עם כל המנהיגים הפלס-טיניים החשובים בגדה המערבית. אני מוסמך עתה לדווח לכם על תוצאות פגישות אלה.
 אני מודיע בזה שכל המנהיגים החשובים בגדה, על אף השוני בהשקפותיהם, מאוחדים בדרישה שהמימשל הצבאי יעניק לאוכלוסייה הפלסטינית לאלתר את הזכות לפעולה פוליטית, לעריכת כינוסים, לגיבוש דעות, להקמת מפלגות, לקיום בחירות. להקמת מנהיגות לאומית מוסמכת. כולם כאחד מאוחדים בדעה שרק העם הפלסטיני לבדו צריך להכריע, באורח דמוקרטי, במישאל-עם ובבחיר-רות, על עתידו — ורובם המכריע דוגל עתה בהקמת מדינה פלסטינית חופשית, שתקום תוך שלום והסדר עם ישראל.
 אדוני היושב-ראש, החדש הופיע ספר, שאולי ייכנס להיסטוריה הפלסטינית כפי שמדינת היהודים של הרצל נכנסה להיסטוריה שלנו. ספר זה של מוחמד אבו-שילאביה, בן הכפר יאהוד, עיתונאי והוגה-דעות, נושא את השם: "אין שלום בלי מדינה פלסטינית חופשית". בכל פגיש-תינו, הלילו ושיבחו המנהיגים הפלסטיניים את הספר הזה, ואין שמץ של ספק שהוא מבטא את הקונסנזוס

מועמד אחר — והיו הבטחותיו ערב הבחירות כפי שהיו — ילך למחרת בחירתו באותה דרך עצמה.
כי ארצות-הברית מתאימה את עצמה למציאות העולמית. היא משלימה עם כרית-המועצות. היא מתקרבת לסין. היא רוצה לחי-זור לעולם הערבי. אין היא יכולה לתת יד לקו ממשלת מאיר.

ההסדר החלקי - אחיזת עיניים

לשם מה הולכת ממשלת מאיר בדרך זו? מהו המיזבח, שעליו היא מוכנה להקריב את אהדת העמים, את מעמדנו באו"ם, את ידידות ממשלת ארצות-הברית?
לשם מה היא מעמידה תנאים להסדר כוזב וההסדר חלקי, החופפים את קבלת היוזמה האמריקאית לאחיות-עיניים, למהדך תכסיסי שדא נועד אלא להרוויח זמן?
 לשם מה היא מונעת את הסדר-השלום, האפשרי כיום? דובר הממשלה, משה דיין, גילה זאת בנאומו המפור-סם, כאשר קבע, כי ישראל מהווה עכשיו "ממשלת-קבע" בשטחים המוחזקים. בכל השטחים המוחזקים. הקול הוא קולו של משה דיין והידיים הן ידי הממ-שלה. הבונה היכל-ספאר צבאי במחיר 17 מיליון לירות בבית-אל, בלב השטחים המוחזקים, וקרייה בחברון, ויישובי-קבע במקומות רבים אחרים.
רק פתי יאמין כי מי שמשקיע כספים עצומים אלה בשטחים המוחזקים, מתכוון ברכינות להחזירם מחר לערבים, גם במסגרת שלום איריאלי.
אברהם ורדיגר: מי מתכוון להחזיר?

העולם הזה

האם אהובתו רצחה אותו?

בת 17

חשודה ברצח

שלושה גברים

קורבן
מרקו
סעדה